CELJSKI TEDNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

CELJE, 9. APRILA 1965 — LETO XV. — St. 14 — CENA 30 DIN

Skupščina Združenja borcev NOV Mozirje

ŠE NEREŠENI PROBLEMI

Osnovna misel, ki bi jo lahko povzeli iz poročila in razprave na nedavni letni konferenci zveze združenj borcev NOV občine Mozirje, je bila, da mora biti skrb za borce sestavni del skrbi za delovnega človeka. Pri tem morajo z organizacijo ZB tesno sodelovati tako občinska skupščina, kot ostale družbeno politične organizacije in organi samoupravljanja v delovnih organizacijah.

V mozirski občini je 10 krajevnih organizacij ZB s 1937 člani. Število članov raste. Žal pa je nekaj članov tudi takih, ki poznajo organizacijo le tako dolgo, dokler ne dosežejo določenih ugodnosti.

Organizacija je lani posvečala največ skrbi izboljšanju materialnega položaja borcev. Priznavalnine so lani podelili 44 borcem in aktivistom NOV, za kar je občinska skupščina zagotovila skoraj 6 milijonov dinarjev. Število upravičencev do priznavalnine se bo letos znatno povečalo. To terjajo tudi slabe socialne razmere nekaterih borcev in njihovih družin. Od 1938 popisanih članov ZB je v občini kar 379 gospodinjstev oziroma družin, pri katerih osebni dohodek na posameznega člana ne dosega niti 5 tisoč dinarjev mesečno. V letošnjem proračunu občine je za priznavalnine zagotovljenih 20 in pol milijona dinarjev.

V občini je še 16 otrok padlih in živečih borcev, ki se šolajo in prejemajo družbeno pomoč. V povojnem obdobju pa je končalo študij precejšnje število otrok padlih borcev, ki so prejemali štipendijo. Vsi ti otroci so se tudi že zaposlili.

Lani je letovalo v ROVINJU 150 članov ZB in njihovih ožjih družinskih članov, več borcev pa so poslali na okrevanje ali klimatsko zdravljenje. Letos bodo posvetili posebno skrb zdravstvenemu pregledu borcev, saj je ostalo nepregledanih še okoli 300.

NADALJ. NA 2. STRANI

Bralci, pozor!

NAROČNIKE IN BRALCE NASEGA LISTA OBVEŠČAMO, DA BO PRIHODNJA ŠTEVILKA S POSEBNO PRILOGO, POSVEČENO VOLITVAM, IZŠLA ŽE V ČETRTEK 15. APRILA.

7. april dan zdravja

Kakor vsako leto, praznujemo tudi letos svetovni dan zdravja. Leto 1965 je svetovna zdravstvena organizacija proglasila za leto mednarodnega sodelovanja pri zatiranju in preprečevanju tistih nevarnih kužnih bolezni, ki že stoletja uničujejo človeška življenja. Geslo proslav je »Koze še vedno ogrožajo svet«.

Naši generaciji je nerazumljivo, da so koze taka bolezen, ki ogroža svet. Že skoraj 50 let v naših krajih te bolezni ni bilo. Strah, ki so ga človeštvu vlivale v kosti kužne nadloge, med katerimi so bile črne koze najhujše ter ga je tudi naš narod dobro izkusil, počasi izginja. Kar je pred 160 leti Edvard Jenner prvič uspešno zaščitil človekovo življenje s cepljenjem, je zdravstvena služba potisnila koze v ozadje in te živijo le še v zgodovinskih zapiskih. Tako kot druge kulturne dežele, tudi mi cepimo vsako leto otroke, mladino in odrasle zaradi zaščite. Tu leži vzrok, da jih ne poznamo, več. So pa še dežele na svetu, kjer ta bolezen ni zatrta, kjer še mori in od tam grozi vsemu svetu. Najnovejše izkušnje opozarjajo na nenehno budnost. Svet se je z razvojem tehnike tako zelo zmanjšal, da koze lahko vdro v nekaj urah tudi v take kraje, ki jih ne poznajo več, uprizorijo pomor med nezaščitenim ljudstvom ter prinesejo ogromne človeške in materialne žrtve. Nekatere države so že doživele take izkušnje. V Evropo vdirajo koze z drugih kontinentov in s krvnim davkom opozarjajo, da boj z njimi še ni končan.

Medicinska znanost je zabeležila številne velike uspehe. Danes ima v rokah cepiva proti številnim, najhujšim nadlogam za človeštvo. Z doslednim, dobro pripravljenm in izvedenim cepljenjem ščitimo in varujemo cele narode in kontinente in lahko nekatere bolezni izkoreninimo na vsem svetu. V ta namen je potrebno sodelovanje, podpora in skupni cilji.

Epohalno odkritje Jennerja leta 1796 je pokazalo medicini nova pota. Usmeritev v preventivo, ki pravi, da je boljše preprečevati kot zdraviti, je vodilo sodobne zdravstvene službe. Prav primer koz, ki pomorijo ob epidemijah 40 do 70 odstotkov ljudi, dokazuje koristnost preventivnih ukrepov.

Po izrednem vzponu medicinske vede v bakteriološki eri in ob sodobnih izrednih tehničnih dosežkih postaja tudi zdravstvo neizbežen sestavni del vsakdanjega življenja. Že davno je zgubila zdravstvena služba obeležje čudodeništva in obrtniške veščine. Postala je znanstveno utemeljena javna služba, ki najprej utrjuje zdravje in preprečuje bolezen in le v skrajni sili tudi zdravi.

Prav je, da ob proslavi svetovnega dneva zdravja strnemo svoje vrste in z enotnim programom ter skupno akcijo borbe proti bolezni, zgodnjemu umiranju in invalidnosti zagotovimo lepšo bodočnost zase, v svoje zadovoljstvo ter v dobrobit vsega človeštva.

Dr. Franc Fluđernik

18. APRILA VOLITVE
V REPUBLIŠKI IN ZVEZNI ZBOR

Obdobje letošnjih volitev v predstavniške organe se bliža koncu. Pred nami so samo še volitve poslancev v zvezni in republiški zbor obeh skupščin in že bo minilo eno najbolj razgibanih obdobij letošnjega leta.

Spremembe v pripravah na volitve in mnogo bolj sproščen način predlaganja kandidatov je povzročilo, da je letos na volitve prihajalo še več občanov kot prejšnja leta. Volivci so pozitivno ocenili tudi to možnost, da so še v poslednji fazi na volitvah lahko dokončno odločili, koga od dveh ali treh kandidatov bodo volili. Tudi prihodnjo nedeljo, ko bomo volivci izbirali poslance za republiški in zvezni zbor, bodo ponekod imeli to možnost. Vendar ne povsod. To dejstvo je namreč posledica določenega nesoglasja med volivnim zakonom in letos nekoliko spremenjeno akcijo priprav na volitve, ki so jih začele politične in družbene organizacije.

NADALJ. NA 2. STRANI

VREME

Nekako od 11. do 13. aprila po večini deževno in hladno. V ostalem pretežno lepo vreme, le okrog 16. aprila krajevne plohe.

VEČJE CENE VODE IN PLINA

Z enim proti ter 9 vzdržanimi glasovi so odborniki stare celjske občinske skupščine potrdili nove cene za vodo in plin, ki veljajo od 1. marca 1965. VODA: za gospodinjstva, šole, bolnice in varstvene ustanove 56 din za kubični meter (prej 30), za uslužnostno obrt, gostinstvo, trgovino, zavode in ustanove 110 din (prej 37), za proizvodno obrt in industrijo pa 168 din (prej 70). PLIN: za gospodinjstva, šole, bolnice, varstvene ustanove 30 din za kubični meter (prej 15), za uslužnostno obrt, gostinstvo, trgovine, zavode in ustanove 60 din (prej 20) in za proizvodno obrt ter industrijo 90 din (prej 40).

Partizanska pesem

TRIBUNO v torek, 15. aprila posveča delavska univerza v Celju 20. obletnici osvoboditve. Na tej TRIBUNI bo o partizanski pesmi govoril skladatelj in pevovodja invalidskega pevskega zbora prof. Radovan Gobec. Predavatelj bo govoril o nastanku in razvoju partizanske pesmi, s ploščami in magnetofonskimi trakovi pa bo komentiral svoje predavanje, pokazal bo tudi nekaj diapozitivov. Organizatorji so povabili k sodelovanju še nekdanjo partizansko in operno pevko Bogdano Stritarjevo, ki bo enako kot v času borb in partizanskih mitingov ob spremljavi partizanskega skladatelja Janeza Kuharja zapela tri partizanske pesmi. Organizatorji so prepričani, da bo dvorana Narodnega doma tega dne polna.

PLENUM SZDL
V POČASTITEV 20-LETNICE OSVOBODITVE

Pri občinskem odboru SZDL v Celju so v teku priprave na razširjeni plenum, ki ga bodo posvetili dvajseti obletnici osvoboditve. Nanj bodo povabili vse nekdanje aktiviste Osvobodilne fronte pa tudi tiste, ki so dolga leta prizadevno delali v organizacijah Socialistične zveze.

Po dosedanjem načrtu bo ta plenum v ponedeljek, 26. aprila.

Po-mlad ven-darle pri-haja

Ne samo zvončki in trobentice, žvrgolenje ptic in žuborenje potočkov, tudi tale dva iz mlajše generacije, oblečena v narodni noši, napovedujeta pomlad.

Foto: J. Sever

CELJE BO ZASTOPANO

NA ZVEZNEM TEKMOVANJU

Na republiškem tekmovanju mladinskih zborov so dosegli nekateri mladinski zbori tako visoko kvaliteto, da je prireditveni odbor na razširjeni seji, 5. 4. sklenil, da nastopi na zveznem tekmovanju 7 slovenskih mladinskih zborov in ne 3, kot je bilo prvotno določeno. Nastopili bodo vsi zbori, ki so dosegli nad 90 odstotkov dosegljivih točk. Tako bodo sodelovali predmutacijski zbori iz Zagorja (91 %), Trnovo—Ljubljana (90,75 %), Maribor »Slava Klavora« (90,5 %) in Sečovlje (90,5 %), med pomutacijskimi zbori pa dekliški zbor Murska Sobota (94,5 %), mešana zbora gimnazije Celje (93,9 %) in strokovnih šol Maribor (90,9 %).

Mislimo, da je edino pravilno, da omogoča sodelovanje na zveznem tekmovanju le kvaliteta. Avtomatično vključevanje Celja kot prireditelja bi lahko bila le potuha, ne pa vzpodbuda k načrtnemu in sistematičnemu delu, kar bi prineslo Celju lahko tudi kako malo blamažico. Že dosedaj so si celjski zbori vedno pridobili vstop na festival samo zaradi kvalitete in upamo, da bo tako tudi v bodoče.

NAŠ REPORTER DVA DNI KOT TURIST V PREDSEZONSKI ROGAŠKI

Dober dan, žalost!

Blagajničarka v podjetju mi je morala dati predujem na potne stroške kajti doma sem pobral ves prišteden denar, ga zamenjal za bankovce po petsto dinarjev in tako oborožen z zajetno denarnico odpotoval kot turist – v Rogaško Slatino.

Prvih nekaj ur sem samo spraševal. Mnogo spraševal in malo izvedel. Večina ljudi v Rogaški govori vedno isto, kot stara oguljena gramofonska plošča.

Po urah spraševanja sem postal turist.

Postal sem utrujen in v lokalih prosjačil za sodo vodo. Bogokletstvo.

Našel sem sotrpinko, željno zabave. Začela sva se tolažiti. Veter se je lovil v laseh in smeh v očeh. Na sosednji klopi je bila že pomlad. Zvedel sem vse o želodčnih, črevesnih in drugih boleznih, vštevši tudi svaštvo in stričevstvo, ki je ponekod potrebno za rekreacijo v Rogaški.

Že nekaj dni prej so mi rezervirali apartman (prvi v mojem življenju) in ko sem zvečer prišel spat, mi je portir z žalostnim obrazom povedal, da je zaseden, vanj se je vselil gost iz Avstrije. (Dalje na 6. strani)

IMENOVANJA

Na zadnji seji prejšnje občinske skupščine v Celju so imenovali Franca Rojška-Jako za predsednika odbora za proslavo 20-letnice osvoboditve. Zaradi odhoda na novi delovni mesti so razrešili dosedanjega načelnika za družbene službe Toneta Erjavca ter načelnika oddelka za notranje zadeve Janka Rotá. Za načelnika oddelka za upravno pravne zadeve so imenovali Oskarja Naglava, za načelnika oddelka za notranje zadeve pa Petra Gluharja.

Na predlog sveta za kulturo in znanost je tudi občinska skupščina potrdila predlog o prenosu ustanoviteljskih pravic za likovni salon v Celju na Društvo slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani.

Novi predsedniki občinskih skupščin

PRETEKLO NEDELJO SO SE V VSEH OBČINAH NAŠEGA OBMOČJA PRVIČ PO VOLITVAH SESTALE OBČINSKE SKUPŠČINE. POVSOD SO BILE SEJE ŽIVAHNE, ČEPRAV SE DNEVNI REDI NISO KAJ DOSTI RAZLIKOVALI. TO PA JE TUDI RAZUMLJIVO, SAJ SO NA TEJ PRVI SEJI POLEG TEGA, DA SO POTRDILI MANDATE ODBORNIKOV IN IZVOLILI PREDSEDNIKE IN PODPREDSEDNIKE OBČINSKIH SKUPŠČIN TER NEKATERE KOMISIJE, GLASOVALI ŠE O POSLANCIH V ZVEZNO IN REPUBLIŠKO SKUPŠČINO.

BRALCEM CELJSKEGA TEDNIKA PREDSTAVLJAMO DANES NOVE PREDSEDNIKE OBČINSKIH SKUPŠČIN. NEKATERE OD NJIH SMO POVPRAŠALI O PROBLEMIH NJIHOVIH KOMUN.

VNOVIČ PREDSEDNIK OBČINSKE SKUPŠČINE

MARJAN UČAKAR

(SLAVA FALETIČ OSTANE NA MESTU PODPREDSEDNICE)

Prva seja članov celjske občinske skupščine je imela slavnostno in delovno vzdušje; slavnostno zaradi prvega srečanja z novimi odborniki, delovno pa zaradi dnevnega reda.

Sejo je začel predsednik Marjan Učakar, ki je najprej čestital vsem novoizvoljenim odbornikom in jim hkrati zaželel obilo plodnega dela ne samo v skupščini, marveč tudi med volivci na terenu in v delovnih organizacijah.

Ločeni seji sta veljali predvsem konstituiranju obeh zborov ter izvolitvi verifikacijske komisije in dajanju svečane izjave. Medtem ko bo predsednik občinskega zbora še v naprej Cveto Pelko, so za novega predsednika zbora delovnih skupnosti izvolili Stano Šprajčevo.

Začetek ponovne skupne seje so posvetili izvolitvi predsednika in podpredsednika skupščine. Pri tem je prosil za besedo tov. Ivan Cokan, ki je orisal dosedanje delo in prizadevanje tako predsednika Marjana Učakarja kot podpredsednice Slave Faletičeve. Zato je v svojem ter še v imenu devetih odbornikov predlagal, da ju ponovno izvolijo na ti najbolj odgovorni mesti občinske skupščine. Odborniki so ta predlog potrdili ne samo s ploskanjem, marveč tudi s tajnim glasovanjem, saj so se vsi izrekli zanju.

V nadaljevanju dela so izvolili še devet članov v komisijo za volitve in imenovanja. Kot doslej ji bo predsedoval tov. Franc Rozman. V njej pa je šest odbornikov ter trije predstavniki občinskih političnih organizacij.

Končno je dobil besedo tov. Janez Kovačič, ki je odbornikom govoril o pripravah in rezultatih volitev v občinsko skupščino, razen tega pa je pojasnil še volitve v zvezno in republiško skupščino.

JOŽE ROZMAN se je rodil 5. 11. 1921 v Storžiču pri Kranju. Po končani osnovni šoli se je odločil za poklic tekstilca in v Kranju končal tekstilno srednje tehnično šolo.

Aprila 1943. leta ga srečamo v partizanih vse od desetarja do komandanta artilerijskega bataljona in kasneje pomočnika komisarja artilerijske brigade.

Po vojni se je vrnil v svoj poklic. Začel je kot direktor tekstilne tovarne v Šempetru, zatem je bil direktor v »Volni« Laško, potem načelnik za industrijo pri okrajnem ljudskem odboru v Celju, nekaj časa na okrajnem komiteju v Celju, od leta 1953 pa je direktor tekstilne tovarne »Juteks« v Žalcu.

V zadnjem času je znan kot član okrajnega komiteja ZKS Celje, član kontrolne komisije pri okrajnem komiteju, član komisije za spomeniško varstvo pri okrajnem odboru ZB, član občinskega komiteja ZKS Žalec in član UO ekonomske srednje šole v Celju.

Novi predsednik občinske skupščine Žalec nam je kot dolgoletni direktor tekstilne industrije posredoval nekaj misli o tekstilni industriji in o drugih zadevah.

— Kot prvo bi rad povedal, da me moti dolgoletni nepravilni odnos do predelovalne industrije v žalski občini. Trdijo namreč, da je nezanimiva, preživela in kot taka ni bila nikdar deležna družbene podpore, čeprav prav tekstilna industrija v žalski občini sedaj, v času potrebnega izvoza, odigrava važno vlogo.

— Žalska tekstilna industrija se bori za tezo izvoza 1:1, s predpostavko, da banka sodeluje kot enakopraven član, ki pa ima obveznosti do industrije. Banka bi morala dajati na razpolago tista sredstva, ki jih je tekstilna industrija v naši občini ustvarila.

— Kako pa kaže z občinskim proračunom?

— Blagajna je prazna in to dejstvo niti ni škodljivo. Iz prakse vem, da sem vsepovsod tam, kjer sem prišel k prazni blagajni, dobil najiskrenejše sodelavce za napredek. Pri polni blagajni navadno težko najdejo svoje mesto resnični socialistični upravljalci.

— In kaj sodite o zapuščini vašega predhodnika Toneta Delaka, ki pravi: »Nič obljub!«

— Umestna dediščina. Številni predhodniki so obljubili neprimerno več kot so lahko storili. Stojim na stališču, da pretirane obljube napravijo večjo škodo tistemu, kateremu je bila obljuba dana, kot tistemu, ki jo je dal. Z obljubami so čestokrat hoteli pri raznih političnih akcijah doseči večji uspeh. To pa kaže na nezaupanje do občanov. Prepričan sem, da občani dobro vedo, kaj lahko skupno zmoremo in kaj ne. Osebno sem prepričan, da je resnica sicer najbolj ostra, da pa jo ljudje še vedno najbolj spoštujejo.

VINKO JAGODIČ je bil rojen 26. novembra 1923. leta v Pijovcih pri Mestinju. Izhaja iz kmečke družine, osnovno šolo je končal pred narodno osvobodilno vojno, nato se je izučil za trgovskega delavca. Od 1947. leta dalje je bil upravnik Naše knjige v Šmarju pri Jelšah. Nato je leta 1948 odšel v Ljubljano, kjer je bil na upravi za izgradnjo Zadružnih domov Slovenije. Po odsluženju kadrovskega roka je bil do 1959. leta trgovski poslovodja kmetijske zadruge PoniKva pri Grobelnem. Naslednji dve leti je bil sekretar občinskega odbora SZDL in organizacijski sekretar občinskega komiteja ZK v Šentjurju. Zatem je bil do izvolitve sekretar občinskega komiteja ZK. Med tem časom je dokončal srednjo politično šolo v Ljubljani in bil poslanec organizacijsko političnega zbora Skupščine SRS za občino Šentjur.

Ing. ADOLF TAVČAR

PONOVNO IZVOLJEN

Na prvi seji obeh zborov konjiške skupščine je bil za predsednika izvoljen ing. Adolf Tavčar, ki že nekaj let uspešno vodi konjiško komuno. Ing. Adolf Tavčar je nedvomno najbolj znan konjiški družbeno politični delavec in zaradi svoje odkritosti, preprostosti in neposrednosti med konjiškimi občani zelo priljubljen.

Na nedeljski seji je občinska skupščina izvolila tudi podpredsednika, oba zbora pa svoje predsednike. Tako je novi podpredsednik občinske skupščine zdaj *Tone Turnšek*, predsednik občinskega zbora *Mirko Zupančič*, predsednik zbora delovnih skupnosti pa *Franjo Adamlje*.

LOJZE LIBNIK, znan družbeno politični delavec, do nedavna direktor Zdravilišča v Rogaški Slatini, je bil aktiven borec NOB, nato podpredsednik bivšega okraja Šmarje pri Jelšah, tajnik okraja Poljčane, sekretar občinskega komiteja v Šmarju pri Jelšah in dvakrat republiški poslanec. Star je 45 let.

Istočasno so odborniki izvolili tudi novega podpredsednika. To je BENO BOŽIČEK iz Kozjega, dosedanji upravnik KE Kmetijske zadruge v Kozjem. Beno Božiček je bil aktiven borec NOB, po vojni pa na odgovornih položajih predvsem v gospodarstvu. Bil je upravnik ekonomije DSNO v Radečah, nato na Igu pri Ljubljani in končno upravnik kozjanske ekonomije in zadruge. Bil je član političnih organizacij, član OK ZKS, občinskega odbora SZDL in odbornik občinske skupščine Šmarje. Star je 43 let.

Jože DEBERŠEK se je rodil 9. 12 1931. leta v Podgorju pri Velenju. Dokončal je učiteljišče in vrsto let poučeval v Velenju, kasneje pa v Gornjem gradu. Nazadnje pa je bil pedagoški svetovalec pri prosvetno pedagoškem Zavodu v Celju za mozirsko občino. Kot dolgoleten družbeno politični delavec je pred leti vršil dolžnosti predsednika mozirske občine kot izvoljeni podpredsednik, v zadnjem času pa je bil član občinskega komiteja ZKS Mozirje, predsednik sveta za šolstvo občine Mozirje in sekretar osnovne organizacije ZKS.

Posredujemo vam nekaj misli novega predsednika občinske skupščine Mozirje o bodoči politiki razvoja turizma v Zgornji Savinjski dolini.

— Podpirati bomo morali vse hitrejši razvoj drobnega turizma (privatne sobe z urejenimi privatnimi in družbenimi gostišči v dolini) ter kmečki turizem (širitev navzgor), kjer bi imel gost celodnevno oskrbo pri kmetu.

Dajali bomo pomoč v turističnih kreditih za izdelavo sob, objektov, preureditev kuhinj. Povpraševanje po kreditih je veliko. Pomoč pa je tudi v vse večji mreži gozdnih cest, ki jo gradi in izpopolnjuje gozdno gospodarstvo Nazarje. Tu mislim predvsem na cesto na Menino in v Matkov kot ter drugam.

Glavni pogoj za večjo ekspanzijo turizma pa je cestna povezava v Logarsko — to se pravi modernizacija sedanje slabe ceste.

Predsednik občinske skupščine Laško je MAKS KLEMENČIČ, ki so ga odborniki skupščine na prvem zasedanju soglasno izvolili. Tovariš Klemenčič je v Laškem znan in priljubljen družbeno politični delavec, saj je že nekaj let opravljal v tej občini najbolj odtovorne dolžnosti.

Rodil se je leta 1927 in se je 1943. leta vključil kot borec v kamniško-zasavski odred. Po osvoboditvi je nadaljeval šolanje in se posvetil učiteljskemu poklicu.

Leta 1963 je bil izvoljen za sekretarja občinskega komiteja ZKS Laško, istega leta pa je postal tudi poslanec v socialno zdravstveni zbor republiške skupščine.

Z izvolitvijo za predsednika občinske skupščine Laško je prevzel spet eno najtežjih in najodgovornejših funkcij v občini.

18. APRILA VOLITVE

v zvezni in republiški zbor

(Nadaljevanje s 1. strani)

Pripetilo se bo namreč — na primer v celjski občini — ko bodo volivci na volilnem listku našli ime samo enega kandidata, pa čeprav so na kandidacijskem zboru določili dva. Tisti, ki niso do podrobnosti seznanjeni z volilnim zakonom, bodo verjetno presenečeni. Vendar v tem primeru ne gre za neupoštevanje volje volivcev, temveč je tak ukrep samo posledica sklepa občinske skupščine, ki ima pravico, da poleg poslancev v ostale zbore voli tudi poslance v republiški zbor republiške in zvezni zbor zvezne skupščine. Če so občinski odborniki izbrali med dvema kandidatoma in eden od njiju ni dobil niti tretjine glasov — v takem primeru bodo volivci volili samo tistega, ki so mu odborniki pripisali več glasov. Zakonsko določilo namreč pravi, da mora kandidat, da pride v poštev za neposredne volitve, zbrati na občinski skupščini vsaj tretjino glasov odbornikov.

Prihodnjo nedeljo bo na našem območju volilo veliko volivcev. Tako bodo občani konjiške, žalske, mozirske, celjske in velenjske komune volili zveznega poslanca, mnogi pa bodo izbrali tudi republiške poslance. Zato pričakujmo, da bo v nedeljo, 18. aprila, na voliščih zares živahno.

SKUPŠČINA ZDRUŽENJA BORCEV NOV MOZIRJE

Še nerešeni problemi

(Nadaljevanje s 1. strani)

Lani so tudi prvič temeljiteje začeli reševati težak socialni položaj kmetov-borcev v hribovitih predelih. Blizu 200 kmetom-borcem je bil delno ali v celoti odpisan davek v skupnem znesku nekaj nad 8 milijonov dinarjev. Letos pa bo njihov socialni položaj olajšal nov odlok o prispevkih in davkih, po katerem bodo višinski kmetje plačevali le davek od lesa.

Na konferenci so razpravljali tudi o novem republiškem zakonu, po katerem so pridobili kmetje-borci pravico do popolnega zdravstvenega varstva.

Na konferenci so kritizirali razne nepravilnosti, lažna pričanja in podobno, do katerih je prihajalo pri zahtevah za uveljavitev enojne ali dvojne delovne dobe. Lani je vložilo tako zahtevo 192 ljudi. Komisija je zavrnila zahtevke kar 52 prosilcem.

Med pereče probleme borcev sodijo tudi neurejene stanovanjske razmere. V občini je še vedno 83 nerešenih stanovanjskih problemov borcev, od katerih bi se nekateri dali rešiti z manjšimi popravili stavb. Posameznim borcem je bilo odobreno posojilo za individualno gradnjo in popravilo hiš. Manj pa so za to storile delovne organizacije in občinska skupščina.

V občini je še vedno nerešeno vprašanje postavitve nekaterih spomenikov, spominskih obeležij in ureditev grobišč padlim v NOV. Lani so postavili 2 spomenika in 3 spominska obeležja, kar je veljalo blizu 12 milijonov dinarjev. Neurejenih pa je ostalo še 7 grobišč. Za postavitev spomenikov in obeležij bi rabili še najmanj 20 milijonov dinarjev. Vseh teh stroškov pa občinska skupščina ne bo mogla kriti sama, zato bo iskala pomoč tudi drugje.

-er

REPUBLIŠKI POSLANCI

V nedeljo, 4. aprila so odborniki občinskih skupščin dokončno izvolili republiške in zvezne poslance v organizacijsko politični zbor, socialno zdravstveni, kulturno prosvetni in gospodarski zbor.

Za republiško skupščino so bili izvoljeni tile poslanci: za organizacijsko politični zbor Rudi Janozevič v Sevnici, ing. Helena Vodovnik v Laškem, Vera Hlastec v Šetjurju, Tone Delak v Žalcu in Franci Svetina v Celju. Za socialno zdravstveni zbor so odborniki v Sevnici izbrali Albina Žumra, v Laškem Vero Manfredo, v Šentjurju Milana Loštrka, v Žalcu dr. Bogomila Krajnc, v Celju Sašo Tešenji in v Velenju dr. Ivana Cestnika. V kulturno prosvetni zbor so bili izvoljeni: Stane Skalar v Brežicah, Marija Urbančič v Krškem, Franc Bizjak v Šmarju, Vera Kravarič-Marovšek v Slovenskih Konjicah, Oto Pongratnik v Mozirju in Lojzka Gostenčnik v Celju. V gospodarski zbor republiške skupščine so odborniki izvolili Ivana Živiča v Krškem, Rika Jermana v Šmarju, Draga Perca v Slovenskih Konjicah, Franca Šarba v Mozirju, ing. Farčnik Jožico v Celju in Eda Komučarja v Krškem.

Odborniki občinskih skupščin pa so glasovali tudi za poslance zveznega in republiškega zbora zvezne in republiške skupščine. Tako so se v vseh občinah odločili za Toneta Boleta — za zvezni zbor zvezne skupščine; za republiški zbor pa so sprejeli takole odločitev: V Sevnici bodo volivci izbrali Boga Gorjana, v Brežicah kandidira Mirko Kamič, v Krškem Milan Ravbar, v Laškem Rudi Grosar in Tone Zupančič, v Šentjurju Miran Cvenk, v Šmarju ing. Andrej Marinc, v Celju Marija Pleteršek v eni in Rado Jonak v drugi volilni enoti, v Velenju Hubert Mravljak, v Žalcu pa Rado Zakonjšek in Adi Goršek.

NOVI ODBORNIKI

ČELJSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Pri volitvah v petek, 26. in v nedeljo, 28. marca so bili v celjski občini doseženi naslednji rezultati (prvolmenovani v posameznih volivnih enotah so postali odborniki celjske občinske skupščine):

ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI: 2. enota: **ing. Jože Urbančič** 270, Franc Sovič 256, Niko Zakonjšek 174; 4. enota: **Ing. Drago Čeh** 605; 6. enota: **August Deržek** 299, Franc Pustoslemšek 175; 8. enota: **Marija Koželj** 594, Marija Gričar 160; 10. enota: **Franc Lampe** 353, Emil Jejčič 311; 12. enota: **Božena Dojer** 328, Rozika Kranjc 246; 14. enota: **Marjan Kislinger** 403, Majda Toplak 260; 16. enota: **ing. Zoran Bošnak** 193, ing. Jure Sadar 146; 18. enota: **Roman Ajster** 303, Franc Zupančič 172, Ela Zdovc 69; 20. enota: **Jožica Ribič** 334, Draga Soba 242; 22. enota: **Stevo Rožanski** 259; 24. enota: **Franc Petaver** 395, Leopold Milinarič 253; 26. enota: **Maks Samec** 290, Franc Volavšek 156; 30. enota **Alojz Hrušovar** 567, Vinko Artnak 393; 32. enota: **Bruno Hartman** 299, Viktor Cop 112, Vera Kolšek 73, Ivan Leskovšek 53; 34. enota: **dr. Alojz Rojnik** 152, dr. Milena Žele 109, dr. Jože Barič 64, Regina Rozman 32, Vilma Čar 23, Marta Hrustelj 14; 36. enota: **Stana Sprajc** 247, Slava Covrih 127; 38. enota: Franc Merčun 248, **Milan Jamšek** 129; 40. enota: **Milan Hohnjec** 246, Mila Blaznik 132, Nuša Krasnov 105.

OBČINKSI ZBOR: 2. enota: **Ivan Cokan** 810; 4. enota: **dr. Alfonz Debeljak** 831, Božo Lukman 508; 6. enota: **Slava Vučajnk** 368, Olga Vičič 213; 8. enota: **Franc Stojan** 522, Ivan Svetličič 472; 10. enota: **Cecilija Hojnik** 464, Daša Podlogar 244; 12. enota **Oimar Riya** 735; 14. enota: **Miroslava Marinček** 367, Jožica Praznik 155; 16. enota **Franc Košec** 289, Mirko Doberšek 264; 18. enota: **Adolf Marčič** 423, Velentin Borovnik 169; 20. **enota: Milan Lah** 363, Milan Seničar 234, Tončka Podgoršek 134; 22. enota **Franc Simonič** 1920; 24. enota: **Slava Faletič** 621, Danica Koželj 434; 26. enota **Ludvik Dermol** 1052; 28. enota: **Sonja Ocvirk** 767; 30. enota: **Andrej Videc** 239, Ivan Gradišnik 148; 32. enota: **Franc Petelinšek** 716, Ivan Sešel 329; 34. enota: **Stefanija Ramšak** 401, Anton Krušič 331, Anton Sentočnik 112; 36. enota: **Rudi Stampe** 854; 38. enota: **Bogdan Snabel** 708, Karel Čretnik 145, Alfonz Operčkal 48; 40. enota: **August Golob** 543.

Zvezni poslanci

Odborniki petih občinskih skupščin zahodnega predela celjskega okraja (Celje, Žalec, Mozirje, Velenje in Slovenske Konjice) so na nedeljskih sejah volili tudi zvezne poslance. Vtem ko je bila izbira poslancev v posebne zbore končana, bo izvolitev poslanca v zvezni zbor zvezne skupščine potrjena šele na splošnih volitvah, v nedeljo, 18. aprila. Tako bodo volitve v predstavniška telesa končana tudi v 62. enoti za volitve v zvezno skupščino.

Razen pri socialno zdravstvenem zboru, kjer so morali trikrat voliti, so bile volitve v vse ostale zbore zvezne skupščine opravljene že po prvem štetju glasovalnih listkov. Volitve poslanca v zvezni socialni zdravstveni zbor pa so se zdaj nagibale v prid enega, potem v korist drugega kandidata. Pri tretjem glasovanju so odločili odborniki celjske občine.

Za zvezni zbor zvezne skupščine je kandidiral le Tone BOLE, podpredsednik zvezne gospodarske zbornice. V celoti je dobil 285 glasov in tako tisto večino, ki je bila potrebna, da se je uvrstil med končne kandidate. Pri volitvah za gospodarski zbor je Jože TURNŠEK dobil 232 glasov, Rado Bremec pa 16. Volivci oziroma odborniki petih občinskih skupščin so se tako odločili za komercialista v celjski Emajlirki, Jožeta Turnška. V kulturno prosvetni zbor je kandidirala le Magda JARH, profesorica na celjski trgovski šoli. Dobila je 283 glasov. Odločitev za socialno zdravstveni zbor je padla šele po tretjem glasovanju. Zmagala pa je Zofka STOJANOVIČ, socialna delavka, medtem ko dr. Ivan Verdelj ni dobil potrebne večine. Pri volitvah v organizacijsko politični zbor je največ glasov in sicer 264 prejel Franc OCVIRK, visokokvalificirani ključavničar v štorski železarni, medtem ko se je za Jerka Bandiča, gradbenega tehnika Ingrada odločilo 23 odbornikov.

Volitve republiških poslancev v celjski občini

Odborniki celjske občinske skupščine so na nedeljski prvi skupni seji volili tudi šest poslancev v vse zbore republiške skupščine, od tega dva v republiški zbor ter po enega v vse ostale zbore. Volitve so morali ponoviti le za kulturno prosvetni zbor, kajti po prvem štetju listkov niti eden od treh kandidatov ni dobil potrebne večine. Sicer pa so volitve dale naslednje rezultate:

v tretji enoti za volitve v republiški zbor je največ glasov dobil RADO JONAK 59, medtem ko se je za kandidata Petra Kavalarja odločilo 11 odbornikov;

tudi v peti volilni enoti za volitve v republiški zbor je odločitev padla že po prvem glasovanju. Tako je MARIJA PLETERŠEK dobila 61, Nada Pintarič pa 9 glasov;

pri volitvah za gospodarski zbor je inž. JOŽICA FARČNIK- MRVAR dobila 63, Vera Turk pa 7 glasov;

po drugem glasovanju v kulturno prosvetni zbor je LOJZKA GOSTENČNIK-ŽMAVC dobila 56, Vojko Simončič 9, inž. Srečko Puki pa 4 glasove;

socialno zdravstveni zbor: SAŠA TEŠENJI 53 glasov, Anica Ašič 17;

organizacijsko politični zbor: FRANC SVETINA 48, Stane Molajnar 22 glasov.

Glede na te rezultate bosta pri nedeljskih volitvah (18. aprila) kandidirala za poslanca v republiški zbor le Rado Jonak v tretji, ter Marija Pleteršek v peti enoti.

ZANIMIVOSTI Z VOLIŠČ

Ob volitvah v občinsko skupščino so v konjiški občini zabeležili tudi tile dve volilni »cvetki«:

V volivni enoti Zgornje Zreče je bil za odbornika v občinski zbor izvoljen kandidat s priimkom Mlinar, je pa po poklicu kovač. V sosednji volivni enoti — v Radani vasi — pa so volivci izvolili kandidata, ki se piše Kovač, je pa po poklicu mlinar.

Najmlajši in najstarejši odbornik občinske skupščine Slovenske Konjice sta zaposlena v istem podjetju. Odbornika sta Franc Pavšer, najstarejši, in Rozika Sodin, najmlajša, njuna delovna organizacija pa je zavod za zaposlovanje delavcev. Ta kolektiv pa se je odlično odrezal tudi glede na število svojih zaposlenih, ki so postali odborniki občinske skupščine. V zavodu so zaposleni samo štirje uslužbenci in kar polovica je občinskih odbornikov. Ne glede na to, da je v absolutnem številu ta podatek samo 2, je to gotovo edini primer v celjskem okraju.

ODJUGA ZAMRZNJENIH CEN?

ZAMRZNJENJE CEN JE ODJEKNILO KOT VLEIKO OLAJSANJE POTROŠNIKOV IN NENADOMA SMO SE ZNASLI V NEKAKŠNI PRAZNINI, KI NI VEČ NAPOVEDOVALA VSAKODNEVNIH SKRBI. OBCUTEK, DA SE BOS ZBUDIL OB NOVI CENI TEGA ALI DRUGEGA PROIZVODA, JE USAHNIL. TODA, KOT KAZE, PREURANJENO! TISTI, KI SO POSUMILI, DA TUDI Z ZAMRZNJENIMI CENAMI NE BO NEKAJ V REDU, SO IMELI LE PRAV.

Pomlad je le polna odjuge in potrošniki se ne boje zaman špekulacije s strani tistih ekspertov, ki prav »zavestno« in strokovno iščejo najmanjšo špranjo v predpisih ter skriti pred javnostjo za pregrajo njihove »logike« poizkušajo prebijati led. Spretni so in prepričljivi in skoraj te prepričajo. Govore o tem, da so vložili prošnjo za povišanje cene še pred 22. marcem, da so na tej osnovi predvideli proizvodnjo in povečanje osebnih dohodkov. In če ne gre drugače, stare proizvode preimenujejo in želijo zanje nove cene. Da pa bi bilo vse popolneje, spremenijo ovoj!

22. marec, dan zamrzovanja, je za nami. Ugovori s strani trgovine pa so naravnost čudoviti. Nekateri govore: — Tega in tega ne bomo več prodajali, pa bo. Preveč smo oškodovani. Toda marsikje v trgovini pozabljamo, da je že dosedanja praksa bila ta, da so imeli tistih proizvodov z visokimi in rastočimi cenami več, saj so ob istem ali manjšem delu zagotavljale isti ali večji dohodek. Ni bilo torej plod dela ali večjega prizadevanja.

In če pogledamo v Celju, kako je z zamrznjenimi cenami? Občinska inšpekcijska služba deluje sistematično, od podjetja do podjetja in delo napreduje počasi.

Toda kljub temu so odkrili v poslovalinci Alpine—Žiri v Celju, kjer so komaj nekaj dni po 22. marcu dvignili cene 8 artiklom v povprečju od 100 do 200 dinarjev. Tokrat gre za ceno copat.

Tržna inšpekcija je takoj ustavila prodajo copat po novih cenah, ker je predpis o »zamrznjenju« cen dovolj jasen in tu ni kakšnih pomot.

Zanimiv je primer ljubljanske tovarne »Lek«, ki je dvignila ceno nekaterim zdravilom. Tako je nova cena za »fenalgol«, ki je zelo iskano zdravilo poskočila od 71 dinarjev na 106. V apotekah pravijo, da so bili telefonsko obveščeni iz Ljubljane in da je odobritev za nove cene izdana 23. marca.

Formalno je vse v redu za tovarno, kajti za proizvodnjo je predpis stopil v veljavo 24. marca, to je z dnem objave v Uradnem listu. Za trgovino pa to ne velja in apoteke so vendar trgovine. Tako lahko prodajajo zdravila na nivoju cen 22. marca.

Če ocenjujemo delo tržne inšpekcije, lahko to smatramo kot dober znak. Toda pri tem gre še za nekaj drugega: za zavest in disciplino. Kaj je res nujno, da čakamo na tržno inšpekcijo in njeno intervencijo? Mar niso predpisi dovolj razumljiv poziv občanom — potrošnikom, proizvajalcem in trgovini? Izgovori pa se vedno najdejo. Nekateri opravičujejo svoje prestopke s tem, da želijo povečati osebne dohodke, ker so porasle cene reprodukcijskega materiala in drugih uslug. Marsikje to tudi drži in je upravičeno, toda v večini slučajev le ni tako.

Vsekakor bi vsakršno spregledovanje takšnih postopkov vodilo k verižni reakciji novega dviga cen pod okriljem predpisov »zamrzovanja«. In način: nova kakovost proizvoda, nov ovoj ali morda razlogi, da nikakor nimajo drugih virov.

To bi imelo neprijetne posledice. Razumljivo je, da je predpis o zamrzovanju cen administrativen, ekonomski in političen ukrep, kajti ta predpis je v neposredni zvezi s standardom ljudi in ima tendenco, da ublaži negotovost občanov glede na nestalnost cen celo tistih proizvodov, katerih podražitev nima nobene osnove.

Če vemo, da občani polagajo vse nade v nedavne predpise, ni čudno, če tudi zahtevajo, da se ti ukrepi spoštujejo.

In zato menimo, da je žal dolžnost slehernega posameznega občana potrošnika, da postane »inšpekcija« in vsak poizkus mahinacije — recimo »špekulacije« — prijavi pristojnim občinskim organom. Kajti nihče ni upravičen, da se znajde izven predpisov, ki so kot administrativna, ekonomska in politična mera nuja za začasno reševanje težavnega stanja.

J. K.

NI SADJA, SADJA NI

Na pomlad je skorajda vedno težko dobiti sadje v trgovini ali na trgu. Toda zdi se, da je letos to še posebej težavna zadeva. Sicer poročajo, da je letos z domačim sadjem križ povsod in da ga marsikje sploh ni dobiti. Malce čudno pa vendarle zveni, če to drži tudi za Celje kot znano področje velikih proizvajalcev sadja. A res je. Sadja ni ali pa ga je malo in še to je takšne kakovosti, da si krepko premisliš, da bi ga kupil, čeprav si ga zaželiš. In cena? Ni da bi govoril, saj presega včasih dragoceno južno sadje. Sicer so meje najnižjih in najvišjih cen v precejšnjem razponu, vrte se od 180 pa vse do 400 dinarjev za kilogram.

Pa ne da bi bila kakšna hudo slaba letina? Ali da je morda povpraševanje toliko poraslo? Ko povprašaš, kam je odromalo sadje v jeseni, ko so se šibile police v kleteh in polnila skladišča z gorami gajbic, takole slučajno zveš, da je sadje poromalo na dolgo pot vstran od domačih veleodjemalcev.

In vzroki? Boljša odkupna cena, vezana prodaja in nakup, skratka številni razlogi, ki pa v ničemer ne zmanjšujejo krivde domačih grosistov, kajti sadja ni dovolj.

Tudi to je res, da jabolka, ki preživijo zimo in so še spomladi sočna, pridobe na veljavi, saj vse ne prestanejo zime. Toda nič preveč ne dvomim v sum nekaterih, da je »racionalizirana« prodaja samo v prid cen, torej politiki, ki jasno zasleduje težnjo, da z manj dela in manjšimi količinami izkupiš toliko ali več, kot če bi kril potrebe povpraševanja.

Baje je vsakršno razglabljanje o tem le bob ob steno. Namenili smo se, da s »krvavim« eksperimentiranjem preizkusimo vse možnosti in ker nas enoletne izkušnje izuče dovolj, pač prihodnje leto smelo poizkusimo drugače, da si pridobimo še novih izkušenj, ker se bojimo ustaljenosti.

Za sadje je vse to zavilo kot jabolčni zavitek, ki bi ga vsaj po cenovni vrednosti lahko mirne duše imenovali »pomarančni«.

J. K.

NA OBISKU PRI »ŽVIPLOVIH« V SP. KRAŠAH

NEKAM POZNI STE . . .

Vroč pomladni dan kot pijanec srka in srka vlago iz zemlje; takole za ped, dva jo je izsušil in če jo pobranaš z roko, ti med prsti zapraši. Težka in prodnata je zemlja pod obronki Menine planine, na bregu Drete, ki se upira, da bi marčevski in aprilski suhec izžel zadnje vlažne niti, ki klijo iz dneva v dan vse bolj in bolj zeleno.

Prašni in neprašni odseki ceste proti Gornjemu gradu so ostajali za nami. Se ovinek ob Dreti, tolmun, ki je ujel vse bližnje in daljne zelene odtenke težkih, bogatih gozdov in mlečne modrine neba in že smo zavijali na Glojekovo dvorišče (pri Žviplovih).

Ivan je stal med vrati, beteżen, za spoznanje mrk.

— Kar mislil sem si, da bo še kdo prikolovratil. Ravnokar sem dozovcu odštel 50 tisočakov. Čeden kupček za kmeta, mar ne?

Prikimali smo in povedali, kakšen veter nas je prinesel.

— Hm. Novinarji. S časom si nisva preveč v žlahti in danes sem pospravil že toliko »mešanca«, da bi priplaval do Beograda.

Smeh nas je podžgal še bolj kot kovinsko slepeče aprilsko sonce in odplaknil nerodnost z naših obrazov, kot bi z roko pregnal utrujenost. Natihoma smo zaželeli, da bi se pridružili Ivanu pri »plavanju«..

V šelestenje smrekovih prostranosti, ki se je belila na kopastem Meninem hrbtu in v pomladni klokot Drete je stekla beseda; okorno, počasi in trpko.

— Vprašujete me o marsičem. Zdi pa se mi, da prihajate pozno. Zadrečani in Savinjčani smo svojski. Pomoči in razumevanja smo že zdavnaj potrebovali, toda . . .

V spominu je oživela osvobojena Zgornja Savinjska dolina, oživela so dolga in težka leta, ko si nosil glavo v rokah vsak dan in ko si ob mraku ali trdi zimski noči odpiral duri na šepetajoč klic: »Naši!« in dajal, kar si imel.

Ivan jih ima 65. Oči so se mu orosile.

— Da, v intenzivno sodelovanje sem pristal. Doslej sem prideloval krompir ter vzrejal živino. Toda sam z ženo to težko zmorem. Otroci so še v šoli. K sreči mi pomaga mlajši brat, ki je gluhonem. Odločil sem se za eno panogo, in sicer pašniško-živinorejsko proizvodnjo. In to za krave-mlekarice. Uresničil pa bom lahko svoj načrt le, če bom dobil električnega pastirja in molzni stroj.

— Kaj pa ročna motorna kosilnica?

— Ne morem z njo ravnati in če si že dobim pomoč, potem si pač lahko sposodim tudi stroj.

Sredi razgovora se je Ivan napotil k vratom in nas povabil na kozarček »mešanca«. Prileglo se nam je, še posebej, ko smo med gasenjem pomladne žeje zaposlili naša usta z odlično domačo salamo (želodec še ni zrel, nam je dejal Ivan).

— Vprašujem se, za koga delam. Hčerka obiskuje ekonomsko srednjo šolo, sinek je v sedmem razredu osnovne šole in si želi dalje. Moj up, starejši sin . . . znova so solze posrebrile oči . . . pa se je pred petimi leti smrtno ponesrečil v kmetijski šoli v Šentjurju.

— Da, marsikaj smo zamudili. Zdi se mi, da ne bi bilo toliko težav, če bi nam že prej dali več možnosti za tržno proizvodnjo. Čutili smo se zapostavljene.

Pritrditi smo mu morali, kajti v teh skopih besedah tiči resnica.

— Vprašujete, kaj bom pridobil z intenzivno kooperacijo. Pravzaprav si bom olajšal delo, pridobil pa bom le nekaj več kot doslej. Števila živine (sedaj imam 11 glav) ne bom večal. Le pital ne bom, temveč bom imel mlekarice. V Bočni imamo mlekarno in dobivamo 14 do 16 dinarjev za maščobno enoto. To znese nekaj nad 60 dinarjev za liter mleka. Vse površine bom izkoristil za krmsko bazo in le nekaj močnih krmil bom moral dokupiti. Če bi bila zemlja boljša, bi imel do 20 glav, saj imam 10 hektarjev obdelovalne zemlje.

— Kaj pa gozd, vrže za pokritje davka ali celo več?

— Letno sekam po 100 kubičnih metrov, a to zadostuje za polovico davka. Ostalo polovico mi bodo morale dati krave. Računam, da bo njihova molznost okrog 3.600 litrov letno. Če pa bo kaj več, bo v mojo korist.

— In kaj je s prirastom?

— Imam plemensko živino (sivorjavo) in bom sam skrbel za obnavljanje hleva. Sicer pa, kar preveč sem že povedal, saj šele začenjam in ne vem, kako se bo obneslo.

»Mešanec« nas je grel in se prijetno mešal 's slastnim okusom domačih salam. Ivan pa je z iskrenostjo, kot je lastna le Zgornjesavinjčanom, dejal: — Takole fantje, še liter ga bomo, potem pa mi bo zmanjkalo časa. Saj veste, delo ne čaka.

In ko smo se zahvaljevali za pogostitev, nas je zavrnil: Le zakaj hvala. Če ne bi imel, vam ne bi ponudil. Torej, nič kaj preveč ne pišite, tako rado se marsikaj izjalovi.

Še stisk rok. S pogledom zaobjamemo polje med Krašami in Šmartnim in že vijugamo ob Dreti med samotnimi polji in mogočno snežno stražo Savinjskih očakov proti Bočni.

BESEDA OBČANOV

KDO BO (ALI: BI MORAL) PLAČATI ODŠKODNINO

Prebivalci Podgrada, oziroma Pešnice smo prizadeti zaradi cinkarniškega plina in to ne samo v gozdu, na polju in sadovnjaku (sadovnjaki so pravzaprav že uničeni), ampak tudi v hlevu. Prisilni zakoli niso več redkost, vendar jih komisije, kljub živinozdravniškemu potrdilu, ne priznavajo.

Pristojen občinski organ pravi, naj tožimo celjsko cinkarno, v cinkarni pa nam svetujejo, naj tožimo občino, ki da je sredstva za odškodnino že dobila. Kaj naj storimo?

Alojz Šuster, Podgrad

TA PRELJUBI KRUH!

Koliko preglavic nam dela prodaja tega osnovnega dela človekove prehrane! Kot da je to res tako zapleten vozel, ki ga naši celjski trgovci niso zmožni razvozlati. Dokaj žalostna ugotovitev! Sicer se pa potrošnik vprašuje, če ne gre tu za ignoriranje želja, nasvetov in kritičnih pripomb, ki so bile že izrečene na ta račun.

Da sem se odločila za te vrstice, me je privedel dogodek preteklega petka, katerega priča je bilo več gospodinj. Zgodilo se je prav v samopostrežbi v Gaberju, čeprav je bila pred kratkim v Celjskem tedniku objavljena kritika o nehigieniční prodaji kruha.

Pred polico s kruhom je stala neka gospodinja. Za njenim hrbtom smo čakale, kdaj nam bo dala malce priložnosti, da bomo po kruhu segle tudi me. Pri tem smo postale pozorne, saj na polici ni ostalo ne celega hleba ne polovice in tudi četrtine hleba kruha, ki ga ta gospodinja ne bi vzela v roke, ga obračala in ga naposled dala prav pod nos. Kaj podobnega še nisem doživela. Ker se je to ponavljalo, smo ugotovile, da naš želodec tega kruha ne bi prenesel . . . Tovarišica je namreč medtem vzela iz žepa robec in si nos pošteno obrisala. Vprašale smo jo kaj pravzaprav išče. Ker se je njeno iskanje nadaljevalo, sem stopila k prodajalki in jo vprašala, doklej še mislijo kruh prodajati na takšen način. Odgovora nisem dobila. Sicer pa kako naj bi prodajalka vedela, to ni odvisno od nje.

Menim, da bi tu morala poseči vmes sanitarna inšpekcija. Če je bilo namreč čutiti potrebo po ukrepu, da morajo prodajalke mlečnih izdelkov na tržnici imeti bele rokave in bele predpasnike, poskrbimo tudi prodaji kruha nekaj več pozornosti, saj kruh ni solata.

Danica Frece, Celje
Gosposvetska ul. 8

UREJEVANJE TRGOVIN

V 13. številki CT ste na 6. strani objavili UREJEVANJE TRGOVIN v Zgornji Savinjski dolini.

Podatki so le do polovice resnični. Dejansko stanje pa je naslednje:

Za ureditev samopostrežne trgovine v Gornjem gradu je podjetje porabilo 22 milijonov in ne 50, kot navaja članek.

Zidave trgovskega lokala v Lučah podjetje nima v planu za leto 1965.

Veselilo bi nas, ako bi imeli 50 milijonov za investicije, vendar vse naše poslovalnice po vojni niso ustvarile takšnega dohodka.

Morda ima podjetje odobren kak kredit za v članku navedene investicije, a nas do sedaj o tem še ni nihče obvestil.

S tovariškimi pozdravi!
MERCATOR, Ljubljana
Poslovna enota »Jelka«
Gornji grad

Računovodja:
Žerovnik Andreja

IN NJEN ODMEV

KNEBLOVA MAMA TUDI LETOS PRICAKUJE GOSTE

PREDRAG PENZION

TE DNI SO BILI ZASTOPNIKI IZ PANČEVA PRI PRESECNIKOVIH V GORNJEM GRADU, DA BI SE ZMENILI ZA LETOVANJE. A KAŽE, DA JIM NOVI PENZION 1.500 ALI CELO NEKAJ VEČ DINARJEV NI VSEČ. SAMA VEM, PRAVI KNEBLOVA MAMA, DA JE TO PREVEČ, SAJ SEM SLISALA, DA IMAJO PENZION V AVSTRIJI MARSIKJE OKROG 50 DO 55 SILINGOV DNEVNO.

Kar vzpodbudno je slišati, da je cena le malce visoka in nevabljiva, čeprav je mir v dolini med Menino in oddaljenim Crnivcem tako enkraten in potreben nam vsem.

Tako bo najbolje, da vam predstavimo Kneblovo mamo Marijo Presečnik in Ivana Presečnika, ki imata 7 hektarjev zemlje in lepo, veliko hišo, v kateri je v lanskem letu našlo počitek in prijetno počutje veliko število domačih in tujih gostov. 700 nočitev letno pač ni malo, saj se s tem številom ne more pohvaliti marsikatero družbeno ali privatno gostišče.

In takole modruje Kneblova mama.

— Pred osmimi leti sem se pričela baviti s turizmom. Z leta v leto jih je bilo več. Sedaj imamo 18 postelj za goste. Letos sem že imela okrog 40 nočitev — predvsem v zimskih počitnicah. Dela pa je prek glave. 18 postelj in celodnevni penzion. K sreči, da imam hči, ki mi v sezoni pomaga. Drugače ne bi zmogla. Lanskoletni penzion je bil po 1.200 dinarjev. To pač gre, če imaš doma mleko, maslo, če v jeseni vlagaš sadje, če imaš dovolj domačega mesa in vrt, torej če garaš. Vprašali ste me, če se splača. Če ne bi, se ne bi trudili.

— In od kod so vaši gostje?

— Imam že precej stalnih. Prihajajo iz Pančeva, iz Ljubljane, iz Trbovelj in tudi iz Celja. Ne manjka pa mi tujih gostov. Prija jim mir. Letos jim bomo postregli še s centralno kurjavo in prepričana sem, da bomo sčasoma tudi v zimskih dneh imeli več nočitev.

Pa hrana? Kaže, da pri Kneblovih lahko kmalu pridobiš na teži. Dobra domača hrana, sveža in obilna, drugačna kot smo jo vajeni v mestih, kot smo je vajeni v družbenih prehranah. Da — letos bo to stalo 1.500 dinarjev. Marija Presečnik pravi, da je to preveč, kajti želi si gostov. Še to je pristavila: — Moj zaslužek je odvisen od števila gostov, ne od cene.

J. K.

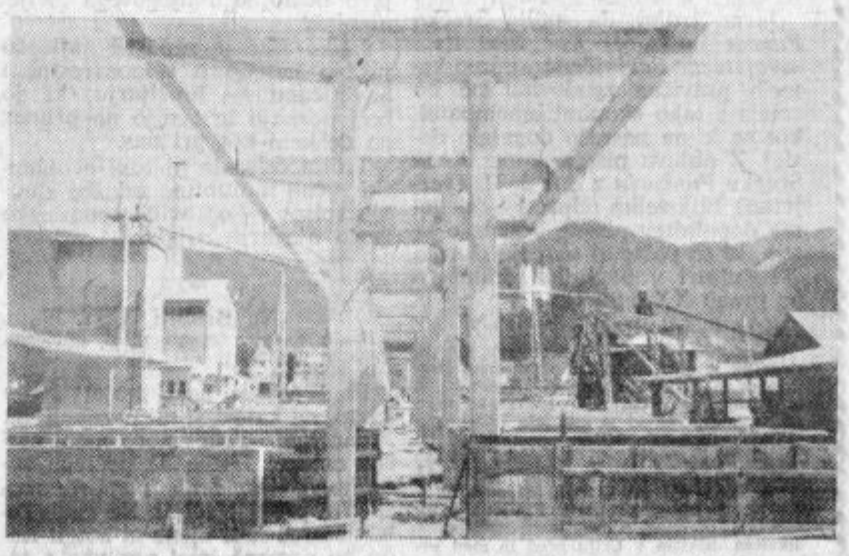

Kolektiv lesne industrije v Nazarju je v letošnjih prvih dveh mesecih kljub številnim težavam uspešno startal in uspel dvigniti storilnost. Temelji nove žage pa govore o tem, da bodo že čez nekaj mesecev tudi v žagarski industriji napravili korak naprej. V novo žago bodo investirali okrog 600 milijonov dinarjev sredstev. Foto: J. SEVER

ANTON MAHEN devetdesetletnik

V Trnovljah pri Celju je te dni praznoval 90-letnico rojstva širom celjske okolice znani napredni kmetovalec Anton Mahen. Rodil se je 28. marca 1875 kot sin malega kmeta. Že v zgodnji mladosti je čutil vso težo kmečkega dela, saj se je z materjo, vdovo, pehal v težkih časih, ki v stari Avstriji, pa tudi v stari Jugoslaviji za kmeta niso bili rožnati. Hitro je spoznal, da je boljše življenje na kmetih moč ustvariti le z naprednejšim obdelovanjem zemlje. Zato ga najdemo v mladih in aktivnih letih med prvimi, ki so z naprednimi posegi v kmetijstvu v veliki meri prispevali k napredku na tem področju. Deloval je v mnogih strokovnih društvih za napredek kmetijstva, kot član in funkcionar, bil iniciator in nosilec mnogih akcij za napredek vasi, med njimi najbolj znana akcija za elektrifikacijo Trnovelj in okoliških vasi. Vedno ga najdemo na strani naprednih vaških sil. Bil pa je tudi eden od tistih značajev, ki je bil vedno pripravljen pomagati svojim sovaščanom, če so se znašli v težavah.

Njegova napredna stališča v reševanju materialnega položaja kmečkega prebivalstva so ga kaj kmalu potisnila tudi v vrste naprednih političnih strank. Zanimivo je, da je za časa stare Avstrije bil zaprt v Gradcu zaradi simpatij do prebujajočih se srbskih in slovenskih nacionalnih teženj. V stari Jugoslaviji se je vseskozi udejstvoval v naprednih liberalnih strankah, bil večkrat občinski odbornik, stalni predsednik krajevnega šolskega sveta in večkratni funkcionar raznih naprednih kmečkih društev, med njimi tudi starosta sokolskega društva.

Tudi v težkih časih zadnje vojne je ostal zvest domoljub. Pri njem so se že v začetku okupacije v letu 1941 skrivali in uživali pomoč mnogi znani revolucionarji in aktivisti, med njimi tudi Peter Stante. Nemci so ga zaradi sodelovanja z OF večkrat zaprli in ga nameravali izseliti. Tudi to težko preizkušnjo slovenskega naroda je Anton Mahen častno prestal. Po osvoboditvi se je takoj vključil v izgradnjo naše domovine, vendar pa zaradi starosti ni mogel več tako aktivno poseči v naša skupna prizadevanja. Njegova življenjska pot mu ni bila z rožicami postlana, vendar pa je znal, z njemu lastnim temperamentom in vitalnostjo življenju dati napreden smisel in vsebino. Tudi njegov izredni humor in šegavost sta mu dala mnogo prijateljev in občudovalcev. Vsem tem se pridružujemo vsi, ki ga poznamo in mu želimo še mnogo zdravih let.

S. R.

SEMINARJI IN TEČAJI

Program delavske univerze v Laškem je za leto 1965 zelo obsežen. Izobraževanje bo usmerjeno predvsem na izvedbo raznih tečajev za pridobitev višje kvalifikacije, raznih občasnih strokovnih seminarjev in izvedbo občasnih poljudnoznanstvenih predavanj. Tako bodo zdaj kmalu zaključili mesečni nadaljevalni tečaj nemščine za gostinske in trgovske delavce. V teku so tudi seminarji v laški pivovarni, v »Boru« in »Komunali«, pripravljajo pa jih tudi v lesnogalanterijskem podjetju »Peta«, v radeški papirnici in v tovarni lesne galanterije v Rimskih Toplicah. Delavska univerza bo tudi priredila večdnevne seminarje za člane komisij za delovna razmerja, za člane komisij za varnost pri delu, 16 takšnih seminarjev pa bo priredila tudi za področje civilne zaščite. V Laškem, Radečah in Rimskih Toplicah bo organizirala šolo za starše, šolo za življenje pa v Laškem in Radečah.

T. K.

Največji porast v industriji

Družen plan mozirske občine predvideva, da se bo družbeni proizvod povečal za 8,8 odstotka, narodni dohodek pa za 7,5 odstotka. Proračun občine znaša letos 597 milijonov dinarjev.

Med panogami je opaziti največji porast v industriji — 13,4 odstotka, medtem ko je v kmetijstvu predviden porast za 7 odstotkov, trgovini za 11,5, gostinstvu za 11, gozdarstvu za 4,4 in obrti za 5,2 odstotka. Investicijske naložbe v gospodarstvo so planirane v znesku ene milijarde 114 milijonov dinarjev, za negospodarske pa blizu pol milijarde. V gospodarstvu bodo največ vložili v izgradnjo novega žagarskega obrata LIN Nazarje, na področju negospodarskih investicij pa v rekonstrukcijo ceste Radmirje—Logarska dolina in stanovanjsko izgradnjo. Družbeni plan predvideva tudi povečanje izvoza, ki naj bi presegel milijon dolarjev. Izvažajo predvsem rezan les, usnjene izdelke in pitano živino.

Na področju kmetijstva daje družbeni plan poseben poudarek povečanju živinorejske proizvodnje in proizvodnemu sodelovanju z zasebnimi kmetijskimi proizvajalci. Po predvidevanjih bodo letos spitali v obeh sektorjih lastništva nad 700 ton govedi in 60 ton prašičev. Družbeni plan predvideva, da bo družbeni sektor kmetijstva letos odkupil nadaljnjih 120 hektarjev zemljišč, največ v okolici Rečice ob Savinji. Tam gradijo tudi nov hlev za 600 glav živine.

V gozdarstvu je predviden porast proizvodnje za 4,4 odstotka. Plan sečnje se bistveno ne razlikuje od realizacije v letu 1964, vendar pa je sečnja povečana v zasebnih gozdovih, medtem ko je v družbenih gozdovih celo zmanjšana zaradi prekoračitve lanskoletnega plana. Za nego, obnovo in varstvo gozdov bodo letos porabili nad 90 milijonov dinarjev, za gradnje in večja popravila gozdnih cest pa blizu 250 milijonov dinarjev. Zgradili in rekonstruirali bodo skupno 13,8 km gozdnih cest.

Razvoju turizma in gostinstva daje družbeni plan še poseben poudarek. Število nočitev naj bi se povzpelo nad 50 tisoč, od tega naj bi odpadlo na tuje goste blizu 7 tisoč nočitev. Število tujih in domačih gostov, pa naj bi letos preseglo 12 tisoč. Lani so vložili v turistične in gostinske objekte 103 milijone dinarjev, letos pa planirajo skupaj z modernizacijo ceste Radmirje—Log. dolina 263 milijonov dinarjev. Hitrega razvoja turizma pa si v mozirski občini ni mogoče zamisliti brez modernizacije ceste v Log. dolino. V kolikor bodo zbrali potrebna finančna sredstva in če bo dala svoj delež tudi republika, bodo letos modernizirali cesto od Radmirja do Luč v dolžini 12 km.

Po družbenem planu naj bi se število zaposlenih povečalo za 6,2 odstotka, produktivnost dela pa naj bi porasla za okoli 5 odstotkov. Nominalni osebni dohodki naj bi letos porastli za okoli 20 do 25 odstotkov.

Družbeni plan daje poseben poudarek tudi razvoju družbenih služb, še posebej šolstvu. Za osnovno dejavnost šol je letos namenjenih 189 milijonov dinarjev ali za 46 odstotkov več kot lani. Za investicije v šolstvu pa je predvidenih 55 milijonov dinarjev.

Letošnji proračun občine znaša 597 milijonov dinarjev. Kljub precejšnjemu porastu proračuna v primerjavi z lanskim letom, pa ni bilo mogoče pokriti vseh potreb in želja. Okoli 50 odstotkov proračunskih sredstev gre za potrebe družbenih služb. V planiranem znesku pa so tudi zapopadene nekatere obveznosti, ki so bile prenesene z ukinitvijo okraja na občino.

-er

Vzgojno predavanje

Delavska univerza v Celju je namenila posebno TRIBUNO vzgojnim in gospodarskim problemom. Vzgojni problemi so vsem dokaj znani, gospodarske probleme pa bodo skušali zajeti v smislu obravnave VIII. kongresa ZKJ. V ponedeljek sta dr. Alenka Selihova in dr. Branislav Skaberne vodila diskusijski sestanek na temo »NEKATERI PROBLEMI PRI OBRAVNAVANJU MLADINSKE KRIMINALITETE NA POLJSKEM IN V JUGOSLAVIJI«. Dr. Bronislav Skaberne je v uvodu pojasnil, da je leta 1964 inštitut za kriminologijo pri pravni fakulteti v Ljubljani izvedel raziskavo o obravnavanju mladinske kriminalitete na Poljskem in v Jugoslaviji. Predavatelja sta prikazala nekaj problemov, kot obseg mladinske delikvence na Poljskem in v Jugoslaviji — izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje kadrov (mladinskih sodnikov in njihovih pomožnih organov ter vzgojiteljev), organizacijo in delo pomožnih organov mladinskih sodišč na Poljskem. Oba sta tudi odgovarjala na vprašanja poslušalcev.

Iz njunega razgovora so prisotni lahko videli, kakšne naloge ima na Poljskem delavska univerza pri vzgoji pomožnih organov, saj vodi seminarje in dopolnilno šolanje mnogih pomožnih organov mladinskih sodišč.

Diskusijski sestanek je uspel, čeprav ugotavljamo, da ni bilo mnogo tistih, ki jim je bil sestanek namenjen — morda bo drugi diskusijski sestanek jeseni bolje obiskan. Delavska univerza v Celju namerava o mladinski kriminaliteti še razpravljati v širšem krogu, to je s starši in ostalimi vzgojitelji, medtem ko je prvi posvet namenila vzgojiteljem, prosvetnim in socialnim delavcem, vsem onim, ki bi naj pomagali mladinskim sodiščem pri njih težavni nalogi.

Po sklepu likvidacijske komisije razpisuje Gospodarska zbornica Celje v likvidaciji

JAVNO LICITACIJO

za prodajo OSEBNEGA AVTOMOBILA znamke Mercedes 180, letnik izdelave 1955. Licitacija bo dne 16. aprila 1965 ob 8. uri na dvorišču Gospodarske zbornice Celje v likvidaciji, Cankarjeva št. 1/I v Celju

Po 25. letih – na Mrzlici

Letos bodo po 25. letih znova obudili tradicionalno srečanje Svobodašev iz zasavskih revirjev ter iz Spodnje Savinjske doline. Eno največjih znanih srečanj je bilo 1934. leta na prvi maj. Godbe na pihala, pevski zbori in številni delovni tovariši so se srečevali, utrjevali enotnost in solidarnost — in sedaj po 25. letih so sklenili, da bodo tradicijo oživeli.

Tako se bodo letos zbrali na Mrzlici številni pevski zbori in godba na pihala iz Prebolda, Žalca, Liboj, Šempetra ter zasavskih revirjev.

RAZPRAVA O DRUŽBENEM PLANU

Nedavni politični zbor v Slovenskih Konjicah je bil tista tribuna, na kateri so odborniki pretresli sleherno postavko letošnjega družbenega plana. Določevali so meje med posameznimi proizvodnimi okoliši, razpravljali o trgovini v Zrečah, ki je bila za letos že v planu, o regulaciji Dravinje, stanovanjski gradnji itd.

Kot kaže, v Zrečah letos še ne bodo začeli graditi trgovine. Za regulacijo Dravinje je vodna skupnost iz Maribora že odobrila za letošnje leto okrog petnajst milijonov dinarjev, to pa seveda še ne bo dovolj.

Zamotana je tudi gradnja novih stanovanjskih blokov v Zrečah, vsaj za letos. Stanovanjski sklad občine pa gradi v Slovenskih Konjicah tri večje stanovanjske bloke. Morda bi kazalo, da bi zreška podjetja nakupila nekaj stanovanj za svoje delavce prav v Konjicah.

Da bi stanovanjski sklad letos pridobil več sredstev, so na zboru predlagali, naj bi nekaj stanovanj, ki so splošna družbena lastnina, prodali privatnikom in tako pridobili več sredstev za hitrejšo novogradnjo.

S tega zbora naj omenimo še to, da so razpravljali tudi o enoinpolmilijonski dotaciji za eno izmed manjših delovnih organizacij za kritje izgube. Pri tem so ugotovili, da je omenjeni znesek že nakazan. »No, potem pa nas sploh ni treba,« je dejal eden od odbornikov.

Odkrite besede s tega zbora bodo prav gotovo v veliki meri pripomogle k še aktivnejšemu delu dosedanjih in novo izvoljenih odbornikov občinske skupščine.

Jaka Slokan

Savinjske zanohtnice

JANKO KAC — SREČKO PUNCER

Umetniški bronast relief na nagrobniku Srečka Puncerja na pokopališču pri Braslovčah, delo pokojnega šoštanjskega akademika kiparja Ivana Napotnika.

Kar vidim Vas, vse, ki so se Vam ob prebiranju teh dveh imen oči odprle na stežaj, češ, kaj naj pa spet to pomeni? Kakšna le neki naj bi bila zveza med »tema dvema« in hmeljem v Savinjski dolini?

Javno trdim, da sodita Srečko *Puncer* in Janko *Kač* med tiste *»svojstvene Savinjčane«*, mimo katerih pravična zgodovina ne bo smela s tako skopimi omembami, kot se je na nesrečo dogajalo doslej. Z objavo pisma Janka *Kača* Srečku *Puncerju* z dne 3. II. (verjetno) 1915 želim odpreti — zlagoma dopolnitev pisane besede o tistih, ki so polagali temelje slovenski kulturi v Savinjski dolini že na pragu XX. stoletja.

Kdo je bil Srečko *Puncer*?

Rojen 1895 v Loki pri Zidanem mostu, sicer pa je živel večji del v Mozirju, Braslovčah in Celju. Za prve balkanske vojne je organiziral v Celju Jugoslovansko dijaško organizacijo, ki je bila leta 1913/14 povezana s PREPORODOM, Jugoslovanski ferijalni savez, ter vodil in urejal dijaške leposlovne in znanstvene vaje SAVINJA (1914, št. 1—5), pri katerih je sodeloval z lirskimi pesmimi in eseji. **Puncer** je bil osrednja osebnost slovenskega narodnoradikalega dijaštva v Celju pred in med prvo svetovno vojno. Jeseni 1918 je odšel z Malgajem na Koroško, kjer je urejal tednik JUGOSLOVANSKI KOROTAN. Padel je 29. IV. 1919 v Vovbrah na Koroškem. Bronast relief na njegovem nagrobniku na braslovškem pokopališču je delo akademskega kiparja Ivana **Napotnika.**

Pa Janko *Kač*? Ali je bil zares samo *»pisatelj - botanik - padar - vrač«*, kakor so v stenografskem stilu zapisali na njegovo rojstno hišo v Latkovi vasi spet samo *»nekateri njegovi prijatelji«*, kakor pol stoletja poprej Josipu *Bilgerju*? Ali se zares zgodovina ponavlja? Ali menite, da je odvečno moje javno vprašanje, če že zares ni skrajni čas za ureditev njegovih zbranih del (MED PADARJI IN ZDRAVNIKI, PISANE ZGODBE, GRUNT, MOLOH, NA NOVINAH in njegovih neponovljivih sestavkov v zvezi s hmeljem v Savinjski dolini, od »Savinjskih pisem« v JUTRU do zadnjih člankov v listu HMELJAR) in skrajni čas za objavo dostojnega njegovega življenjepisa?

Janko *Kač* je zapustil najlepšo pisano besedo o samozavestnem Savinjčanu — hmeljarju, ki jo bolj poznajo in cenijo na primer na Češkem kot pri nas.

Trdim celo, da bi tudi ekonomski račun morebitne založbe zbranih spisov — opravičil spominsko gesto njegovih rojakov.

*

Na Groblji, 3. II. 19. .

Pozdrave vsem znancem; g. Štiblarju: hvala in pozdrav!

Dragi Felice!

Pred časom sem prejel Tvojo karto, na kateri si mi naznanil, da Pečar radi »Tebe« noče meni storiti usluge! Hvala Ti poštena zanjo! *»Na njih delih jih boste spoznali«!* pravi biblija! Ne radi Tebe namreč radi mene ni hotel! Kedo bo namreč imel opravka s takim kmetavzom, kot sem jaz, posebno, če je tisti »kedo« sin nadučitelja in povrh še *»poeta — in spe — laureatus«*,* čeprav zelo dvomljive vrednosti, nič boljši v tej zadevi kot jaz in drugi, ki smo, oziroma, ki še mučimo ubogo kljuse pegaza bolj ko so Ti šmentani Rusi krave, ki so jim baje vlačile topove na karpatske višine, da rabim času primerno figuro! Res je, da sem poleti in jeseni pasel neženirano *»in conspectu omnium«*** — tudi jare gospode, druge itak nimamo v Št. Pavlu — našo kravico, ki sem jo zdravil, potem ko je živinozdravnik obupal nad njenim življenjem! Res je, da sem ometál — čeprav nisem izprašan zidar — zunanjo hišno steno, brez ozira na javno mnenje, ker je na več mestih omet odpadel. Navzlic posmehljivim pogledom naše »elite« mi ni zato padla krona z glave — ker je nimam krone, razven trnjave svoje sitne bôli, ki mi je pa nihče ne prevzame; sicer pa pravijo v podobnih slučajih odkriti luknje: *»Kaj me briga, če pač osel riga«:* — To v spominsko knjigo jari gospodi, kakor tudi Pavlovemu, ki se poti in *»seje«*... O *»sejalcih«* o priliki več!

Sedaj pride pa praktična plat mojega pisanja! Če mi storiš to uslugo, za katero Te prosim, Te bom imel vedno v najboljšem spominu in Ti po možnosti povrnem. Stvar je tale: Vzemi pismo priloženo in pojdi h gg. pesniku Vojanov-u in **mu** je v mojem imenu izroči g. stotniku Maistru. Ker ga ne poznam, niti ne vem za popoln njegov naslov, drugače pa ne morem zvedeti o **mojej** zadevi, sem izbral to pot kot najugodnejšo. Mislim, da Ti ne bo delala ta pot prevelikih sitnosti! Čimpreje mi odgovoriš, tem bolje!!

Če se za črnovojniškega enoletnega prostovoljca — čisto nelogična sestava — zahteva izrecno matura, bom namreč v kratkem moral maturirati. — »Fortes fortuna adiuvat!«***

Opiši, prosim, g. matematika, in če veš kaj o bližnji maturi! Le na drobno opiši in še vsaj ta teden, če ne takoj, odgovori! Mislim, da je nastopila tudi v **»Savinji«** oseka, ali ne?

Da pa ne boš domneval, da sedaj, ko ne pasem krav, le lenuharim, Ti naznanim, da ravno sedaj procesiram pri višjih inštancah s tukajšnjo orožniško postajo radi njenih krivih uradnih izjav radi mene in mojih svojcev. Je zanimivo! V tej zadevi me je tudi predvčerajšnjim posetil g. okrajni stražmojster!

Več o tem in onem pri naboru; kedaj, Ti še naznanim.

Tvoj stari Janko Kač

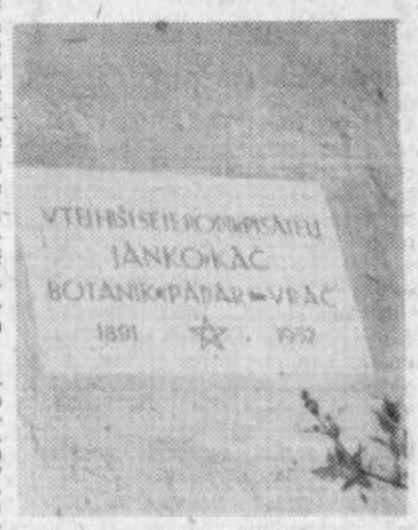

Spominska plošča na rojstni hiši Janka Kača v Latkovi vasi pri Preboldu.
Foto: J. Slokan

OPOMBE:
* z lovorjem ovenčani bodoči pesnik
** pred očmi vseh, javno
*** pogumnim pomaga sreča
Originalno pismo hrani Jaka Slokan, ki ga bo seveda poklonil **morebitnemu** Hmeljarskemu muzeju.

KIPAR JANEZ PIRNAT V LIKOVNEM SALONU

TERCET BRONA, KAMNA, RISB

Že v prazgodovini se je človek izražal v kiparstvu. Stari Egipčani nas še danes ta dan vedno znova očarajo s svojimi poglobljenimi ploskovnimi reliefi. Le polagoma se je človeška figura zaobšla in osamosvojila. Res, da so svobodno plastično oblikovanje poznali stari Grki; v renesansi so ji priborili polno veljavo italijanski mojstri, zlasti Michelangelo. Vezanost plastike na arhitekturo in osamosvojitev od nje se časovno menjava, ta mena je naravno pogojena in bo trajala, dokler ne pade iz rok dleto poslednjemu kiparju. Razvoj slovenskega kiparstva ni potekal vselej paralelno s slikarstvom. Šele v zadnjih desetletjih smo ujeli korak z drugimi narodi.

Mladi kipar Janez Pirnat nas je prijetno presenetil, ko se je podal v provinco. Ni se ustrašil gmotnih žrtev, da nam predstavi svoja dela v plemenitem materialu. Mimo Ljubljane je taka odločitev izjemna. Z druge strani nas mojster preseneča s svojo likovno govorico, ki je nevsakdanja, originalna v zboru naših kiparjev. V vseh časih do današnjih dni je človeška figura tisto osončje, okoli katerega krožijo kiparjeve misli. Alfa in omega je človek zdaj povsem jasno prikazan v goloti, zdaj z draperijo zasenčen, v sodobnosti pa skoraj negiran. V obstraktni konsekvenci pa abstrahiran, toda tudi v najdrznejši revolucionarni zamisli hočeš nočeš ostane človek, v relaciji do avtorja in gledalca.

V tretje nas avtor iznenadi: njegov kiparski jezik je sodoben, je naš in ne mednarodno brezbarven. Njegove študije narodopisnih noš zapisuje neutrudljivo vzdolž jadranske obale in notranjosti širne domovine. Ti napori napovedujejo umetnika, ki želi jasnost, kje in kakšne so korenine naše samobitnosti. Te popotne skice niso same sebi namen. Ko je zbrano gradivo pregnetel, se je usedlina izkristalizirala v skupini osnutkov (noš), ki jih vidimo na razstavi. Njegova tektonska govorica sega v monumentalnost. Pirnatova dela lahko oplemenitijo sodobno arhitekturo. Tako je polagoma nastajala skupina kariatid, ki so pomembna za avtorjev razvoj.

Ko je nekoč dobil naročilo za javno plastiko s strani elektrotehničnega podjetja, je spočetka moral biti konsterniran nad togo željo naročnika, upodobiti element tehnične produkcije, katerega bi naj naturalistično privzdignil na raven monumentalnega spomenika. Začel se je v umetniku dolg proces razmišljanja. Da, tudi kipar mora služiti skupnosti in ne le lastnim individualnim željam. Realizacija spomenika v Novi Gorici, ki dosega skoro 3-metrsko višino, je bila nemara presenetljiva za avtorja kakor za naročnika. Stroge tektonske forme so sorodne inženirski miselnosti. Nastala je sodobna umetnina v skladnosti z arhitekturo in okoljem. Fragment v bronu je izveden kot nagrobnik letalcu. Horizontalni podstavek v masivnem granitu poudarja zemeljsko težo. Nad njim se pne vertikalno v nebo pričujoči bronasti fragment. Ideja je povsem jasna in enostavna: ptica, ki kroži v zračnih višinah, strmoglavi na zemljo, ko ji omahnejo krila. Le malo elementov je povzeto iz dejanske narave. Osnutek je čist tudi v izvedbi. — »Ruta« je monumentalizirana ženska glava, izvedena v žlahtnem materialu, katere formalna plat je prav tako plemenita kot blok marmorja. Po nastanku je to delo najstarejše, kipar je še tu uporabljal obline, dasi ravno skopo.

Vsega priznanja so vredne Janezove risbe. Študije oljčnih debel in vej v svoji grčavosti te spominjajo skoraj na kmečko grčavost. Kako privlačni so stari kiparski mojstri ob dalmatinski obali, dokazujejo avtorjeve popotne skice. Janez je sin Nika Pirnata, ki je bil nenadkriljiv risar. Kaže, da je v tej rodbini tradicija dobrega umetništva. Pirnatov sedanja razstava je njegova prva individualna — da bi ne bila zadnja v Celju. Kiparskih razstav je v Celju premalo. Likovni salon ima le preskromne pogoje za prirejanje takih razstav.

A. S.

REVIJA PEVSKIH ZBOROV

Občinski svet kulturno prosvetnih organizacij v Celju bo ta petek in soboto spet priredil svojo vsakoletno tradicionalno revijo mladinskih pevskih zborov in ansamblov celjske občine. Revija bo namenjena počastitvi 20-letnice osvoboditve in ne bo imela tekmovalnega značaja. Bila bi naj le prikaz dela zborov in ansamblov celjske občine.

Petindvajset glasbenih skupin se bo v pestrem programu predstavilo celjski javnosti na dveh koncertnih večerih. Danes, v petek bodo v dvorani Narodnega doma nastopile instrumentalne skupine, jutri, v soboto pa mladinski pevski zbori celjskih osnovnih šol in učiteljišča. -ed

AKTIVNO DRUŠTVO

Ob nedavnem jubilejnem občnem zboru društva stenografov in strojepiscev je bilo podrobno analizirano delo ter uspehi v preteklem letu kakor tudi razvoj od ustanovitve društva pred 10. leti do danes.

Z dosedaj doseženimi rezultati smo lahko zadovoljni, saj vemo, kako veliko je pomanjkanje kadra v tej panogi. V jesenski izmeni so bili 4 tečaji, sedaj pa se vrši 1 začetni in 1 nadaljevalni stenografski ter 2 začetna in 1 nadaljevalni tečaj iz strojepisja. Društvo ima učilnici na Administrativni šoli v Celju, stenografski hitrostni treningi pa so večkrat tedensko v društveni pisarni na Trgu svobode. Tečaje in treninge požrtvovalno vodita Cirila Petrak in Jože Zupan. Društvo sodeluje s stenografsko-strojepisnimi društvi Ljubljane in Maribora ter društvom Stenografa i stojepisaca Hrvatske.

Članice društva so na dosedanjih društvenih, republiških, zveznih in celo svetovnih tekmovanjih dosegla lepe rezultate, tako v strojepisju kot tudi v stenografiji. V preteklem letu so na društvenem tekmovanju stenografov prvič uvedli tudi tekmovanje v srbohrvatskem in celo nemškem jeziku. Vabimo tudi letošnje društveno tekmovanje, ki bo 11. aprila in bo odločalo o tekmovalkah za republiško tekmovanje, ki bo prav tako v Celju že v mesecu aprilu.

Na občnem zboru je društvo imenovalo za častnega člana Ivanko Pernat (Robidovo) iz Laškega, ki je vse svoje življenje posvetila delovanju na stenografskem področju. Skupaj s svojim pokojnim možem, ki je bil odličen stenografski strokovnjak, sta izdala stenografsko čitanko s samoznaki ter imela pred vojno v Ljubljani lastno enoletno stenografsko šolo (Trgovsko učilišče Robida). Do upokojitve je bila profesor na Srednji gospodarski šoli v Ljubljani ter stalni izpraševalec v komisiji za izpraševanje učiteljev stenografije in strojepisja. Deseto leto pa že sodeluje v stenografskem društvu v Celju in ob večjih društvenih prireditvah tudi nikoli ne manjka.

K. Mihelak

Iz celjskega muzeja

GALLOV BOZETT

Gre za malo glinasto figuro, ki je služila kot osnutek (bozett) za realizacijo plastike.

Bozetti, ki so nastali v času baroka, so navadno kvalitetnejši od končnih del, saj je znano, da so jih oblikovali kiparji-mojstri zato, da so jih izročali svojim pomočnikom za izdelavo iste plastike večjih dimenzij.

Manjša ženska figura je z ostalimi bozetti, ki jih hrani celjski muzej, doprinesla pomemben delež k ugotavljanju domače kiparske tradicije. S pomočjo arhivskih podatkov, teh bozettov in ohranjenih del na monumentalnih baročnih oltarjih v Celju in okolici je bilo namreč ugotovljeno, da sta v 18. stoletju v našem mestu delovala kiparja Ferdinandno Gallo in njegov sin Jožef.

Gallova kiparska delavnica je bila v bližini sedanje hiše v Linhartovi ulici 16, kar dokazujejo najdbe bozzetov leta 1937 in zapisek, da je kipar Gallo umrl v hiši, ki je stala poleg delavnice v današnji Gledališki ulici.

Gallovi bozetti, ki so shranjeni v celjskem muzeju, so edini tovrstni dokumenti baročnega kiparstva pri nas.

Jih je Ferdinand Gallo nehote shranil za celjski muzej?

Če ne bi bilo slučajnih prezidav, verjetno še danes ne bi vedeli zanje!

M. M.

JAZ SEM

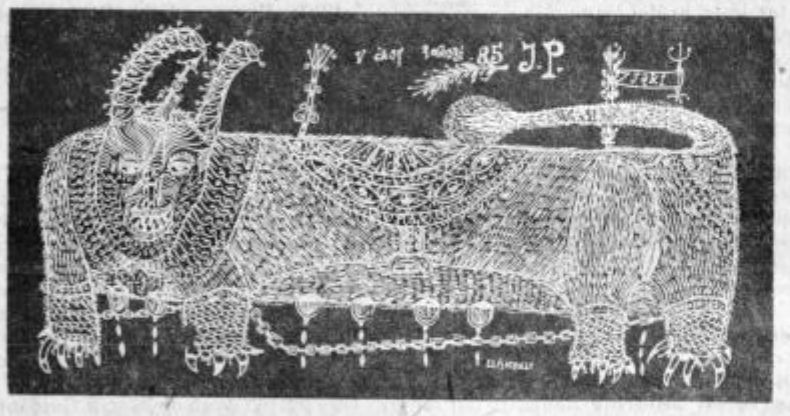

(INTERVJU Z JOŽETOM HORVATOM)

Tistega dne, ko se je sonce upiralo v Savinjino zelenilo pod nazarskim mostom, je bila ključavnica na vratih Jakijevega ateljeja sneta. Med vrati je bila razpeta lopata kot simbol dela. Vrata so bila od znotraj zapahnjena — znak, da Jaki ustvarja.

O slikarju JOŽETU HORVATU-JAKIJU so prelili že ogromno tiskarskega črnila.

Umetnostni kritiki so se razdelili v dva tabora: za in proti vrednosti njegovih del. JAKIJA, kot sam pravi — to ne moti. Ustvarja, ustvarja ogromno in ogromno proda. Ustvarja, ker mora, ker je v njem sla po ustvarjanju — likovnem izražanju tako močna, da ga vsega izpolnjuje.

Takoj, ko je po burnem razbijanju po vratih odprl, prepasan s staro, od neštetih barv popacano zaveso, se je krileč z rokami znova postavil izza velike lesonitne plošče, s katere so zrli vanj razni otroški liki razprostrtih rok, pozneje bodo zrli s stene nove prodajalne igrač v Velenju. V velikem prostoru, katerega stene so ovešene ali obložene z deli raznih velikosti in starosti je ustvarjal Jaki. Njegovo delovno svetišče je prepolno raznih del, barv in — njega. Z našim prihodom smo vnesli v prostor nemir, ki so ga vprašanja še stopnjevala.

Jaki je gledal po prostoru, kje bi našel kak stol, ki bi nam ga ponudil. Ker ga pri najboljši volji ni bilo, je kmalu za tem, ko so naju kolegi zapustili, naredil prostor na zaboju za drva, položil nanj dvoje desak, se vsedel in ponudil še meni. Pričela sva razgovor, pomenek in razpravo, ki jo je vodil Jaki, jaz sem skušal le urejevati misli in odgovore, ki so z neverjetno hitrostjo napolnjevali prostor.

Po prvi steklenici piva sem drezal vanj z običajnimi vprašanji o njem, o JOŽETU HORVATU, ko še ni bil JAKI. Izvedel sem, da se je JOŽETU HORVATU za šole zdelo — škoda časa. Razstavljal je na skoraj vseh kontinentih od Ria de Janeira, Tokia, Pal Beacha na Floridi do Edinburga, Londona, Los Angelesa, Trsta, Züricha, Sant Moritza, štirikrat v Parizu in še, še...

— Kakšna priznanja, diplome in odlikovanja ste prejeli? Zagledal se je vame, kot da bi mu razlil barvo.

● Priznanjaaa, je zategnil. Končno gradbeno dovoljenje v Nazarju. Ha,ha. O diplomah me sprašujete? Vam je dovolj, če vam povem, da so mi za mesec dni odvzeli vozniško dovoljenje. Za diplome je škoda papirja, okvirja in stekla...

— Vi ste slikar amater, kaj ste po poklicu?

● Proizvodni umetnik brez brade, salonskega filozofiranja, v nazarskih gojzerjih in »Beko« oblekah. Kaj gledate? Napišite to!

Ko sem se vrnil z novo serijo piva je imel že obisk. Popili smo pivo, počakali, da je oddvojil dela zanje, nato sva nadaljevala. Razkoračen kot sejalec v vetru na sveže zorani njivi je prenašal barvo na lesonit.

— Čujte, sem znova začel. — Kaj je to umetnik? Ali si že umetnik, če nosiš brado, govoriš samo tujke, ki jih nihče ne razume in razpravljaš o Heidebergu ali o Picasu in Camusu? Ali postaneš šele takrat, ko te nekdo prizna?

● Biti umetnik, je gosposko. Biti »umetnik« je vsekakor gosposko delo, ha, ha. Kot sem že rekel biti umetnik brez brade, v gojzericah in brez titule.

— Kako to mislite?

● Tako.

— Kaj je umetnost? Sedela sva na zaboju za drva in se gledala. V rokah sva mencala in božala steklenici piva.

● To je tokovišče nečesa posebnega, tega vam ne morem povedati.

— Največ vaših ciklusov predstavlja groteskne živali. Kaj predstavljajo, oziroma kaj hočete z njimi povedati?

● Predstavljajo človeka. To so dobri ljudje.

— Vaša dela uvrščajo med zvrst primitivcev?

● Absolutno, strinjam se s primitivci. Ob tem se ugodno počutim. Primitivci so mi vir inspiracije.

— Če bi morali izbirati svoje najboljše delo, katero bi izbrali?

● Meni je vsako drago in vredno, ki ga jaz podpišem.

— Kljub temu ne pošiljate vseh na razstave.

● Logično, to so opusi. Če kateregakoli izdvojiš, ga lahko vrednotiš z drugim.

— Mnogo ljudi, kadar gleda vaša dela, trdi, da vas ne razume.

● Jaz se sam ne razumem. Tisti, ki bi mi trdil, da me razume — odpade. Okusom se ne prilagajam. Delam spontano, brez klasičnih študij.

— In vendar so tudi v umetnosti merila.

● Jaz jih priznavam, vendar kadar slikam, o tem ne razmišljam. Mislim edino ponoči, ko ne spim.

— Ustvarjate mnogo. Kaj mislite o slikarjih, ki so ustvarili v svojem življenju le nekaj del neprecenljive vrednosti?

● Tisti, ki se na sliki izživlja z delom po šest mesecev — odpade. To je dolga »lajtunga«. Slika je že zastarela, ko jo začneš ustvarjati. Slika je najboljša takrat, ko te prešine ideja. Sicer je pa to stvar okusa. Ali mislite, da vedo kritiki, zakaj je to delo vredno in ono ne? To je relativno — stvar okusa. Njihovo mnenje ni merilo, ga pa ljudje upoštevajo.

— Na umetniškem področju ste si ustvarili svoj prostor v relativno kratkem času.

● Zahvaljujoč moji vožnji!

— Kaj mislite o tem, da veliko naših umetnikov žanje priznanja zunaj, doma se pa o njihovi vrednosti kregamo?

● To je stvar Patrije (domovine).

— Kaj menite o slovenski likovni umetnosti danes pri nas?

● Rak — ranasta je. Sicer pa, zakaj bi se moral jaz mešati v akademske zadeve. Prosto po Prešernu: le čevlje sodi naj kopitar.

— Zakaj ste si izbrali Nazarje za kraj svojega ustvarjanja?

● Ker sem primitivec in se v velikem mestu ne znajdem. Zamislite si me, da grem iz celjskega likovnega salona domov na Otok. Zašel bi. Tu so pa štiri hiše, v eni izmed njih stanujem.

— Ko omenjate celjski likovni salon, kaj menite o njegovem programu?

● Slab, senilen, izbran z malomeščanskim okusom.

— Je umetnost trgovina?

● Absolutno. Ne bodimo romantično sentimentalni. Če iz Švice uvažamo jabolka, zakaj ne bi iz Nazarij izvažali slike?!

(J. SEVER

TA MESEC NA PLATNU

Še pred nedavnim smo ugotavljali, da v jugoslovanskem filmu ni in ni novih vsebinskih izhodišč, iskanj, sodobnega izraza, skratka filma, ki naj bi bil veren odraz jugoslovanske kinematografije. Po mnenju naše filmske kritike pa prinaša domači film Prometej z Otoka Viševice ravno tisto, kar smo toliko časa pričakovali.

Prometej z otoka Viševice je delo znanega režiserja kratkih filmov, Vatroslava Mimice. Igralska zasedba je več kot odlična (Janez Vrhovec, Mira Sardoč, Pavle Vujisić), tema, ki jo film obravnava, pa je nadvse zanimiva in izrazito sodobna. Direktor nekega podjetja odhaja za dva dni v Dalmacijo, da bi na svojem rodnem otoku Viševici sodeloval pri odkritju spomenika padlim tovarišem. Kraji, ki jih je že zdavnaj zapustil, pa ga prisilijo, da se prepusti razmišljanju o svoji preteklosti. Pred njim zaživi podoba mladega fanta, zanesenjaka, ki je pripravljen za svoje ideale vse prispevati in žrtvovati. Iz trdega dalmatinskega kamenja se pojavi minuli čas, v zavesti glavnega junaka pa se prividi vse bolj zlivajo v določeno odrejeno celoto — podoba težke poti in življenja, ki ga je preživel. V retrospektivnem doživljanju spomini podajajo žalostno sliko prejšnje Viševice — bedne, zaostale, delovne, surovo življenjske. Vsa ta stvarnost dviga v mladeniču obupen revolt in ko pride osvobodilni boj, se Mate brez oklevanja vključi v njegov vrtinec. Z osvoboditvijo se sicer Viševica dvigne, trdo kamenje dobiva drugačno, veselejšo vsebino, toda nov čas ne nudi počitka in mladenič hitro spozna, da se glavna bitka šele začenja. To je tisto, čemur pravimo boljše in pravičnejše. Mate hoče spremeniti trdo kamenje, staro, zaostalo Viševico. Toda Viševica je predolgo spala samo v upanju — teh dveh hotenj in dejstev Mate nikakor ni mogel spojiti. Mate doživi popoln osebni in delovni polom, ko hoče streti to čudno mentaliteto priljubljenega kraja. Toda ne more drugače. Ko spozna svojo zapuščenost, še vendar lahko prepojen z upanjem, se odloči za umik in odide v mesto, kjer naj bi s pomočjo bojnega tovariša začel z novim življenjem. Torej — res sodobna tema, sicer ne nov problem, toda naše je, stvarno je in to je tisto, kar je poleg vsega nadvse dragoceno.

J. V.

Posvet o delu mladih komunistov

NA OSNOVI POGOVOROV, KI JIH JE IZVEDLA GRUPA PRI OBK ZM Z NAD 70 MLADIMI KOMUNISTI, DRUŽBENO-POLITIČNIMI DELAVCI IN PEDAGOGI, BO OBK ZM PRIPRAVIL SKUPNO Z OBK ZK POSVET O NEKATERIH NAJBOLJ AKTUALNIH PROBLEMIH DELOVANJA MLADIH KOMUNISTOV.

Namen posveta je, da bi odgovoril in dal jasno orientacijo zlasti glede vprašanja, kako ZM presoja in ocenjuje aktivnost mladih komunistov v preteklem obdobju, saj smo bili ob sprejemanju prepričani, da bodo prav oni predstavljali najbolj napredni, revolucionarni in vsebinsko bogat del članstva ZK. Praksa žal tega ni vedno potrdila.

Pomembno je tudi dejstvo, da je v letu 1963 bilo v celjski komuni po statističnih podatkih sprejetih v ZK 492 članov starih do 25 let, ob koncu naslednjega leta pa le 383, kar pomeni kljub raznim objektivnim vzrokom občuten in zaskrbljujoč padec. Postavlja se vprašanje, kje so globlji vzroki za takšno stanje. V razgovorih je bilo tudi ugotovljeno, da je bil sprejem mladih v ZK večkrat le formalnost, brez predhodne načrtne politike pripravljanja mladega človeka na to pomembno odločitev. Tudi naslednja dejstva — da mladi mnogokrat niso vsebinsko doumeli vlogo ZK, da so imeli o njej zelo površne predstave, da je vse bolj aktualno vprašanje kriterij sprejema, ki so včasih silno togi, včasih pa izredno formalni, da je aktivnost mladih komunistov v sistemu delavskega in družbenega samoupravljanja nezadovoljiva, da je posebno vprašanje, ki mu posvečamo premalo pozornosti, javnost dela ZK itd., zgovorno kažejo, da bodo udeleženci posveta imeli dovolj gradiva za temeljito in tehtno obravnavo omenjenih vprašanj, osnovne organizacije ZK v delovnih organizacijah pa osnovo, da bodo zaključke posveta tudi v praksi realizirale.

J. V.

ŠE KDAJ — MLADI MLADIM?

Javna mladinska oddaja Mladi mladim je žela popoln uspeh, izredno pa je bilo zadovoljnih več kot 500 gledalcev, ki se jih je zbralo v četrtek zvečer v Narodnem domu. Pri tem je še zanimivo, da je prav toliko in še več ljudi, zlasti mladih, ostalo brez vstopnic. Namen oddaje je bil preprost: nuditi gledalcem pester in kvaliteten kulturno zabavni program po dostopni ceni, obogaten s tekmovanjem ekip Gimnazije in Učiteljišča, ki sta odgovarjali na vprašanja iz teme Borbena pot SKOJ in ekip TEP in Cinkarne, ki sta se pomerili v zavijanju zvezkov.

Mladi gledalci so sprejeli ves program z navdušenjem — tako Chopinovo Hrepenenje, pesnika Janeza Menarta, ki je kar dvakrat moral na oder, pa tudi zabavno glasbeni ansambel 6 BLUES+1, Pero Dimitrijevića, Mladinski plesni ansambel iz Celja in ostale. Prav ta pristni kontakt med izvajalci in gledalci pa je še obogatel že tako prijetno vzdušje v dvorani. Čeprav je ves program trajal skoraj 3 ure, zanimanje za posamezne točke sploh ni upadalo. Vsi ti drobni elementi kažejo, da v Celju podobnih prireditev primanjkuje.

J. V.

TRGOVSKO PODJETJE

jelša

ŠMARJE PRI JELŠAH

ŠPECERIJSKO, KOLONIALNO, TEKSTILNO, GALANTERIJSKO, TEHNIČNO IN GRADBENO BLAGO IN KURIVO.

POTREBUJETE OBLEKO ZA VAS ALI ZA VAŠO DRUŽINO? OGLEJTE SI BREZOBVEZNO NAŠE BOGATE ZALOGE VSEH VRST VOLNENEGA, BOMBAŽNEGA IN SVILENEGA BLAGA, VSEH VRST PLETENIN, PERILA, LAHKE IN TEŽKE KONFEKCIJE, V NAŠIH SPECIALIZIRANIH POSLOVALNICAH:

TER OSTALIH POSLOVALNICAH ŠIROM OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

- »Tekstil« – Šmarje pri Jelšah
- »Turist« in »Steklar« – Rogaška Slatina
- »Obuteks« – Kozje

VESELI BOMO VSAKEGA VAŠEGA, ČEPRAV SAMO INFORMATIVNEGA OBISKA.

PRIPOROČA SE TRGOVSKO PODJETJE »JELŠA« ŠMARJE PRI JELŠAH

Kaj bo z gradnjo CELJSKEGA DRSALIŠČA

NE PREVZEMAMO NOBENE ODGOVORNOSTI

NA ŠPORTNEM PROSTORU V CELJSKEM MESTNEM PARKU JE ŽIV-ŽAV ZAMRL. NIC VEČ NI OTROK, KI BI HODILI Z DRSALKAMI ČEZ RAMENA, NIC VEČ LEDU, KI JE NUDIL RAZVEDRILO, NIC VEČ . . .

Razgovor na (kopnem) drsališču

Vprašanje — Celjski tednik: Ste zadovoljni z minulo sezono?

Odgovor — HDK Celje: Smo. Navzlic vsemu smo imeli 38 drsalnih dni. Pogoji za drsanje niso bili najboljši, saj so se mnogi otroci slačili kar zunaj na snegu in ledu, ker v tesni baraki ni bilo prostora za vse. Takšne improvizacije si v prihodnje ne bomo več privoščili.

Celjski tednik: In obisk v številkah?

HDK Celje: Kontrola je bila težka, ker ni bilo ograje ter so se mnogi vso zimo drsali zastonj. Takšnih nismo preganjali. Bili smo veseli, če so prišli na drsališče. Povprečno smo imeli na dan na drsališču po 300 otrok. Največji obisk pa je bil zabeležen 8. februarja — 511 otrok. Tako je drsališče v 38 dneh sprejelo okoli 12.000 otrok. Menimo, da je številka več kot zgovorna in da govori o množičnem udejstvovanju otrok na drsalkah.

Celjski tednik: Kako pa je z nadaljnjo gradnjo drsališča?

HDK Celje: Za to odgovornost je bil imenovan poseben gradbeni odbor, ki pa po vsem tem, kar se dogaja, počasi že izgublja voljo. Vse kaže, da sredstev za nadaljevanje gradnje ne bo. Mi bi si želeli vsaj to, da bi jih bilo toliko, da bi opravili zavarovalna dela na objektu. Sicer pa ne prevzemamo nobene odgovornosti za škodo, ki se bo v nasprotnem primeru pojavila.

Celjski tednik: Je torej organizacija dela svetovnega prvenstva v hokeju na ledu marca 1966. leta padla v vodo?

HDK Celje: Oficielno še ne, saj še vedno drži sklep celjske občinske skupščine, po katerem ostane Celje med organizatorji dela svetovnega prvenstva v hokeju na ledu. Naj še povemo, da bi po prvih osnutkih v Celju stanovala vsa moštva C skupine (oba hotela polna za najmanj 14 dni!), da bi tu imeli najbrž tekmo B skupine med Avstrijo in Jugoslavijo, da bi se v Celju pomerili reprezentanci Avstrije in Madžarske . . . vse zaradi pričakovanega obiska sosednjih ljubiteljev hokeja na ledu. Skratka, bilo bi vse v največjem obsegu. Žal, se tega ne zavedajo tisti, ki bi imeli od te prireditve največ koristi!

Celjski tednik: Koliko denarja bi še potrebovali za dokončanje gradnje?

HDK Celje: Za najbolj skromno izvedbo še okoli 130 milijonov dinarjev.

Celjski tednik: Se bo letos sploh kaj delalo v parku?

HDK Celje: Urediti bomo skušali ostali prostor in začeti z deli za teniška igrišča.

Celjski tednik: Kje je po vašem mnenju vzrok, da se je gradnja drsališča zataknila?

HDK Celje: Edino v pomanjkanju denarja. Pa še tega bi bilo dovolj, in dela bi lahko končali že lani, če bi tudi v praksi upoštevali sklep celjske občinske skupščine, da ima umetno drsališče med športnimi investicijami prednost. Če bi vlagali razpoložljiva sredstva samo v ta objekt, bi ga že imeli končanega. Tako pa imamo namesto enega končanega dva nedokončana. Pravijo, da se na napakah učimi . . .? Je pa seveda vprašanje, za koga velja ta misel.

-m

NAŠ REPORTER DVA DNI KOT TURIST V ROGAŠKI SLATINI ● NAŠ REPORTER DVA DNI KOT TURIST V ROGAŠKI SLATINI ●

DOBER DAN, ŽALOST!

(Nadaljevanje s 1. strani)

Iz avtobusa je izstopilo le nekaj potnikov, ki so se kmalu porazgubili. Ostala je le mlada žena z obilico torb in kovčkov. Čez nekaj trenutkov je pristopila k meni, me premerila in dejala:

»Vidim, vi ste domačin. Hočete mi preneti ove kofere u dom zdravlja! Molim lijepo,« je še dodala in se ogledovala v ogledalu.

»Oprostite,« sem zajecljal, »jaz nisem . . .«

»Ništa, ništa. Platiću!«

Nebogljeno sem zrl vanjo, nato zgrabil torbe, nekaj pod pazduho, nekaj čez ramo, v roke sem si oprtal kovčke in: na juriš. Za sabo sem slišal dodekafonsko glasbo tankih pet. Pred zdraviliščem sem vse skupaj spustil na tla. Dama je pristopila, me ponovno premerila in siknila:

»Dali je dovoljno dvajst banki?!«

»Klikeri« v glavi so mi delali kot atomsko računalo. In kaj potem, če sem kot postrežček doprinesel delček k rogaškemu turizmu. Če ne gre gora k Mohamedu, bo šel pa Mohamed h gori, sem si dejal in bil znova turist.

Postal sem izredno lačen. Jedel bi krompir v oblicah, lepo obložen z rumenimi ocvirki. Ta želja je bila strahotno kmetavzarska, ker sem ugotovil, da v štirih lokalih, ki sva jih s Francijem obiskala ta dan, niso premogli od domačih specialitet po naročilu nikjer drugje, kot v Bohorju — ražnjiče— po naročilu. Spoznal sem, da je v rogaških lokalih greh prositi na primer za sodo vodo! Ali vprašati strežno osebje, kje lahko popraviš avtomobil. Vsi te bodo poslali v Avtogorože, kljub temu, da popoldne ni nikogar tam. Nedaj bože, da se ti pokvari v soboto popoldne, potem moraš čakati do ponedeljka. In večina turistov se v Rogaško pripelje z avtomobili.

»PARLEVU FRANSE?« Natakarica se je na peti obrnila in mi brez besed prinesla jedilni list.

Z levim očesom sem preletel zadnjo kolono, v njej so bile številke, se ustavil na najnižji: 400. Spredaj je pisalo KUHANA GOVEDINA. Franjo je začel razvozlavati hieroglife njihove blagajničarke, ki piše nazive jedil na jedilni list — samo njej in natakarici razumljivo. »Niste navajeni pisave,« je potolažila natakarica Franja, ki bi se skoraj, razjokal. O prevoznosti cest in zabavnem življenju v Rogaški ni imela pojma. Starejša natakarica je rešila mučno situacijo in vprašala goste.

Razvila se je splošna debata, kot na zboru volivcev, o tem, kje je in kje ni plesa. Vpitje je za hip prevpilo gromozansko pokanje po mizi, ki se je slišalo iz sosednje sobe, kjer so karte udarjale kot v Monte Carlu. Nekdo je moral krepko izgubiti.

Končno sem se tako najedel, da mi je počila na levem čevlju vezalka. Začelo se je dirkaje od trgovine do trgovine. Vse zaprto. Kanček nade je posijal ob poslovalnici Dom, kjer sem skozi šipo zagledal dve prodajalki. Bilo je sicer zaprto, vendar . . . Končno je ena prodajalka pomahala z roko, kar bi naj pomenilo verjetno — zaprto. Pa nič ne piše, sem se zadrl. »Bo že pisalo,« se je zadrla nazaj skozi šipo prodajalka. »Kdaj?« »Ob pol petih odpremo!« »Hvala,« sem zinil in prišel do rešilne ideje. Zavil sem do prodajalne SADJE - ZELENJAVA. Tam namreč dobiš več vrst alkoholnih pijač, nobenega južnega sadja in MANJVREDNO BLAGO — jabolke. Mogoče bi pa tam dobil enostavno črno vezalko? Kaj?!

KDO BO ZABIL PIKO NA I? V turistični pisarni me je tajnica vljudno naprosila, naj počakam tajnika. Ko je končno tajnik prišel, me je po informacije poslal na komunalo — k predsedniku. Predsednik je bil na seji delavskega sveta, zato me je poslal nazaj k tajniku. Tajnika ni bilo več v turističnem uradu, zato me je tajnica poslala v hotel Pošta. Neka tovarišica me je peljala do šefa, ki je obenem tudi tajnik turističnega društva, vendar le-ta ni dal izjav. On ne da nobenih izjav, je dejal, tam je tajnica, ona vam bo dala. In res. Komaj sem prišel nazaj na cesto, me je tajnica že čakala s prireditvenim programom in poročili o turizmu.

Letos predvidevajo rekordno število obiskovalcev Rogaške Slatine. Lani je Rogaško Slatino obiskalo 15.354 domačih in 5.283 tujih gostov. Od tega je bilo na družbene stroške — zdravljencev 6559. Ti so ustvarili 162.996 nočitev.

»Za naše goste smo letos pripravili 50 prireditev,« mi je povedala tovarišica JOSEPINA NAPOTNIK — uslužbenka turističnega društva. »To so večeri zabavnih melodij, narodnih plesov in pesmi ter razna gostovanja kulturno-umetniških skupin. Poleg tega predvidevamo trikrat tedensko izlete v bližnjo in daljnjo okolico. Gostje imajo dovolj zabave. V sezoni imajo vsak četrtek in soboto ples v Novi Švicariji, ob torkih v zdraviliški dvorani, ob sredah, sobotah in nedeljah pa v Restavraciji Pošta.«

To je mišljeno za sezono. Poleg tega bo verjetno ob ureditvi nove terapije odprt še bar. Kateremu koli gostu je med drugim na razpolago še najem hotela Belevue, ki ga bodo dali baje v zakup. Če bi se ob tem le kdo dolgočasil, lahko ob nedeljah posluša promenadni koncert

Rogaška je bila v teh dneh še v prebujanju zelenja, razen v hotelu Bohor, kjer je bil volk na steni pisoarja tako lepo zelen, verjetno od starosti. Naj bo počaščena njegova starost, ki ni vredna, da po njem onegajo. Ko sem se zvečer odpravil plesat v Novo Švicarijo, ki je dobila ime verjetno po znojenju, kot Soča po pretepanju, bi se skoraj sesedel. Na terasi sem najprej padel preko vejevja, ki so ga kostanji zaradi rotacije spustili na tla, pred vrati pa naletel na kup dreka, ki ga je nekdo odložil. Adijo STARA SVINJARIJA. Naj ne bo zamere, vendar se mi dozdeva, da bi bila Rogaška brez zdravilišča samo in le Rogaška. Tako pa zdravilišče s svojimi uslugami, ki so na pristojni ravni evropskega zdraviliškega turizma, širi v svet pred, med in po sezoni sloves, ki ga nekateri zaradi nespodobnosti, nestrokovnosti in malomarnosti onečaščajo. Sicer pa trde, da se bo prava sezona šele začela. V to ne dvomimo.

J. SEVER

Velika tabla v več jezikih vabi na ples v NOVO ŠVICARIJO, ki pa s svojo nesnago dremavo preživlja mrivo sezono. Takih vabil je obilo.

DOSLEJ DOBER OBISK

Dom Počitniške zveze v Velenju posluje letos že tretje leto. Z dosedanjim delom je nedvomno opravičil svoj obstoj, saj ga je samo lani obiskalo nad 3000 mladincev in mladink iz vseh krajev naše države in inozemstva. Uprava doma je organizirala tudi številne izlete v bližnjo in daljno okolico Velenja.

V prvih dveh mesecih letošnjega leta se je obisk doma še povečal. V njem je namreč prenočilo že nad 800 mladincev in mladink iz vseh naših republik ter 30 mladincev iz Moskve.

Ker je Biro za mednarodno izmenjavo študentov in mladine letos vnesel v svoj prospekt domov in letovišč, dostopnih tuji mladini tudi dom PZJ v Velenju, pričakujejo v letni sezoni še večji obisk mladine iz tujih držav.

-pšt

TV program od 11. do 17. aprila ● TV program od 11. do 17. aprila ● TV program od 11. do 17. aprila

NEDELJA — 11. april

10.00 Kmetijska oddaja (Zagreb); 10.45 Na črko, na črko (Beograd); 11.30 Gozdni čuvaj (Ljubljana); 15.30 Prenos športnega dogodka (Ljubljana); 19.00 Dr. Kildare — serijski film (Ljubljana); TV dnevnik (Beograd); Vabilo na quiz (Zagreb); 22.00 Poročila (Beograd).

Na kanalu 9 — Sljeme

11.30 Gozdni čuvaj (Zagreb); 19.00 Golo mesto — serijski film (Beograd); 22.00 Včeraj, danes, jutri (Zagreb).

PONEDELJEK — 12. april

11.40 Televizija v šoli — Nilo (Ljubljana); 15.20 Ponovitev šolske ure (Ljubljana); 16.40 Ruščina na TV — 52. lekcija (Ljubljana); 17.10 Govorimo angleško — 29. lekcija (Ljubljana); 17.40 Francozi pri vas doma (Beograd); 18.10 Risanke (Zagreb); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Kuharski nasveti (Ljubljana); 19.15 Tedenski športni pregled (Beograd); 19.45 Pomoč izvozu — reportaža (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Moments musicaux: kratek TV koncert (Zagreb); 20.40 Mama Kapor: Banket — TV igra (Zagreb); 21.40 Naš teleobjektiv (Ljubljana); 22.05 TV obzornik (Ljubljana).

Na kanalu 9 — Sljeme

18.25 Informativna oddaja (Zagreb); 18.45 Odkritja — poljudnoznanstvena oddaja (Beograd); 21.40 Portreti in srečanja (Zagreb); 22.10 Informativna oddaja (Zagreb).

SREDA — 14. april

16.50 Ruščina na TV (Zagreb); 17.10 Učimo se angleščine (Zagreb); 17.40 Filmi za otroke (Ljubljana); 18.00 Slike sveta — otroški filmski žurnal (Beograd); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Reportaže studia Skopje (Ljubljana); 19.00 Kaleidoskop (Ljubljana); 19.15 koncert iz muzeja (Zagreb); 19.45 Cik-cak (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Poezija Cirila Zlobca — lirika (Ljubljana); 20.40 Deset zatedkov — quiz oddaja (Ljubljana); 21.55 Kulturna panorama (Ljubljana); 22.30 TV obzornik (Ljubljana).

Na kanalu 9 — Sljeme

17.40 Kje je, kaj je (Beograd); 18.25 Informativna oddaja (Zagreb); 18.45 Reportaža (Zagreb); 19.45 Propagandna oddaja (Zagreb); 21.55 Spekter (Beograd); 22.35 Informativna oddaja (Zagreb).

ČETRTEK — 15. april

10.00 TV v šoli (Zagreb); 11.00 Francozi pri vas doma (Beograd); 16.40 Ruščina na TV — 53. lekcija (Ljubljana); 17.10 Govorimo angleško — 30. lekcija (Ljubljana); 17.40 Mendov špored (Zagreb); 18.25 Napoved in TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Reportaža studia Sarajevo (Beograd); 19.15 Koncert jazz orkestra RTV Beograd (Beograd); 19.45 Kaleidoskop (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.35 Narodna glasba (Beograd); 20.45 Rezerviran čas (Ljubljana); 22.00 Magnetoskopski posnetek svečane otvoritve SPENT-a (Ljubljana); 22.40 TV obzornik (Ljubljana).

Na kanalu 9 — Sljeme

18.25 Informativna oddaja (Zagreb); 19.45 Propagandna oddaja (Zagreb); 20.45 Odprto v četrtek (Zagreb); 22.40 Turizem (Zagreb); 23.10 Včeraj danes, jutri (Zagreb).

PETEK — 16. april

16.50 Ruščina na TV (Zagreb); 17.10 Učimo se angleščine (Zagreb); 18.10 Skrinjica, ki pripoveduje (Zagreb); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 TV tribuna (Ljubljana); 19.15 Narodna glasba (Ljubljana); 19.45 TV akcija (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Oddaljeno bobnenje — am. celovečerni film (Ljubljana); 22.00 TV obzornik (Ljubljana).

Na kanalu 9 — Sljeme

18.25 Informativna oddaja (Zagreb); 18.45 TV tribuna (Beograd); 19.45 Propagandna oddaja (Beograd); 20.30 Scors — sovjetski celovečerni film (Beograd); 22.00 Informativna oddaja (Zagreb).

SOBOTA — 17. april

17.40 Kljukec kot dreser — lutkovna oddaja (Ljubljana); 18.05 Glasbena oddaja (Beograd); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Ime in priimek — mladinska igra (Beograd); 19.30 Vsako soboto (Ljubljana); 19.45 Cik-cak (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Jazz scena (Zagreb); 20.40 S kamero po svetu (Ljubljana); 21.10 Humoristična oddaja (Beograd); 22.00 Golo mesto — serijski film (Ljubljana); 22.50 TV obzornik (Ljubljana).

Na kanalu 9 — Sljeme

18.25 Informativna oddaja (Zagreb); 19.30 TV pošta (Zagreb); 19.45 Propagandna oddaja (Zagreb); 20.40 Sprehod skozi čas (Beograd); 22.00 Komedije in novele — serijski film (Zagreb); 22.30 Informativna oddaja (Zagreb).

RADIO CELJE

Nedelja, 11. aprila: 12.00 — pogovor s poslušalci, 12.10 — obvestila in reklame, 12.25 — naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.50 — Fran Roš — Obisk pri Kosovih.

V dneh do vključno sobote, 17. aprila je celjska kronika vsak dan na sporedu ob 17.00, obvestila in reklame ob 17.10, plošče po željah pa ob 17.35. Razen tega bodo na sporedu še naslednje oddaje:

ponedeljek, 12. aprila: 17.25 — športni pregled;

torek, 13. aprila: 17.20 — mladinska oddaja;

sreda, 14. aprila: 17.25 — iz dela celjske občinske skupščine;

četrtek, 15. aprila: 17.25 — radijski feljton;

petek, 16. aprila: 17.25 — V galeriji kulturnih in zgodovinskih spomenikov. Vera Kolšek: Iz življenja starih Rimljanov, oblika grobov in grobnic;

sobota, 17. aprila: 17.10 — za prijeten konec tedna.

KOMPAS OBVESCA

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. 9-dnevno potovanje z avtobusom v CARIGRAD IN SOFIJO. Prijave do 15. 4. 1965

2. 5-dnevno avtobusno potovanje: GROSSGLOCKNER—SALZBURG—DUNAJ prijave do 20. 4. 1965

3. 7-dnevni izlet na Azurno obalo. Prijave do 20. aprila 1965.

4. 8-dnevna strokovna ekskurzija v PARIS na ogled Salona grafične in papirne industrije. Prijave do 30. 4. 1965

5. 5-dnevno avtobusno potovanje na Grossglockner—Salzburg—Dunaj. Prijave do 20. aprila 1965.

6. COPENHAGEN—STOCKHOLM! 6-dnevno potovanje. Odhod 1. skupine 9. maja 1965. Odhod 2. skupine 8. avgusta 1965!

Za vse informacije se obračajte pred potovanjem na našo poslovalnico KOMPAS CELJE, TOMŠIČEV TRG 1, tel. 23-50

● PRODAM

»Ljudska restavracija« Celje proda naslednja osnovna sredstva: vinski sod 411 l, mize štirioglate in stole.

Nov nekovani enovprežni voz, nosilnost 1000 kg in skoraj nov vprežni voz nosilnost 2000 kg, kolesa, široka 7 cm, 2 sobni peči (železni) njivsko brano in vodno črpalko (mesing 2 bata) prodam. Naslov v upravi lista.

Ugodno prodam skoraj nov radio »Soča«. Naslov v upravi lista.

Dvosedežni moped T 12, prevožen 200 km proda: Franc Deželak, Planina pri Sevnici.

Dobro ohranjeno kuhinjsko pohištvo prodam po zmerni ceni. Naslov v upravi lista.

Prodam posestvo z inventarjem. Černoša Stanko, Zg. Selce, Poljka.

Pralni stroj »ALBA CYGNUS«, brezhiben prodam za gotovino. Celje, Vrtna ulica 1/I. (odcepek Aškerčeve).

Tretjino hiše z vseljivim dvosobnim stanovanjem v prvem nadstropju v centru mesta naprodaj. Naslov v upravi lista.

Manjše posestvo: vseljiva hiša, gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanju. Ostalo po dogovoru. Naslov v upravi lista.

Lepo, zdravo sladko krmo proda: Franc Oset, Hruševec, Šentjur pri Celju.

Prodam vilo (dvoje tro in pol sobnih stanovanj) centralna kurjava, terase, garaža za dva avtomobila, vrt. Vseljivo po dogovoru. Ponudbe na upravo lista pod šifro »18 mesecev«.

Lep, prenovljen starinski pozlačen okvir 90 × 70 cm prodamo. Ponudbe na upravo lista pod šifro »35.000«.

Prodam dobro ohranjeno hrastovo spalnico. Naslov na upravi lista.

Zazidalno parcelo na lepi sončni legi v trgu Vojnik prodam. Ribič Peter, Vojnik.

Kuhinjsko, sobno opremo in televizor »Cajovec« proda: Vranković, Celje, Na Otoku 3.

Zazidljivo parcelo prodam. Naslov v upravi lista.

Lokal — lesena baraka za trafiko prodam. Trnovlje 163 — Pušnik.

Sobno kredenco, stole, raztegljivo mizo, divan, fotelje in manjšo mizo prodam. Umek, Titov tgr 5/II (vhod iz Gubčeve ulice).

Fiat 600 — Multipla (6 sedežev — tovor) generalno popravljen, registriran, zavarovan, proda »Cvetličarna« Celje, Zidanškova 22.

● SLUŽBE

Gospodinjsko pomočnico sprejme Gostilna Gobec, St. Janž nad Štorami.

Iščem gospodinjsko pomočnico — takoj. Brkič Magda, Celje, »Cesalnica«, Tomšičev trg 10.

● RAZNO

Klavir dam v najem. Celje, Plečnikova 6.

Odstopamo vrsto za Fiat 750 (dobava v maju), ali dam nagrado 100.000 din tistemu, ki mi odstopi manjše stanovanje, ali sobo in kuhinjo v Celju ali okolici. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Vseljivo«.

Slovenski fant, začasno zaposlen na Švedskem, želi spoznati slovensko dekle od 20 — 27 let starosti. V poštev pridejo dekleta s poklicem, po možnosti s stanovanjem. Pismene ponudbe s sliko nasloviti na upravo lista pod šifro »Milionar«.

● KUPIM

Vseljivo hišo v bližnji okolici Rimskih Toplic, Laškega ali Celja kupim. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Do 3.000.000«.

● STANOVANJA

Samski upokojenec (62 let) išče pri starejših ljudeh sobo s celotno oskrbo. Oprema lastna. Ponudbe na upravo lista pod šifro »MIREN«.

Upokojenki nudim sobo, za varstvo 3-letnega otroka v dopoldanskem času.

Za enosobno stanovanje z odločbo, v Celju, nudim 500.000 din nagrade. Naslov v upravi lista.

Zaposlenemu dekletu, ki bi v prostem času pazila otroka, nudim stanovanje. Naslov v upravi lista.

Mlajši upokojenki ali delno zaposleni ženi dam sobo in delno hrano za pomoč k eni osebi. Trubarjeva 5 — Otok.

Solidnemu tovarišu oddam opremljeno sobo z balkonom. Celje, Vegova 4, Polule.

Starejši samec želi opremljeno sobo s kopalnico v bližini kopališča Laško ali v Laškem. Plača najboljše. Naslov v upravi lista.

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujem vsem, ki so sočustvovali ter na kakršenkoli način počastili spomin našega dragega očeta

ANTONA OREL

Posebna zahvala vsem, ki so dragega pokojnika spremljali na zadnji poti.

Žalujoča družina

TURISTIČNE OBJAVE!

Pravočasne rezervacije za 1. maj

Celjska turistična zveza naproša vse, ki nameravajo preživeti prvomajske praznike na Celjskem turističnem področju, da si prenočišča pravočasno rezervirajo.

Lepo mesto

Nova številka časopisa Lepo mesto bo v prodaji v drugi polovici meseca aprila.

Turistični izleti in ekskurzije

Olepševalno in turistično društvo Celje prireja letošnjo spomlad turistične izlete in ekskurzije: 5. 5. Sleme nad Soštanjem, 30. 5. Plitvička jezera, 27. do 29. 6. Verona—Milano, 5. do 10. 7. San Marino. Informacije so na voljo v Turističnem informacijskem uradu v Stanetovi ulici poleg kina Metropol.

● GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 9. aprila 1965 ob 20 uri:
Spewack: NAŠI TRIJE ANGELI. Gostovanje v Vojniku.
Sobota, 10. aprila 1965 ob 19.30:
Spewack: NAŠI TRIJE ANGELI. Komedija. Izven abonmaja. Vstopnice so v prodaji.
Nedelja, 11. aprila 1965 ob 15.30:
Spewack: NAŠI TRIJE ANGELI. Komedija. Zaključena predstava za Dan železničarjev.
Ponedeljek, 12. aprila 1965
VEČER SLOVENSKE POEZIJE. Gostovanje v SNG Maribor. Zaključene predstave za šole in ob 20. uri izven.
Sreda, 14. aprila 1965 ob 17. uri:
Spewack: NAŠI TRIJE ANGELI. Komedija. Abonma za upokojence in izven.
Četrtek, 15. aprila 1965 ob 14.30 in 20. uri:
F. M. Dostojevski: ZLOČIN IN KAZEN. Gostovanje v Trbovljah.
Petek, 16. aprila 1965 ob 20. uri:
Spewack: NAŠI TRIJE ANGELI. Komedija.

● KINO

KINO »SVOBODA« SEMPETER

Dne 7. in 9. aprila 1965
»PESEM O PISANEM BALONU«
zahodno nemški barvni CSP film

Dne 13. aprila 1965
»KRAVA IN UJETNIK«
francoski film

Dne 15. aprila 1965
»MARYLIN MONROE«
ameriški barvni CSP film

KINO »PARTIZAN« SEVNICA

Dne 10. in 11. aprila 1965
»ZAKONSKA VRTAVKA«
ameriški film

Dne 14. aprila 1965
»NARODNI POSLANEC«
jugoslovanski film

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše drage mame, sestre, tete in babice

ALOJZIJE SOVINEK

se zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti in ji podarili cvetje.

Žalujoči: hčerka Vida in vnukinja Verena z družinama, brat Franc z družino in nečakinja Danica z družino.

Komisija za volitve in imenovanja Skupščine občine Celje

razpisuje

mesto direktorja Komunalne banke v Celju

Pogoji: visoka strokovna izobrazba s 15 let prakse, od tega 10 let na vodilnih delovnih mestih.

Kandidati naj vlagajo prošnje opremljene z življenjepisom in natančnim opisom dosedanjih delovnih mest in prepisom spričevala o zahtevani strokovnosti, na komisijo za volitve in imenovanja Skupščine občine Celje do 20. aprila 1965.

Razpisna komisija za imenovanje direktorja podjetja »KLJUČAVNIČAR« Celje - Aškerčeva 7

razpisuje po 1. odstavku 73. čl. temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah, delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

1. **Strojni tehnik s 5-letno prakso na vodilnem delovnem mestu v gospodarstvu ali**
2. **Obrtni mojster kovinske stroke z 10-letno prakso na vodilnem delovnem mestu v gospodarstvu.**

Ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o delu v drugih delovnih organizacijah ter dokazili o izpolnjevanju gornjih pogojev pošljite razpisni komisiji »KLJUČAVNIČAR« CELJE, Aškerčeva 7.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

ŽELEZNISKO TRANSPORTNO PODJETJE MARIBOR

razpisuje za šolsko leto 1965/66
sprejem kandidatov v

Nižjo železniško prometno šolo Maribor

Pogoji za vpis je končan osmi razred osnovne šole ter telesno in duševno zdravje.

Izobraževanje na tej šoli traja dve leti. Učenci, ki bodo pokazali lep uspeh bodo lahko nadaljevali izobraževanje na srednji železniški prometni šoli v Mariboru. Ostali učenci pa, ki ne bi bili dovolj uspešni, pa se bodo lahko zaposlili po končani nižji železniški prometni šoli na ustreznih delovnih mestih kvalificiranega delavca prometno-transportne stroke (npr. kretnika, zavirača, tranziterja itd.) z opravljanjem strokovnih izpitov pa napredujejo v visoko kvalificiranega delavca (npr. vlakovodjo, nadzornika (poslovodjo) premika, prometno transportnega odpravnika itd.).

Slušatelji, ki končajo srednjo železniško prometno šolo postanejo prometno-transportni tehniki ter se zaposlijo na ustreznih delovnih mestih (npr. vlakovnega odpravnika, šefa postaje, šefa skladišča, referenta na upravi podjetja itd.). Po določenem obdobju pa jih lahko pošlje podjetje na študij na Višjo železniško prometno šolo oz. prometno fakulteto ter dobijo po končani diplomi naziv prometnega odnosno diplomiranega prometnega inženirja.

Učenci nižje železniške prometne šole dobivajo nagrade, določene v pravilniku o učencih v železniških poklicnih šolah. Vrhu tega nudi podjetje učencem, ki zaradi oddaljenosti ne morejo stanovati pri starših še posebno denarno pomoč za večje življenjske stroške, če stanujejo v železniškem dijaškem domu. Z nagrado in podporo, ki ju učenec prejema, lahko plača stroške vzdrževanja v železniškem dijaškem domu.

S slušatelji srednje in višje železniške prometne šole podjetje sklene sporazum o rednem delovnem razmerju.

Prošnje kolkovane s 50 din oddajte pri najbližji železniški postaji ali pa jih pošljite neposredno na naslov Železniško transportno podjetje Maribor, Kopitarjeva 2/II.

Prošnje pošjite do 30. aprila 1965, ostale dokumente (rojstni list, šolsko spričevalo itd.) pa ob koncu šolskega leta.

ŽELEZNISKO TRANSPORTNO PODJETJE
MARIBOR

OPOZORILO!

Zaradi suhih spomladanskih dni, ko gozdno drevje še ni ozelenelo je nevarnost gozdnih požarov bolj pereče kot je ta bila v prejšnjih letih. Opozarjamo vse prebivalce, da je prepovedano vsako kurjenje in netenje ognja v gozdu oziroma v bližini gozda. V slučaju, da se v bližini gozda kurijo rastlinski odpadki z njiv, se mora to kurjenje prijaviti »Poklicni gasilski četi« tel. 93 ali najbližji postaji milice.

Vsak državljan je po zakonu dolžan prijaviti gozdni požar najbližji postaji milice, ali pa direktno poklicni gasilski četi tel. 93. Enako je po zakonu vsak dolžan pri gašenju gozdnega požara pomagati po svojih močeh.

Gozdni požari se v zadnjih dneh množijo ter je s požari napravljena v gozdu precejšnja gmotna škoda, zato opozarjamo na previdnost posebno izletnike, starši pa naj opozore na previdnost svoje otroke, ki v teh spomladanskih dneh nekontrolirano odhajajo v gozd.

Gozdno gospodarstvo Celje

AVTOTURISTIČNO PODJETJE

IZLETNIK CELJE

PUTNIK

Nudimo vam vse turistične usluge.

Sprejemamo rezervacije za letni oddih, odločite se pravočasno in zahtevajte podrobnejše informacije.

Obveščamo kolektive, da sprejemamo naročila za skupinske izlete, v času prvomajskih praznikov. Število avtobusov je omejeno.

Organiziramo izlete in potovanja po Jugoslaviji in v inozemstvo s turističnimi avtobusi.

1. DUNAJ, PRAHA, KARLOVE VARI, BUDAPEŠT — 8-dnevno avtobusno potovanje dne 25. 4. 1965 — prijave sprejemamo do 25. 3. 1965.
2. DUNAJ, PRAHA, VROCLAV, VARSAVA, KRAKOV, BUDIMPEŠTA — 9-dnevno avtobusno potovanje dne 23. 5. 1965 — prijave sprejemamo do 20. 4. 1965.
3. RIM, NAPOLI, POMPEJI, BENETKE — 8-dnevno potovanje z vlakom dne 30. 4. 1965 — prijave sprejemamo do 1. 4. 1965 in potovanje dne 21. 5. 1965 — prijave do 20. 4. 1965.
4. PARIZ, NICA, MONTE CARLO, BENETKE, potovanje z vlakom dne 19. 5. 1965 — prijave sprejemamo do 10. 4. 1965.
5. PRAHA »SPARTAKIJADA« — 5 skupin v času od 28. 6. do 2. 7. 1965. Rok prijav za vseh 5 skupin je do 10. 4. 1965.
6. TRST — MIRAMARE, obisk cvetlične razstave v času od 22. 5. do 6. 6. 1965, vabimo kolektive in posameznike.
7. MUNCHEN — prometna razstava »AVTOSALON« v času od 25. 6. do 3. oktobra 1965 — 4-dnevna avtobusna potovanja po naročilu društev in za posameznike, zahtevajte podrobne informacije.
8. TRST — BENETKE, stalni avtobusni izleti, prijave sprejemamo za kolektive in posameznike.
9. ISTAMBUL — SOFIJA — sedemdnevno potovanje z avtobusom dne 18. 5. 1965. Prijave sprejemamo do 18. 4. 1965.
10. SOFIJA — PLOVDIV — ISTAMBUL — ANKARA — BEJRUT — BALBEK — DAMASK — AMAN — JERUZALEM — dvanajstdnevno potovanje z avtobusom in avionom dne 10. in 21. 6. 1965. Prijave sprejemamo do 10. oziroma do 20. 5. 1965.
11. KOLN — obiščite mednarodni sejem pohištvene, stavbne, ladijske in avtomobilske opreme ter strojev in orodja za obdelavo lesa in lahkih gradenj. Za obisk tega sejma organiziramo 22. 6. 1956 šestdnevno potovanje z vlakom. Prijave sprejemamo do 20. 5. 1965.
12. MILANO — PARIZ — NICA — MONTE CARLO — BENETKE — desetdnevno potovanje z vlakom dne 19. 5. 1965 ter 6. 7. 1965. Prijave sprejemamo do 15. 4. 1965 oziroma do 5. 6. 1965.

Vse informacije in prijave pri IZLETNIK-u Celje, Titov trg 3 ter poslovalnicah v Velenju in Krškem.

Za cenjeni obisk se priporoča.

IZLETNIK CELJE
Titov trg 3 — tel. 28-41
nasproti avtobusne postaje

OBVESTILO BORCEM NOV!

V času od 15. marca do 15. aprila 1965. leta se bodo vršili sistematski zdravniški pregledi vseh borcev NOV, ki stanujejo na področju občine Celje in ki imajo priznano posebno dobo zaključno do 9. 9. 1945 v dvojnem štetju.

Vsi ti borci bodo klicani na ta pregled s posebnim vabilom od zdravstvenega doma Celje Prosimo vse tovariše, kateri bodo vabljeni na sistematski zdravniški pregled, da se temu vabilu sigurno odzovejo, ker so ti pregledi vezani z velikimi stroški. V kolikor se kdo od vabljenih tovarišev iz objektivnih razlogov ne bi mogel odzvati, prosimo, da o tem takoj po prejemu vabila obvesti zdravstveni dom Celje, da bi ta lahko namesto njega poklical na pregled drugega tovariša.

Združenje borcev NOV občine Celje

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 10. — 17. aprila 1965
Ivan Pleterski, veterinar,
Celje, Trubarjeva 93
(Otok) tel. 29-26

Po sklepu likvidacijske komisije razpisuje Gospodarska zbornica Celje v likvidaciji

JAVNO LICITACIJO

za prodajo rabljenih osnovnih sredstev (pisarniški inventar, pisalni stroji in dr.)

Licitacija bo dne 17. aprila 1965 ob 9. uri v prostorih Gospodarske zbornice Celje v likvidaciji, Cankarjeva 1/I v Celju, soba št. 13.

Interesenti si lahko ogledajo predmete uro pred pričetkom licitacije

---

Še danes se naročite na
Celjski tednik

Likvidacijska komisija okrajne zveze za telesno kulturo Celje prosi vse organizacije ali posameznike, ki imajo do okrajne zveze za telesno kulturo Celje kakršno koli terjatev, da to sporočijo najpozneje do 20. aprila 1965. Razmeroma kratek rok je postavljen zaradi ukinitve okrajne zveze za telesno kulturo Celje.

NAGRADNI NATEČAJ

V počastitev 20. obletnice osvoboditve razpisuje uredništvo »Celjskega tednika« skupno s komisijo za razvijanje tradicij NOV v Celju nagradni natečaj za najboljše prispevke s tematiko NOV pod geslom:

DOŽIVLJAJI

Za natečaj pridejo v poštev memoarsko in leposlovno opisani doživljaji spomladi 1945 v zadnjih dneh okupacije in prvih dneh svobode, izvirni, doslej še neobjavljeni, ki so jih doživljali občani s področja občin, ustanoviteljic CT.

Prispevki naj obsegajo po tri do šest razprto tipkanih strani. Ocenila jih bo posebna komisija, ki jo imenuje uredništvo CT in komisija za razvijanje tradicij NOV v Celju, ter podelila:

prvo nagrado — 30.000 din
dve drugi nagradi — 20.000 din
tri tretje nagrade — 10.000 din
štiri četrte nagrade — 5.000 din

Poleg nagrade prejme avtor po objavi prispevka še običajni honorar. Prispevke, ki ne bodo nagrajeni, a bodo vredni objave, bodo lahko avtorji odstopili uredništvu CT in po objavi prejeli ustrezen honorar.

Prispevke naj avtorji pošljejo na naslov uredništva CT, natečaj »Doživljaji«, Celje, Trg V. kongresa 5, označene s šifro; v zapečatenem ovitku pod isto šifro naj bo naveden natančen naslov pisca. Zadnji rok za predložitev prispevkov je 20. maj 1965.

K udeležbi na natečaju vabimo občane celjskih občin, da opišejo izvirne doživljaje bodisi doma, v taboriščih, v pregnanstvu, o prvih korakih v svobodi, v enotah NOV. Mladinke in mladinci, opisujte spomine in pripovedi ljudi, ki so doživljali tiste čase.

OBISK PRI PARTIZANU ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI

SKRB - UREDITEV DOMA

V NADALJEVANJU REPORTAŽ O NAŠIH PARTIZANSKIH DRUŠTVIH SMO TOKRAT ZAPROSILI ZA RAZGOVOR PREDSEDNIKA DRUŠTVA TVD PARTIZAN ŠEMPETER TOV. VILIJA DOLARJA, KI NAM JE PRIPOVEDOVAL O DELU IN PROBLEMIH TEGA DRUŠTVA V SAVINJSKI DOLINI.

Nekaj o članstvu in uspehih v preteklem letu?

Društvo TVD Partizan Šempeter šteje okrog 90 aktivnih članov, od tega eno tretjino deklet. Poleg sekcije za splošno vadbo ima društvo še odbojkarsko in kegljaško sekcijo, v kateriih se izživljajo tudi starejši člani. Dosedanja dejavnost društva je temeljila na interni vadli obstoječih telovadnih vrst. S temi vrstami je društvo sodelovalo na raznih proslavah po bližnji okolici. Največ uspeha je imela odbojkarska ekipa, ki je sodelovala v tekmovanju druge republiške odbojkarske lige ter zasedla drugo mesto. Pripravljali smo tudi načrte za adaptiranje telovadnice, ki sedaj ne ustreza več sodobnim zahtevam.

Kako je v vašem društvu z vodilnim kadrom?

Pri vrstah splošne vadbe je najbolj čutiti pomanjkanje kvalitetnih in telesni vzgoji predanih vodnikov. Društvo ni uspelo, da bi pridobilo iz svojih vrst primerne ljudi za to dejavnost in, da bi jih poslalo na vaditeljske tečaje. Verjetno bo v tem pogledu potrebno nekaj storiti v okviru občinske zveze za telesno kulturo. Morda bi bilo dobro, da bi imeli vodnike, ki bi prevzeli vadbo posameznih vrst v dveh društvih. To pa tako dolgo dokler se ne bi v društvih našli posamezniki, ki bi se hoteli dalje usposabljati.

Kakšen je program društva za letošnje leto?

Društvo si za leto 1965 ni postavilo neizvedljiv program dela. V poletnem času nameravamo prirediti telovadno akademijo na prostem. Še naprej bomo sodelovali na proslavah in nastopih društev. S pomlajeno ekipo bo društvo tudi letos sodelovalo v tekmovanju druge republiške odbojkarske lige. Kegljaški sekciji društva pa predvidevamo uspeh v tekmovanju za okrajnega prvaka.

Posebna naloga društva bo tudi v bodoče skrbeti za rekreacijo delovnih ljudi. Predvsem bomo krepili odnose s sindikalno podružnico Agroservisa, želja društva pa je, da bi tudi člani drugih delovnih kolektivov uporabljali obstoječe športne objekte in naprave.

Kaj pa finančnrplbemoi iumlm

Kaj pa finančni problemi?

Kot povsod, je tudi pri nas najbolj boleča točka finansiranje društva. Skupno s programom dela je društvo poslalo krajevni skupnosti Šempeter in krajevnemu odboru SZDL tudi proračun sredstev, ki bi jih potrebovali za izvršitev postavljenega programa. Del sredstev pričakujemo tudi od gospodarskih organizacij v našem kraju in pa od dotacij občinske zveze za telesno kulturo. Predvsem pa nas skrbi kje dobiti toliko sredstev da bi končno le lahko pričeli z rekonstrukcijo društvenega doma.

Tone Tavčar

KOMENTAR

Kladivar: SLABO

Celje: ODLIČNO

Nedeljsko kolo zvezne nogometne lige je spet prineslo razočaranje navijačem Kladivarja. Ne toliko zaradi izgubljenih točk kot zaradi indolentne igre celotnega moštva, posebno napadalne vrste. Ne moremo se iznebiti vtisa, da bi Celjani v nedeljo v Mariboru lahko osvojili točko, čeprav je morda sodnik res prestrogo dosodil enajstmetrovko in s tem oškodoval Kladivarja. Čudila nas je indolentna in medla igra Celjanov, kot da bi se ne zavedali, da se nahajajo v nevarnih vodah med kandidati za izpad iz II. zvezne lige. Ta poraz je spet poslabšal položaj na lestvici in sedaj so Celjani že na 14. mestu. Vsekakor nič kaj zavidanja vreden položaj po petih porazih in eni zmagi v spomladanskem delu tekmovanja. Sicer pa je že v nedeljo na Glaziji s Slavonijo nova priložnost za rehabilitacijo.

Vse najlepše pa moramo ugotoviti o nogometaših Celja v republiški ligi. Po dveh gostovanjih, ko so uspeli iztržiti po eno točko, so v nedeljo visoko premagali moštvo Ljubljane, ki je pravzaprav med kandidati za prvo mesto. Igrali so lep nogomet in posebno mlada napadalna vrsta se je v drugem polčasu razigrala. S tako igro lahko Celje kar uspešno zaključi tekmovanje v republiški ligi. V predtekmi so tudi mladinci igrali dopadljivo in visoko zmagali in če upoštevamo še dejstvo, da so pionirji Celja med tednom visoko premagali vrstnike Kladivarja, lahko rečemo, da pri nogometaših na Skalni kleti delajo načrtno. Vsekakor se jim bo to lahko kmalu obrestovalo.

E. G.

Napadalec Marković v borbi z gosto nasprotnikovo obrambo (prizor z jesenske tekme Celje : Branik)

II. KOLO ROKOMETNE LIGE

Celje:Šentvid 26:10

V drugem kolu republiške lige v rokometu so igralci Celja gostovali v Šentvidu nad Ljubljano in se tam pomerili z domačo ekipo. Celjani so v pomlajeni postavi z nekaj mladinci z lahkoto zmagali. Najuspešnejši strelci so bili Marković 7, Goršič T. 6 in Snedič 5. Tako so se celjski rokometaši učvrstili na 3. mestu v lestvici.

V nedeljo se bodo pomerili na igrišču Partizana ob Kersnikovi ulici z ekipo Tržiča, s katero so v jesenskem delu igrali neodločeno. Poleg tega pa bomo v nedeljo dopoldne videli na delu tudi mladince in žensko ekipo Celja v tekmi s ptujsko Dravo.

CELJSKI TRG

KUPITE LONCE!

V sredo se je na tržnici oglasil lončar. S sabo je prinesel pravo bogastvo lončkov za cvetlice, majolik, skled in podobnih izdelkov lončarske obrti. Obljubil je, da bo odslej prihajal na trg vsako sredo in soboto. To je vesela novica, saj smo lončarja dolgo zimo že res težko pogrešali.

Malo manj veseli pa smo bili, ko smo si ogledali nekatere prodajalke mlečnih izdelkov in zelenjave. Umazane roke in popacani predpasniki prav gotovo ne sodijo za prodajalno mizo z živili. Tudi tržni nadzornik nam je potožil, da je osebna higiena prodajalcev na celjski tržnici škandalozna. K sreči ta trditev ne velja za vse, za mnoge pa vendarle drži.

Cene so od prejšnjega tedna nekoliko padle. Tako prodajajo solato že po 250 dinarjev, regrat po 300, špinačo po 500, motovilec prav tako, radič pa po 600 dinarjev kilogram. Krompirja in jabolk že nekoliko primanjkuje, medtem ko zelje in repa že ne gresta več tako v promet kot prej. Jajca so še vedno po 30 do 35 dinarjev.

ROJSTVA — POROKE — SMRTI

CELJE

V času med 29. marcem in 3. aprilom se je rodilo 27 deklic in 25 dečkov.

Poročili so se: Ivan Maček, delavec iz Žarovnice pri Varaždinu in Vida Prebot, trgovska pomočnica iz Laškega; Anton Firšt, uslužbenec in Margareta Lorenčak, ekonomski tehnik, oba iz Celja.

Umrli so: Karl Deželak, dijak iz Celja (14); Branko Krušič, otrok iz Celja; Marija Ulaga, gospodinja iz Teharja (54); Anton Teršek, preužitkar iz Harja (64); Franc Cizej, upokojenec iz Gomilskega (64); Franc Fijavž, upokojenec iz Celja (80); Marija Grebenc, inv. upokojenka iz Štor (54); Slavko Lovrec, otrok iz Celja (4); Alojzija Sovinek, prodajalka iz Celja (63).

FLUOROGRAFIRANJE PROTI TUBERKULOZI

Fluorografija ima namen, da pravočasno odkriva med prebivalstvom vsa obolenja prsnega koša (obolenja pljuč, srca, velikih žil in podobno). Najpomembnejši obolenji, ki jih množična fluorografija uspeva pravočasno odkrivati, sta tuberkuloza in pljučni rak.

Med najpoglavitnejše naloge boja proti tuberkulozi prištevamo danes vsekakor pravočasno odkrivanje tuberkuloznih bolnikov. Čim hitreje uspe zdravstvena služba odkriti tuberkulozno obolenje v pljučih, v čim začetnejšem razvoju se bolezen prične zdraviti, tem hitreje se vsak bolnik zazdravi brez oslabitve delovne sposobnosti in se zato tem hitreje vrne v produkcijo. Prekasno odkrivanje povzroča zlasti med kmečkim prebivalstvom visoko umiranje za tuberkulozo, med industrijskim prebivalstvom pa ustvarjanje rezervoarja kroničnih invalidov.

Znano je, da število bolnikov s pljučnim rakom tudi pri nas iz leta v leto narašča. Pravočasno odkrivanje raka na pljučih je odvisno od pravočasnega rentgenološkega pregleda. Rak lahko mesece in mesece raste, ne da bi bolnika v dovoljni meri opozoril na to, da se spontano zateče na zdravniški pregled. Prav zato je kaj značilno, da množična fluorografija vse pogosteje preseneti navidezno zdravega človeka z odkritjem rakastega obolenja.

Po planu Instituta za tuberkulozo na Golniku je predvideno fluorografiranje prebivalstva občine Celje v času od 24. aprila do 15. maja 1965.

Zdravstvena slika celotnega prebivalstva bo po tej pomembni zdravstveni akciji jasnejša, bolniki pa bodo imeli od tega velike koristi!

Dolžnost vsakega občana je, da se odzove »POZIVU« in se disciplinirano udeleži te naše velike zdravstvene akcije in naj ne bo nobenega, ki bi se zaradi malomarnosti ne odzval našemu vabilu.

ZDRAVSTENI DOM CELJE

ŠPORT NA DROBNO

Košarkarji Žalca so premagali Celje z rezultatom 59:51.

V prijateljski nogometni tekmi je Šmartno premagalo Nazarje s 3:0.

Na prvenstvu celjskih šol v streljanju z zračno puško je med moškimi in ženskami zmagala vrsta STŠ Celje z 821 krogi oziroma 379 krogi. Med posamezniki sta bila najboljša Štor (STŠ) in Verberjeva (gimnazija).

TEKMOVANJA V GIMNASTIKI

Orodna telovadba napreduje

V nedeljo je bilo v Štorah prvenstvo gimnastičnega centra Celje, ki se ga je udeležilo 20 tekmovalcev iz celjskih društev.

Rezultati: Mladinci III. razred: Kobal (Celje Gaberje); Mladinci II. razred: Roš (Celje G.); Mladinci I. razred: Šporn (Štore); Mladinci začetni razred: Tašnar (Celje mesto); Člani II. razred: Trebičnik (Celje G.); Člani I. razred: 1. E. Šrot, 2. Pavčič, 3. Munih (vsi Partizan Štore).

Na okrajnem prvenstvu šol so v petek tekmovali najboljši predstavniki občin. Med pionirji je naslov okrajnega prvaka osvojila vrsta celjske II. osnovne šole pred Rogaško Slatino, Žalcem, Brežicami in Radečami. Med posamezniki so prva tri mesta osvojili predstavniki II. osnovne šole Mesarič, Tamše in Zupanc. V tekmovanju pionirk je najboljšo pripravljenost pokazala osnovna šola Franja Vrunča iz Hudinje pri Celju pred Krškim, Velenjem, Žalcem, Rog. Slatino, Brežicami in Radečami. Med posameznicami je bila najboljša Jakšetova iz hudinjske osnovne šole.

E. G.

Delavske športne igre v Žalcu

Komisija za rekreacijo in šport pri ObSS Žalec organizira »Sindikalne športne igre«, katerih namen je poleg politične manifestacije tudi prvi korak v načrtno delo in skrb za pravilno rast mladine in zdravje delovnega človeka. V okviru teh iger so razpisana tekmovanja v raznih športnih panogah. Do sedaj so izvedli že pet tekmovanj, zadnje pa je bilo v šahu, kjer je zmagala ekipa skupščine občine Žalec pred Tekstilno tovarno Prebold in Agroservisom Šempeter.

V aprilu bodo organizirali partizanski pohod po znanih poteh iz časov NOB v žalski občini.

T. Hribar

KROS V MURSKI SOBOTI

Uspešen nastop

V nedeljo je bilo v Murski Soboti republiško prvenstvo v krosu, katerega se je udeležilo veliko število celjskih atletov. Ti so bili najboljša ekipa na prvenstvu, osvojili pa so dve ekipni prvi mesti, dve ekipi sta bili drugi, ena tretja, ena pa šesta.

V konkurenci mlajših mladink, ki so tekle 800 m je bila od Celjank najboljša Čatrova, ki je pritekla v cilj sedma. Kandolfova je bila deseta, Dolinškova pa enajsta. Njihova ekipa je zasedla tretje mesto. Bolje od njih so tekle starejše mladinke. M. Kukec je bila druga, Emeršičeva šesta, Podmiljščakova in Razpotnikova pa osma oziroma deveta. Ekipa starejših mladink je bila med vsemi ostalimi iz Slovenije najboljša. Pri teku za članice smo videli borbo med samimi našimi tekačicami. Zmagala je Čebela, za njo pa so bile Gačnikova, Šarlahova in Tabakovičeva. Seveda so zasedle tudi ekipno prvo mesto. Ekipna zmaga nam je za las ušla v tej konkurenci mlajših mladincev. Med posamezniki je bil v tej konkurenci Bizjak drugi. Najslabša izmed vseh ekip je bila ekipa starejših mladincev, ki je zasedla šesto mesto, saj so od petih tekmovalcev prišli na cilj le trije, kar je bilo minimalno za ekipo. Med temi je bil najboljši Kranjc, ki je bil dvanajsti. Člani so tekli na dveh progah. Najboljši so tekli 4 km, medtem ko so bili na 7 km dolgi progi nekoliko slabši tekmovalci. V prvi skupini je bil odličen Žuntar, kateremu je olimpijec Špan le za prsi vzel prvo mesto. Med ostalimi je bil Lamut četrti, Štajner šesti, Potrata pa sedmi. Ekipno so zasedli drugo mesto. V skupini tekačev na 7 km so za celjsko ekipo nastopili sami hodači. Med njimi je bil najboljši Tabaković, ki je bil šesti. Čobatič je bil sedmi, Tomaž pa deseti.

Organizacija dvajsetega povojnega prvenstva Slovenije v krosu je bila odlična in vsem tekmovalcem bo ostala v najlepšem spominu.

Kramer

Postanite član Prešernove družbe! Za članarino 1.200 din prejmete vsako leto knjižno zbirko 6 knjig in reprodukcijo umetniškega dela. Če v vašem kraju ni poverjenika ali ne veste zanj, pišite na naslov, Prešernova družba, Ljubljana, p. p. 41/I.

Če v vaši delovni enoti, v šolskem okolišu ali stanovanjski skupnosti še ni poverjenika Prešernove družbe, javite se Vi. Pišite na naslov: Prešernova družba, Ljubljana, p. p. 41/I in poslali vam bomo vsa navodila.

Komunalna banka Celje

Celjska mestna hranilnica in ostale poslovne enote banke

objavljajo novo

nagradno žrebanje

za vezane hranilne vloge, vložene v času od 1. januarja do 30. junija 1965

NAGRADE

motorna žaga
televizor
moped
2 šivalna stroja
2 hladilnika
3 električni štedilniki
elektromotor
2 sesalca
3 gramofoni
2 radio aparata
7 ekonom loncev
5 električnih kuhalnikov

SKUPAJ 30 NAGRAD V VREDNOSTI 1.500.000 DINARJEV

Od aktualnih Pojavov

Ker nam je za to številko zmanjkalo pametne humoreske, smo se obrnili na našega občasnega sodelavca Pepija Šolarja s prošnjo, da bi rešil situacijo. Na srečo se je odzval vabilu in poslal tole:

Iz obzirom na vaše Pismo iz dne 1. aprila Tega leta, iz katerega je razvidno, da se obračate namene in me prosite za Prispevek, se oglašam iz Clankom. Čeprav sem momentano izredno zelo angažiran na Proučevanju in obravnavanju šolske Problematike in Problemov (u vezi iz finqnciranjem šolstva druge stopnje) kakor tudi iz nekaterim drugim in ostalim Funkcijam, sem si otrgal nekaj Cajta. Sigurno je, da članek nebo konstruktivni in objektivni, ampak temveč marveč bo subjektivni vsled Pomanjkanja že omenjenega Cajta.

Predvsem se mi zdi Potrebno poudariti in podčrtati aktualnost od zmrzovanja Cen, katere zmrzujejo v Razdoblju, ko je Spomlad. To je namreč sigurno u Nasprotju iz takozvanim fizikalnim zakonim, po katerih zmrzujejo stvari vsled niske temperature, zaradi česa skoraj onben Potrošnik u taki vremenski situaciji ni absolutno prepričan u zmrzovanje. Nekatere Cene so pravzaprav zelo otporne proti mrazu.

Drugo, kar je od Velike važnosti, je Pojav ene nove luknje v naši Trgovski mreži, katera je votla in se ji reče nimamo. To je sigurno objektivna Posledica od Pomanjaknja nekaterih artiklov in Predmetov, kot Naprimer ene vrste piškavih Jabuk. Iz tem u vezi je interesantno, kako Potrošniki kupujejo pralne praške, toaletni papir in druge Potrebščine, katerih bo baje zmanjkalo in jih bodo potem imeli.

Na Polju Pomanjkanja kulturelnega razvedrila in zabave je Treba omeniti akademski Ples na akademskem nivoju, katerega so organizirali študenti v Povezavi in Koordinaciji iz Brucim. Program je bil nadvse zelo interesanten, kajti zakaj saj sicer namreč so letošnji Bruci dosti bolj zeleni od Brucov iz prejšnjih let, kar je narbarž Posledica meteoroloških in drugih činiteljev, kateri vplivajo na razvoj klorofila. Daso bolj zeleni, se imajo sigurno zahvaliti spomladanskemu Cajtu. Iz tem u vezi Je Treba omeniti nekaj vicov, kod Naprimer od vprašanja ljubezni in seštevanja enih nul, kar pomeni Pomemben Napredek u razvoju Humorja in duhovitosti. Iz obzirom na predlog, da naj bi Celjski tednik skušal priditi do denarja na ta način, da bi uredništvo in uprava pričela igrati Nogomet, je treba rečti, da Ideja ni slaba, škoda jele, da useh skupaj ni za eno nogometno moštvo (seveda iz kako Rezervo).

Pepi Šolar l. r.

NAKNADNO SPOROČILO:

U vezi iz Clankom, katerega sem poslal, vas Prosim, daga ne objavite vsled Pomanjkanja nekaterih drugih Podatkov. Več bom povedal ob eni drugi Priliki.

PRIPIS:

Na žalost, prepozno.

RADIVOJ REHAR

ZLATA ORHIDEJA

DOSEDANJA VSEBINA

Po pogovoru z Jeanne se je v Vinku vzbudil sum, ki si ga spočetka samemu sebi ni upal priznati. Oba Landecova se bočeta polastiti knezovega bogastva! Sum v njem je vse bolj naraščal.

53

Vse v njegovih mislih se je mešalo v strašno štreno. Vedel je le, da je zapleten v neko pošastno čudno igro, ki mu ni samo nerazumljiva, marveč je tudi nevarna, nemara celo življenjsko nevarna. Najhuje pa je bilo, da ni vedel ne zakaj ne kako.

»Tudi njej grozi nevarnost, ne samo meni,« si je dejal. »Tudi njej? Zakaj? Od kod? Od koga? Od Portugalca? Zakaj mi potem ne pove resnice? Portugalca bi se vendar laže ubranili skupaj, kakor se ga more sama. Zakaj ta previdnost? Zakaj ta skrivnost? V igri mora biti še nekdo. Samo kdo? Paul Landec, njen brat? Ali pa vem, če je sploh njen brat? Niso morda on, ona in Portugalec ista družba, ki se mi je pridružila, da bi se polastila knezovega premoženja? Sama mi je priznala, da me je vzljubila šele tedaj, ko sem jo rešil iz krokodiljih žrel. Torej me ob zaroki ni ljubila? Zakaj mi je potem hlinila zaljubljenost? Zakaj se je zaročila? Da bi me...« Zdrznil se je in skušal z vso silo odgnati od sebe misel, hujšo od vseh drugih, kar se mu je v zadnjih urah rodilo v vznemirjeni duši. »Če se druži z zločinci, mora biti tudi sama zločinka,« je zaključil razplet logičnih sklepanj.

Sum za sumom se mu je porajal v glavi in vsak je bil mučnejši, strahotnejši. Oblival ga je pot in ves je drhtel. Le z naporom vse volje se je premagal, da ni pri kosilu izdal svojega obupnega razpoloženja. Ko pa so sedli tako zbrani k mizi, je napeto opazoval zdaj Jeanne zdaj Paula in nenadoma je odkril česar prej ni videl, da si nista po videzu prav nič podobna. Najmanjše podobnosti ni bilo, ki bi mogla potrjevati njuno sorodstvo. Še več, pripadala sta dvema povsem različnima tipoma ljudi. Medtem ko je bila Jeanne mnogo prej Bretonka kot Francozinja, je bil on izrazit tip Provansalca. In začudil se je, da prej tega ni opazil.

»Če si nista brat in sestra, kaj sta si potem?« se je vprašal in se zdrznil. »Ali ni Jeanne morda celo...«

Ni si upal domisliti misli do konca. Zazdela se mu je pregrozna. Ni vzdržal v pretvarjanju, zato se je po kosilu naglo poslovil in se umaknil v svojo sobo, legel, zaril obraz v blazine in spet premišljeval. Začutil je vročo željo stopiti h knezu, mu vse povedati in ga prositi pomoči, pa je misel kmalu zavrgel.

»Kako naj mi knez pomaga?« se je vprašal. »Kako naj ve o Landecovih več kakor vem sam? In navsezadnje, se nemara skriva za vsem tem nekaj povsem drugega in sta Jeanne in Paul nedolžna?«

Iz vsega srca rad bi bil to verjel, pa ni in ni mogel. Vse bolj in bolj je postajal prepričan, da je sramotno osleparjen in pahnjen ne samo v sramoto, marveč tudi v življenjsko nevarnost. Mimo tega je priklical zlo tudi nad kneza in Ranoo.

»Moral bi mu vendarle zaupati!« si je dejal. »Moral bi ga opozoriti na nevarnost. Kaj, če vderejo v zakladnico, jo oropajo in izginejo?«

Skočil je z ležišča in stekel na hodnik, pa spet neodločno obstal. Domislil si je, da bi moral knezu zaupati, da je Jeanne izdal skrivnost kipa in podzemlja, ki se skriva za njim. Da bi to storil, ni imel zadosti poguma. Bilo ga je preveč sram. In se je vrnil v sobo. Legel je in začutil v žepu Ranoino sliko. Pogledal jo je. Z nje je gledal vanj smehljajoči se obraz bitja, ki ni poznalo laži in zlobe.

54

*

Noč, ki jo je preživel po tem burnem dnevu, je bila nemirna. Trudil se je zaspati, ko pa se mu je posrečilo, so ga mučile tako hude sanje, da se je prebujal, in ker je o njih premišljeval, je še slabše spal. Vstal je zgodaj in se odpravil po gozdni stezi k studencu. Želel in tudi pričakoval je, da se bo srečal z Ranoo. Knežne ni bilo. Kakor prejšnjega jutra se je umil v studenčnici, sedel na kamen ter poslušal petje in ščebetanje ptic v kronah starih dreves. Zopet je pel veter v ravenalu. Pesem je bila čudno otožna in Vinku se je zdela glas tujega, njemu neznanega sveta, v katerem se je tako nepričakovano znašel in povezal z njim svojo usodo.

»Kako lepo je tu,« mu je šinilo v misel. »In dobri so ljudje, ki so se skrili v to samoto. Mi pa smo grdi in strašni, odmaknjeni od narave, vklenjeni med zidove mest in zaprti v svoje mračne misli, hudobne naklepe, grda sumničenja in še grša dejanja. Drug drugemu strežemo po sreči in celo po življenju. Grenimo si dneve z zlobnostjo in se kakor omotični od skrbi podimo po svojih krivenčastih poteh, da se nazadnje izmučeni od vsega tega opotečemo skozi vrata smrti v večno nebit. Čemu? Zakaj? Mar ne cveto cvetlice vsem ljudem. Mar ne pojo ptice tudi našim srcem? Mar ne obseva vesolje zato, da bi ogrelo tudi naše duše?

Ozrl se je po stezi proti svetišču in si povsem zavestno zaželel, da bi prišla po njej Ranoa.

»Čista in poštena se ni odmaknila od narave, sredi katere se je rodila in se je razvila v mladenko, tako prirodno kakor cvetlica ali ptica. Združena živi z njimi, jih ljubi in one ljubijo njo. Njena duša ne blodi po blodnjakih teme. Kako lepo bi ji bilo slediti po takih poteh!«

Prevzela ga je vroča želja zagledati jo, zreti ji v jasne črne oči in poslušati njen baržunasto mehki glas.

»Kaj mislim? Kaj sanjam?« se je vprašal nenadoma. »Mar ni vse to podobno začutku ljubezni? Ljubezni do knežne ob zaročenki... Zaročenki? More biti Jeanne po včerajšnjem razgovoru še moja zaročenka?«

Razum mu je odgovarjal z ne, čut značajnosti pa mu je ugovarjal in zagotavljal, da še vedno nima dokazov za vzroke, ki bi ga mogli osvoboditi dane besede. Prav to je bilo najmučneje in začutil je, da mu ne bo več dolgo vzdržati v taki napeti negotovosti. Bal se je, da mu bodo do skrajnosti napeti živci nenadoma popustili in bo zagrešil nepopravljivo napako. Vse je bil v sebi že premlel in pretehtal in iz sebe samega ni več mogel pričakovati rešitve. Zdaj niti tega ni več vedel, katero ljubi, Jeanne ali Ranoo.

Vstal je, se vrnil v knezovo stanovanje ter potrkal na Jeannina vrata. Prisluhnil je in počakal. Na trkanje ni bilo odgovora. Pritisnil je na kljuko in vrata so se odprla. Jeanne ni bilo v sobi. Postelja je bila nedotaknjena ali že pospravljena. Odšel je pred Paulovo sobo in potrkal tam. Tudi brez odgovora. Soba

55

je bila prav tako nezaklenjena kakor Jeannina in postelja pospravljena.

»Verjetno sta že pri zajtrku,« si je dejal in odšel v knezovo sobo, kjer ju je upal najti.

Iron Ravaevalo je sedel za mizo in pregledoval neke papirje. Bil je sam. Jeanne in Paula ni bilo pri njem. Vinko je pozdravil in se priklonil.

»Oprostite, knez, da motim,« je dejal. »Menil sem, da sta gospodična in gospod Landec že pri zajtrku.«

»Ni ju,« je odgovoril knez in mirno pogledoval dalje svoje papirje. »Verjetno še nista vstala,« je dejal čez nekaj časa.

»Sobi sta prazni in postelji pospravljeni.«

»Potem sta po vsej verjetnosti na sprehodu.«

»Morda,« je rekel Vinko, čeprav je bil skoraj trdno prepričan, da nista, zakaj že od trenutka, ko je pogledal v njuni sobi, se je pričela buditi v njem moreča slutnja.

Knez je dvignil glavo iznad papirjev in še zastrmel v Vinka. Zdelo se je, ko da ga preiskuje košček za koščkom. Z nobeno potezo pa ni izdal svojih misli. Pač. Vinku se je zazdelo, da se je pojavil za kratek trenutek okoli knezovih ustnic skrivnosten smehljaj. Je videl prav? Se mu ni nemara samo zazdelo? Smehljaj se je vrnil in Vinko ni mogel več dvomiti. Kaj je izražal? Zaničevanje? Ironijo? Prevejanost? Prikrito skrivnost?

»Različni ljudje imajo različne cilje in različna pota. Nekateri si izbirajo sončna, drugi mračna. Enim je ljubša hoja navzgor, drugi silijo navzdol. Zadnji se kaj lahko spotaknejo in padejo v prepad,« je dejal knez z nespremenjenim smehljajem na ustnicah.

»Resnico govorite, knez,« je rekel Vinko, »ne vem pa, kaj želite s tem povedati.«

»Govoril sem v prispodobi, prispodobe pa so vedno nejasne,« je odgovoril knez.

»Kje je knežna?« je z neprikritim vznemirjenjem vprašal Vinko.

»Knežna, Ranoa?« je ponovil knez, stopil k težko opazljivim vratom, jih odprl in zaklical: »Hčerka, gospod Sobočan te želi videti.«

Pritekla je vsa sončna in nasmejana. Vinko se je pomirjen približal, ji voščil dobro jutro in poljubil roko.

»Pozdravljeni, prijatelj!« je dejala. »Želeli ste me videti. To je lepo. Hvala vam!«

»Zaskrbelo me je, ker vas ni bilo...« je zajecljal.

»Zaskrbelo vas je?« se je začudila. »Zakaj? Kaj bi moglo groziti?«

»Ne vem,« je dejal Vinko v hudi zadregi. »Zdaj ste tu in vse je v redu.«

»Da, vse je v redu,« je potrdila in se ljubko nasmehnila, se poslovila in vrnila v svojo sobo ali tja, kamor so pač vodila tista vrata.

Vinko je strmel za njo in v srcu je čutil prijetno toploto. Zazdelo se mu je, da se mu celijo rane hudih slutenj, dvomov, bojazni in obupavanj zadnjih ur. Potem se je obrnil h knezu in dejal:

56

»Pogledati bi bilo treba v zakladnico...«

»Zakaj?« je vprašal knez z enakim nasmeškom kakor prej.

»Bojim se...« je izjecljal Vinko.

»Česa?«

»Sam ne vem česa; zdi pa se mi, da bi le bilo dobro pogledati,« je nazadnje izrekel.

»To pomeni, da nekomu ne zaupaš,« je dejal knez, ne da bi spremenil razpoloženje.

»Tega nisem dejal, toda...«

»Vem,« je zaključil knez. »Pojdiva!«

Ne da bi še spregovorila kako besedo, sta odšla v svetišče, kjer je knez enako kakor prvič odprl nevidna, v kip vgrajena vrata in odšel z Vinkom v podzemlje. V zakladnici je odprl skrinjo z dragocenostmi. Vse so bile še tam in nedotaknjene.

»Moje stvari so varne,« je rekel knez in Vinko je spet opazil na njem skrivnostni nasmeh, ki ga je bil prej begal. »Nihče nepoklican ne more brez kazni do njih.«

»Nisem popolnoma prepričan,« je rekel Vinko. »Po moji sodbi more priti sém vsakdo, kdor odkrije skrivnost vrat v kipu pozlačenega božanstva.«

»Da če pozna tudi še vse ostalo,« je dejal knez. »Meniš, da bi ti mogel doseči zakladnico?«

»Prepričan sem, saj sem natanko videl, kako se odpirajo vrata v kipu in na hodnikih.«

»Zelo natanko, verjamem; nisi pa videl nečesa drugega, kar sem storil neopazno, pa je pomembnejše od vseh vrat in načina njihovega odpiranja,« je rekel knez. »Graditelji samostana in svetišča so mislili na vse, tudi na nepoklicane, ki bi jih privabile sém skomine po njihovih zakladih. Samotarji mnogo mislijo in se marsičesa domislijo.«

Vinko ni vedel več kaj odgovoriti. Dokaz, da so dragocenosti nedotaknjene, ga je do kraja pomiril in mu pregnal sumnje, ki so se mu bile rodile in ga pregnale do želje pogledati v zakladnico.

Vrnila sta se in sedla k zajtrku. To, da sta zajtrkovala sama in Landecovih ni bilo zraven, je Vinka znova vznemirilo. Mukoma je zbral pogum in besede, da bi vprašal kneza, kaj pomeni njihova odsotnost. Iz zadrege mu je pomagal knez sam.

»Jeanne Landecova je bila tvoja zaročenka...« je dejal.

»Da,« je pritrdil Vinko.

»Izjavljala ti je, da te ljubi.«

»Da.«

»In ti si ji verjel.«

»Da.«

Knezov pogled je bil tak, da Vinko ni mogel tajiti ali lagati. Zdelo se mu je, ko da mu vidi prav na dno duše.

»Nesrečen, lahkoveren otrok!« je vzkliknil knez. »Ne bom te vprašal, če jo ljubiš. Tako netakten nočem biti. Vprašam te samo: bi jo ljubil tudi tedaj, če bi vedel, da je Jeanne Landec, ki sploh ni Jeanne Landec, nevarna zločinka, ki te je ujela po skrbno izdelanem načrtu in samo zato, da bi se skupaj s svojim pajdašem polastila mojega premoženja in, če ne bi šlo drugače, tudi mojega in tvojega življenja?«

DRUGO DEJANJE NEPOŠTENE MESARSKE IGRE

Še osem mesarjev pred sodiščem

TISOČE KILOGRAMOV NEUPORABNIH MESNIH IZDELKOV IN MASTI V CELJSKIH MESNICAH. STEVILNE PRITOŽBE POTROŠNIKOV IN OČITNO BOGATENJE POSAMEZNIH MESARJEV OZIROMA POSLOVODIJ MESNIC JE NAPOTILO ORGANE TNZ, DA SO NA OBMOČJU NEKDANJEGA CELJSKEGA OKRAJA OPRAVILI 12 TEMELJITIH PREGLEDOV POSLOVANJA IN PRODAJE MESA V MESNICAH IN KLAVNICAH.

Opravljeni pregledi so pokazali, da so nekateri mesarji storili vrsto kaznivih dejanj, tako na škodo podjetja, kot na škodo potrošnikov. Zaradi tega je bilo obravnavanih 16 mesarjev in so jih predali javnemu tožilcu. Osem od teh je bilo že obsojenih.

Osebno okoriščanje mesarjev se običajno prične že pri odkupu živine, kajti pogosto se dogaja, da odkupujejo živino od kmetov, plačajo z gotovino, pri čemer se seveda nikoli ne zmotijo v svojo škodo, s podjetjem pa obračunajo odkupljeno živino po teži in višji ceni. Pri tem ponarejajo odkupno dokumentacijo. Pri obravnavanju KK Šentjur, KZ Krško in KZ Šmarje obrat Bohor — Kozje so preiskovalni organi odkrili veliko število ponarejenih listin o odkupu živine.

Posamezni mesarji so si tudi po več mesecev zadrževali izkupičke od prodanega mesa v svojih poslovalnicah in z njimi na svoj račun kupovali živino, jo na črno klali, meso pa prodajali v poslovalnicah brez vednosti podjetja. Razlike, ki so jih tako dosegli, so si prilaščali. Poleg tega nekatera podjetja priznavajo svojim poslovalnicam sorazmerno visok odstotek kala. Namesto da bi ustvarjene presežke pri prodaji mesa odvedli, so si jih mesarji prisvajali. Kaže, da v nekaterih podjetjih, vsaj po dosedanjih ugotovitvah, nimajo večjega interesa po uvedbi notranje kontrole in dopuščajo anarhijo, kater posledice se po večini končajo pred sodiščem. Dogajajo se celo primeri, da podjetje posameznike ščiti in jih ne prijavlja, čeprav ugotovi primanjkljaj ali poneverbe. Takšen tipičen primer je bilo delo mesarja KZ Šmarje pri Jelšah LEOPOLDA SMOLETA iz poslovalnice v Kozjem. Smole je v omenjeni poslovalnici ustvaril 1,400.000 dinarjev primanjkljaja, za kar so v podjetju vedeli. Do te vsote je prišel s tem, ker je meso obračunaval z matičnim podjetjem enkrat v mesecu; z izkupičkom je na svojo roko kupoval živino, jo klal in prodajal meso. Nihče v podjetju, kljub temu, da so za njegovo početje vedeli, se ni našel, da bi ga prijavil, ali da bi vsaj v podjetju to uredili. Dva dni po odkritju je Smole pobegnil čez mejo.

Niso redki taki primeri, ko mesarji v klavnicah znižujejo odstotek klavnosti in si tako ustvarjajo presežke s prodajo mesa v lastno korist. Najštevilnejša kazniva dejanja, ki so jih storili mesarji, so goljufije pri prodaji mesa na škodo potrošnikov. Mesarji so uvedli prakso, da nabavljajo v svojem ali drugih podjetjih večje količine kosti po nizki ceni, v poslovalnicah pa jih prodajajo kot priklado k mesu, po ceni, ki velja za meso. Tudi ta presežek na račun kosti si prilastijo.

V minulih dneh so organi TNZ skupno z veterinarsko in tržno inšpekcijo opravili pregled obrata »Mesnine« kmetijskega kombinata Žalec v Celju. Prijave potrošnikov, ki so trdili, da je blago v tej prodajalni slabo, so se izkazale kot resnične. Našli so več tisoč kilogramov neprimerne masti in mesnih izdelkov, ki je bilo namenjeno za prodajo, ali pa so jih že prodajali. Takoj po pregledu so prepovedali nadaljnje topljene masti, ker v starem obratu za to nimajo urejenih priprav, proizvodena mast pa je neustrezna. Mesne izdelke, za katere je ugotovljena neprimernost, so izdelovali iz mesa dvomljive kvalitete. Analiza v živilskem laboratoriju v Celju je pokazala, da je večina vzorcev mesnih izdelkov in masti, ki so jih v tej akciji izdvojili, neprimerna. Pozneje so omenjene vzorce poslali še na analizo v Ljubljano. S tem bo, kot kaže, zaključeno drugo dejanje nepoštenega poslovanja in osebnostnega okoriščanja na račun potrošnikov. O poteku nadaljnjih dogodkov bomo še poročali.

—ez

NEKDANJI ČETNIK SI JE SODIL SAM

PO DVAJSETIH LETIH IZ GOZDOV KOPAONIKA

PRED DNEVI SE JE ORGANOM TAJNIŠTVA ZA NOTRANJE ZADEVE V PRIŠTINI PRIJAVIL NEKDANJI ČETNIK MOJMIR MILANOVIĆ, KI SE JE DOLGIH DVAJSET LET SKRIVAL PO GOZDOVIH KOPAONIKA.

Mojmir Milanović, zapeljani 57-letni kmet iz Krpimeja v bližini Podujeva, se je 1943. leta pridružil četnikom. Preden je odšel med nje, mu je umrla žena in je štiri majhne otroke oddal sorodnikom. Po vojni so ga proglasili za izgubljenega, naše oblasti so prevzele njegove otroke in jih šolale, tako da so sedaj to že odrasli ljudje z lastnimi družinami.

Milanović se je začel skrivati na Kopaoniku ob koncu 1944. leta, ko so enote NOV uničile in razbile sovražnika na Kopaoniku. Čeprav so zanesljivo ugotovili, da ni storil nobenih zločinov in bi se lahko takoj po osvoboditvi prijavil našim oblastem, je pod vplivom sovražne propagande obsodil samega sebe na samotno življenje po gozdovih. Po srečanju z otroki, ki ga je organiziral preiskovalec tajništva za notranje zadeve, na katerem so se komaj prepoznali, so otroci in oče skupaj odšli k enemu izmed sinov, ki živi v Prištini.

T. M.

Že štirinajstkrat obsojen

FRANC PECKO JE DOSLEJ PREŽIVEL TRETJINO ŽIVLJENJA PO ZAPORIH

Pred dnevi je senat okrožnega sodišča v Celju obsodil 37-letega FRANCA PESKA, delavca brez zaposlitve na dve leti strogega zapora, ker je 15. marca letos vlomil v celjsko poslovalnico »Urarstvo - optika« in si prilastil 7 ročnih ur, 7 očal in druge predmete v vrednosti 123 tisoč dinarjev. Varnostni organi so Peska prijeli že isti dan in pri njem zasegli večji del ukradenih predmetov.

FRANC PESKO, doma iz žalske občine, je bil dosedaj že dvanajstkrat obsojen na zaporno kazen. Zadnjo kazen dveh let in pol, na katero ga je obsodilo celjsko sodišče, je prestal šele pred meseci. Po prihodu iz zapora se je zaposlil v libojski keramični industriji, vendar je delo kmalu zapustil in znova zašel na nepoštena pota. Dosedaj je Pesko preživel v zaporih deset let.

—ez

NEVARNOST GOZDNIH POŽAROV

Važnost in pomembnost gozdov za naše gospodarstvo in življenje je splošno znano dejstvo, vendar se ga kljub temu v vsakdanjem življenju premalo zavedamo. Zato hočemo na kratko opozoriti na osnovne naloge, ki jih imajo gozdovi v vseh naprednih — gospodarskih deželah, kjer poleg tega, da so glavni surovinski vir predelovalne industrije, vplivajo na klimatske, zdravstvene in turistične razmere neke pokrajine, uravnavajo splošni obtok vode, varujejo naselja in poljedelska zemljišča poplav, vetrov in viharjev; skratka, odločilno vplivajo na rodovitnost posameznih dežel in krajev.

Če premislimo o vsem tem, pridemo šele do spoznanja, kolikšno bogastvo za naše gospodarstvo pomenijo gozdovi. Zato ni dovolj, da jih znamo obnavljati, gojiti in izkoriščati, temveč je tudi bistveno, da jih znamo varovati. Pri tem bi navedli enega najnevarnejših uničevalcev gozdov — ogenj. Le-ta dokaj pogosto uničuje naše gozdove. Večina gozdnih požarov nastane zaradi neprevidnosti in malomarnosti ljudi: izletnikov, gozdnih delavcev, pastirjev, nabiralcev gozdnih sadežev ter otrok, ki netijo ogenj na prostem v bližini gozda ali pa celo v gozdu samem: na pašah, posekah ali ob poteh. Tudi odmetavanje neugašenih ogorkov cigaret, ali vžigalic je povzročilo že mnogo gozdnih požarov.

Na pojav in širjenje gozdnih požarov vpliva v veliki meri tudi letni čas. Največja nevarnost gozdnih požarov je v zgodnji pomladi, ko skopni sneg in se zemeljsko pokrivalo (trave in drugo rastlinje) osuši, a še ne ozeleni. Ker povzročajo gozdni požari precejšnjo škodo na gozdnih površinah in lesni masi ter povzročajo velike stroške za ponovno pogozdovanje, je nujno da z vsemi preventivnimi sredstvi skušamo gozdne požare omejiti ali jih preprečiti. Kot najuspešnejše in najcenejše preventivno sredstvo v borbi proti gozdnim požarom je opozarjanje prebivalcev, predvsem pa otrok o nevarnostih in vzrokih gozdnih požarov ter o ukrepih, da je treba že nastali požar čimprej pogasiti.

Letos je bilo že do 25. marca deset gozdnih požarov na območju celjske občine. Od teh so jih 6 povzročili otroci s svojo igro. Zato starše opozarjamo, da na primeren način poduče ter opozore svoje otroke na posledice in nevarnost kurjenja v gozdovih in travnikih.

J. R.

TATVINA MOPEDA

V zadnjih dneh preteklega tedna je neznani storilec ukradel moped izpred šole Borisa Kidriča na Ljubljanski cesti v Celju. Ukradeni moped je plave barve, znamke Puch — last Rudija Komeričkega.

POŽARI

OTROK ZANETIL POŽAR

V Trubarjevi ulici 79 v Celju je 1. aprila požar uničil zložene dele montažnih barak, last celjskega gradbenega podjetja Ingrad. Celjski poklicni gasilci so požar v kratkem času pogasili, vendar je škoda na montažnih delih le dokajšnja.

Po ugotovitvah varnostnih organov je požar povzročil petletni H. M. iz iste ulice. Otrok se je z ostalimi otroki igral v bližini vskladiščenih montažnih delov ter med igro zažgal suho travo. Ogenj se je razširil na montažne dele.

ZGORELA STANOVANJSKA HISA

Pred dnevi je v popoldanskih urah izbruhnil ogenj na stanovanjski hiši posestnika JOŽETA HLASTANA iz Raštanja 87 pri Senovem. Ogenj je nastal zaradi kratkega stika v električni napeljavi na priključku, pred glavno varovalko. Kratek stik je nastal zaradi mehanske poškodbe izolacije tokovodnika.

Zgorelo je celotno ostrešje dobro ohranjene pritlične hiše. Požar je uničil tudi večjo količino pohištva, oblek in kmetijskih pridelkov, ki so bili shranjeni na podstrešju. Škodo cenijo na pet milijonov dinarjev.

VELIKO POŽAROV

V minulih dneh je bilo na področju nekdanjega celjskega okraja mnogo požarov, ki so povzročili večmilijonsko škodo. Kljub opozorilom, ki jih je objavljala protipožarna služba, je bilo v teh dneh tudi več gozdnih požarov, ki so jih povzročili premalo pazljivi občani pri čiščenju travnikov in vrtov ali nepazljivo odvrženi cigaretni ogorki.

Tako je 1. aprila izbruhnil gozdni požar v Senovem. Požar je nastal v trenutku, ko je iskra iz lokomotive zažgala suho travo ob progi. Istega dne je izbruhnil požar v bližini štorskega gasilskega doma, kjer je zgorelo dračje in suha trava.

V popoldanskih urah je zgorelo pri Ložah v Rimskih Toplicah 900 kvadratnih metrov površine, poraščene z hrastovim in bukovim drevjem. V zadnjih dneh meseca marca je zgorel tudi gozd v Iztopniku pri Vranskem, 90 kvadratnih metrov gozda na Anskem hribu v Celju in drvarnica, ki sta jo zažgala otroka med igro v Lošinovi ulici.

UKRADLI IN RAZBILI AVTOMOBIL

Pred dnevi so neznani storilci okrog devetih zvečer ukradli osebni avtomobil CE 72-48, ki ga je lastnik JUSTIN VANOVŠEK z Otoka parkiral v Zidanškovi ulici.

Naslednje jutro so varnostni organi iz Ljubljane sporočili, da so avtomobil našli dva kilometra pred Ljubljano — karamboliran. Vozilo je popolnoma uničeno in znaša škoda od sedemsto do osemsto tisoč dinarjev. Storilci so po nesreči pobegnili v neznano smer.

10 SALON

Dore Grün

Thomas je stekel na cesto in se odpeljal pred pomorski urad. Upal je, da ju bo našel tam. Čakal je, se jezil, preklinjal — nenadoma pa se mu je posvetilo. Pohitel je v banko, kjer so mu povedali, da je bil ček, ki ga je napisal prejšnji dan že vnovčen. Thomas je poklical Doro in pri priči je morala z njim v Bettyino stanovanje. Tam sta izvedela, da je Betty vzela štirinajst dni dopusta in odpotovala neznano kam!

To je potrdilo Thomasove sumnje. Betty in njen prijatelj sta torej vzela 25 tisoč dolarjev in pobegnila, agenta pa pustila na cedilu. Denarja mu ni bilo kdo ve kako žal, bil pa je prepričan, da ga bosta mlada lopova še izsiljevala. Rešitve pravzaprav ni bilo več. Zato se je odločil. Mirno se je napotil v pomorski urad. Hotel je zvedeti, če je Betty res pobegnila. Sklenil je, da bo povprašal zanjo, češ da ji je prinesel žalostno novico. Dejal bo, da se ji je mati smrtno ponesrečila.

Toda, ko je prišel v pomorski urad, je od daleč opazil sekretarja, ki je pravkar odhajal iz svoje sobe. Thomas je skoraj stekel proti pisarni. Smuknil je skozi vrata in obstal pred pisalno mizo, ki jo je tako dobro poznal. Segel je v žep po železen odpirač in z eno samo odločno kretnjo vdrl v predal. Pograbil je sveženj listov, ki so bili v njem in jih strpal v žep. Potem pa je nenadoma pozorno prisluhnil. Za vrati je slišal glasove. Priplazil se je do njih, naslonil nanje uho in prisluškoval. Zdaj je popolnoma jasno slišal, da so zunaj ljudje. Ujel je tudi stavek, da je treba počakati »dokler ne pride ven«.

Slutnje ga torej niso prevarile: Betty ga je izdala. Že ko je vstopil, so ga verjetno opazili. Igro je izgubil in zdaj nima več kaj pričakovati. Toda Thomasova iznajdljivost še ni popustila. Vrnil se je k mizi, vzel z nje veliko kuverto in napisal nanjo tajni Osakijev naslov, za katerega nista vedeli ne Betty ne Daisy. Vanjo je zalepil ukradene listine in kuverto vtaknil med ostalo, za odpremo pripravljeno pošto. Nato si je pripravil revolver, bliskovito odprl vrata in planil na hodnik. Tu se je iz oči v oči znašel pred skupino ljudi, ki so uperili vanj svoje pihalnike. Takrat je že zadonel prvi strel. Oddal ga je Thomas in eden od mož se je mrtev zgrudil. Ostali so bili tako presenečeni, da so za nekaj trenutkov ostrmeli. Med tem je Thomas že stekel proti stopnicam, toda tu ga je zadela krogla. Padel je in se skotalil po stopnicah. Ko so preganjalci prihiteli do njega, je bil že mrtev...

Kasneje so ga temeljito preiskali. Obrnili so vsak košček njegove obleke, toda ukradenih papirjev pri njem niso našli. Neki visok uradnik je zaropotal: agent je imel prav gotovo pomočnika. Akte je zvezal v sveženj in jih vrgel na cesto, kjer jih je njegov sodelavec pobral in zbežal. Medtem pa, ko je policija mrzlično iskala tega pomočnika, je v sekretarjevo sobo že prišel sluga in odnesel za odpremo pripravljeno pošto.

In kaj je bilo z Betty? S prijateljem je pobegnila že zgodaj zjutraj, še prej pa je pomorskemu uradu sporočila, da je neki človek, ki ga kličejo Thomas, poskušal njo in njenega zaročenca pregovoriti, da bi vdrla v sekretarjevo mizo in ukradla zaupne akte. Ona pa je pošteno dekle in tega ni sprejela. Ker pa se zelo boji Thomasovega maščevanja, je morala za nekaj časa odpotovati. Thomas pa ni delal sam, pomagalu mu je Dora Grün, lastnica modernega salona. Betty je torej popolnoma nedolžna, zato upa, da je ne bodo preganjali.

Pismo so prinesli v pomorski urad zgodaj zjutraj. Povzročilo je pravo razburjenje. Uslužbenci so pri priči izpraznili sekretarjevo mizo, le predala, v katerem je bila zaklenjena korespondenca o japonskih delavcih, se niso dotaknili. Menili so, da v njem ni nič važnega. Nastavili so detektive in se pripravili. Odšli so tudi po Daisy Grün in jo aretirali pred njenim salonom v trenutku, ko je hotela odpotovati. Daisy je besnela, zmerjala in grozila. Agenti pa se za vse to niso zmenili. Odvedli so jo na policijo in jo zaprli v samico. Uslužbenci so bili pravzaprav v zadregi, ker proti njej niso imeli nobenih otipljivih dokazov. Tudi preiskava v Thomasovi hotelski sobi, jim ni kaj dosti povedala. Imeli so torej samo Bettyino pismo in Thomasovo truplo. Preiskali so tudi stanovanje lepe Dore.

ŽRTVE PROMETA

MOPEDIST V OSEBNI AVTO

Na cesti četrtega reda v Lopati pri Celju se je pred dnevi pripetila prometna nesreča, ko se je mopedist zaletel v stoječi osebni avtomobil. Po cesti je peljal proti Celju voznik osebnega avtomobila CE 77-27 MARJAN REJC ter na Ostrožnem zaradi otežkočenega srečanja s konjsko vprego vozilo ustavil. V istem trenutku je izza vprege pripeljal mopedist IVAN ŠKORJANEC, začel vprego prehitevati in se zaletel v stoječi osebni avtomobil. K sreči ni bilo telesnih poškodb, materialna škoda na vozilih pa je ocenjena na 90.000 dinarjev.

IZSILJEVAL PREDNOST

Pred dnevi je prišlo do trčenja na cesti II. reda v Šentjurju. Voznik tovornega avtomobila — hladilnika CE 52-67 ALOJZ POLAJŽER, doma iz Bezovja, je pripeljal na križišče cest v Slivnico. Iz iste smeri mu je nasproti pripeljal voznik tovornega avtomobila NS 79-41 GRGO BILUŠ iz Kamenice ter v križišču poskusil izsiliti prednost. Pri tem je trčil v hladilnik in poškodoval vozili za približno 70 tisoč dinarjev.

TRČILA MOPEDIST IN MOTORIST

Po cesti iz Žalca proti Ložnici se je pred dnevi peljal z motornim kolesom CE 15-275 MAKS LUSKAR, doma iz Gotovelj. Na križišču mu je, ne da bi upoštevat motoristovo prednost, pripeljal pred vozilo sovaščan mopedist DANIEL KOPOŠAR. Motoristu je zapri pot, zaradi česar je prišlo do trčenja. Oba voznika sta padla in utrpela pretres možganov in rane po glavi. Prepeljali so ju v celjsko bolnišnico. Na vozilih je za 80 tisoč dinarjev materialne škode.

OTROK PADEL POD PRIKOLICO

Preteklo soboto se je pripetila na dvorišču obrata KK Žalec ob cesti na Ostrožno huda prometna nesreča, ki je terjala življenje triletnega SLAVKA LOVREČA.

Traktorist BORIS SREBOTNJAK, doma iz Celja, je parkiral traktor s prikolico ob stanovanjski hiši št. 20. Medtem ko se je za nekaj časa oddaljil od traktorja, je prišel triletni SLAVKO LOVREC in se po dosedanjih ugotovitvah obesil za spodnji del traktorske prikolice. Traktorist, ki se je po nekaj trenutkih vrnil, je nič hudega sluteč nadaljeval vožnjo. Otrok, ki je po vsej verjetnosti visel pod prikolico, je med vožnjo padel pod zadnje kolo, ki mu je šlo čez glavo in ga tako poškodovalo, da je že med vožnjo v celjsko bolnišnico umrl.

Nesrečen primer jasno kaže, da starši iz soseske ne upoštevajo svaril delovnega osebja omenjenega obrata, ki so opozarjali, naj ne puščajo otrok brez varstva na dvorišču oziroma ob vozilih. Primer pa jasno nakazuje tudi ureditev prepotrebnega otroškega dvorišča, ki ga to naselje nima.

IZOGIBAL SE JE PEŠCU IN PADEL

Pred dnevi je na križišču Mariborske in Aškerčeve ceste, na prehodu za pešce prišlo do prometne nesreče, v kateri se je težje poškodoval motorist VLADO SLEMENŠEK iz Celja. Motorist je zavijal v Aškerčevo ulico in se na prehodu na pešce izogibal neznani ženski ter pri tem padel. Pri padcu je dobil pretres možganov, rano na glavi in si izbil štiri zobe.

ZAVIJAL BREZ NAKAZOVANJA SMERI

Na cesti drugega reda pred gostilno v Letušu se je pred dnevi pripetila prometna nesreča, ki jo je zakrivil voznik osebnega avtomobila KR 33-11 LADISLAV SAFELJŠEK iz Krapja. Omenjeni voznik je nenadoma, ne da bi nakazal smer, zavil na levo stran cestišča pred gostilno. V času zavijanja je vozilo prehiteval motorist ZVONKO PEČNIK, doma iz Potoka pri Mozirju. Prišlo je do trčenja, motorist je padel in se lažje poškodoval po roki in nogi, na vozilih pa je škoda ocenjena na sto tisoč dinarjev.

IZSILJEVAL PREDNOST V KRIŽIŽCU

V popoldanskih urah je pred dvoriščem cinkarne v Kidričevi ulici prišlo do trčenja, ko je voznik tovornega avtomobila CE 62-74 RIHARD NOVAK iz Celja zapeljal na cesto, e da bi se prepričal, če je le-ta prosta. S tem je zaprl cestišče osebnemu vozilu CE 21-99, ki ga je upravljal inženir MAKS LIPICNIK. Vozili sta trčili, pri tem je nastala škoda za 100 tisoč dinarjev, telesno k sreči ni bil nihče poškodovan.

VINJEN VOZNIK UBIL KOLESARKO

Minulo nedeljo, malo po osmi uri zvečer se je na cesti IV. reda v Lokrovcu pri Celju pripetila težka prometna nesreča, ki je terjala življenje kolesarke ANTONIJE REBEC.

Voznik osebnega avtomobila CE 55-96 JURIJ VETRIH, doma iz Lokrovca, je pripeljal po Dečkovi cesti proti Lokrovcu z neprimerno hitrostjo. Na ostrem, nepreglednem ovinku je zavozil na levo stran cestišča ter trčil v kolesarko ANTONIJO REBEC iz ulice 29. novembra št. 24 v Celju. Kolesarka se je peljala privalno po desni strani cestišča. Voznik ni mogel preprečiti trčenja, kljub temu da je ostro zavil na desno. Kolesarka je pri trčenju utrpela hude poškodbe in je naslednjega dne ponoči v celjski bolnišnici umrla.

JURIJ VETRIH je bil med vožnjo vinjen, po nesreči so ga priprli.

MOTORIST ZADEL PEŠCA

Voznik motornega kolesa CE 11-85 VLADO GLUVIĆ iz Zgornje Hudinje je v nedeljo v nočnih urah zaradi neprimerne hitrosti in ob vožnji z zasenčeno lučjo s kromljom zadel pešca ROMANA BIZJAKA iz Trnovelj, ki je s prijateljem šel peš po skrajnem robu cestišča. Ob trčenju malo pred Šmarjeto sta motorist in pešec padla. Poškodovanega pešca so prepeljali v celjsko bolnišnico.

NESREČE

Franc Orešnik iz Svetelke pri Dramljah si je pri padcu zlomil desno nogo; Leopold Kuzman iz Frankolovega se je pri padcu z motorjem poškodoval po telesu; Anton Hohnjec iz Zagorskih sel si je pri delu poškodoval nogo. Lucijo Hanželič je podrl na Mariborski cesti avto — dobila je pretres možganov in poškodbe na glavi. Alojz Turašek iz Debra pri Laškem je padel s kolesom in si poškodoval glavo. Leopold Brečko iz Grobelc pri Šmarju se je pri delu vsekal v nogo. Maks Luskar in Danijel Kropušek iz Gotovelj sta trčila z motorjem in dobila pretres možganov in poškodbe na glavi.

ŽENA — DOM — DRUŽINA

Otrok in igra

Igra je v otrokovem življenju eno najvažnejših opravil. Žal se tega starši premalo zavedajo in podcenjujejo pomen igre na oblikovanje otrokovega značaja, predvsem pa njegovega odnosa do dela. Igra je opravilo, s katerim otrok bistri svoje sposobnosti, igra je zanj delo in nikakor ne samo razvedrilo. Razumljivo je, da je zato treba posvetiti vso pozornost izbiri igrač, ki morajo biti primerne otrokovi starosti in sposobnosti.

Čeprav je v prvem obdobju otrokovega življenja malčku najzanimivejša igračka njegovo telesce, menimo, da je vendarle prav, če dobi prvo igračko že v drugem mesecu starosti. Najprej jo bo samo opazoval, zato je najprimerneje, če mu čez posteljico ali košarico obesimo pisane trakove, ropotuljico ali kaj podobnega. Kmalu boste opazili, da otrok igračko, ki se premika, opazuje z veliko večjim zanimanjem kot če miruje. Tako se bo na primer prijetno vznemiril, ko bo trakce nad posteljico zamajal veter ali ko mu bomo stresli ropotuljico. Kasneje bo mali svoj odnos do igračke spremenil. Že bo po njej stegoval ročice, kmalu pa jo bo tudi sam prijel in nosil v usta. Prve otrokove igračke naj bodo preproste, kajti otrok se igrač kaj hitro naveliča. Prav zato, ker jih ne vidi tako pogosto, ima tako rad žlice, lonce, kuhalnice in podobne skrivnosti kuhinje. Gumijasto muco pa, ki smo jo kupili nalašč zanj, komaj še pogleda.

Mati in očka naj otroku pri igri pomagata. V prvih mesecih njegovega življenja to še ne bo tako potrebno, kasneje pa bo malemu nasvet prav prišel. Prvič sam še ne bo znal sestaviti kock in zadovoljen bo, če mu bo pri tem kdo pomagal. Prav je, če tudi otrokovo delo uredimo tako, da bo zanj prijetna igra. Le tako bo delal z veseljem in ne bo ga treba priganjati, naj pospravi svoje igrače.

In še nekaj: otrokove igrače naj bodo take, da nam ne bodo od strahu vstajali lasje, ko se jih bo dotaknil. Zato naj ne bodo drage, komplicirane in »samo za oko«.

Spomladansko čiščenje stanovanja

Vsaj dvakrat na leto, pomladi in jeseni, moramo vse prostore stanovanja temeljito pospraviti. Da bomo delo lažje zmogle, si ga porazdelimo na več dni. Dan ali dva pred pospravljanjem določenega prostora očistimo omare, uredimo predale, operemo zavese in umijemo okna.

Na dan čiščenja zložimo vse drobne predmete (pepelnike, vaze) v košaro ali zabojček in ga odnesemo v sosedni prostor. Preproge dvignemo in obesimo na dvorišču ali na balkon. Poberemo tudi slike. Če je le mogoče, odnesemo iz sobe oblazinjeno pohištvo. Lažje komade pohištva odmaknemo od zidu. Zraku in soncu izpostavimo tudi posteljnino.

Z omelom, ovitim v krpo, ometemo stene in strop pajčevine in prahu. Če to delamo s sesalnikom, pritrdimo ščetko in ne pritiskamo. — Stene z oljnatim oplesko umijemo z vodo, v katero smo dale detergenta, jih splaknemo s čisto vodo in osvetlimo s suho, mehko krpo. Obrišemo vrhnje dele peči in omar. Peči očistimo tudi znotraj; iz njih poberemo ves pepel; zunanje dele umijemo in do suhega zbrišemo; rjaveče kovinske dele zaščitimo. Radiatorje ometemo med vsemi rebri z omelcem ali izpihamo s sesalnikom, nakar jih umijemo z raztopino detergenta, splaknemo in do suhega izbrišemo.

Električne peči zbrišemo s suho ali vlažno krpo, težje dostopna mesta pa izpihamo s sesalnikom. Ne pozabimo očistiti tudi svetlobnih teles. Ko smo že pometle tla smo odstranile tudi že v grobem prah in pajčevino.

Zdaj začnemo s podrobnim, temeljitim čiščenjem pohištva. Zunaj očistimo posteljno in oblazinjeno pohištvo. Uredimo tla.

Preproge stepemo zunaj, sicer pa jih očistimo s sesalnikom. Po suhem čiščenju vse preproge zbrišemo z gobo, ki smo jo vložile v okisani vodi. — Če je preproga zelo umazana, jo zbrišemo najprej s peno čistilnega sredstva (BIS, CET), nato pa še z gobo, ki jo prej navlažimo v okisani vodi. Celo preprogo še zbrišemo s suho krpo. (Podobno čistimo tudi oblazinjeno pohištvo).

Zdaj posteljemo postelje, razpostavimo pohištvo in drobne predmete, obesimo očiščene slike in oprane, zlikane zavese. Druge prostore uredimo na podoben način.

Za osvežitev

Jajčna limonada:

Dobro umešamo 1 jajce, sok 1 limone, 2 žlički sladkorja; tik pred serviranjem dodamo 1,5 dl sodavice ali mineralne vode.

Breskova pijača:

Umešamo v mešalniku breskve ali kako drugo sadje (sveže ali vloženo) dodamo po okusu pomarančni ali limonin sok ter sladkor; pred serviranjem dodamo 2 dl sodavice ali mineralno vodo.

Pomarančni flip:

Umešamo 1 jajce, sok 2 pomaranč, malo naribane limonine lupine in 4 žličke sladkorja, na kraju dodamo 2dl mleka.

ZA NAŠE NAJMLAJŠE

V ZADNJI ŠTEVILKI »MANEKENA« JE OBJAVLJENIH TUDI NEKAJ ZANIMIVIH, PREPROSTIH MODELOV OTROŠKIH OBLAČIL. EDEN OD NJIH JE TUDI TALE PRIKUPNA OBLEKA ZA NAŠO DEKLICO, KI ŠE NI PREKORAČILA ČETRTEGA LETA STAROSTI. POŽIVLJA JO KARIRAST OVRATNIK IN PASPULA NA OBEH MAJHNIH ŽEPKIH. V ZADNJI ŠTEVILKI »MANEKENA« PA LAHKO POLEG MODELOV OTROŠKIH OBLAČIL NAJDETE TUDI NEKAJ ZANIMIVIH PREDLOGOV ZA MOSKO POMLADNO MODO.

PISE DR. RUDOLF ČIK, PREDSTOJNIK GINEKOLOŠKO-PORODNIŠKEGA ODDELKA CELJSKE BOLNIŠNICE

SPLAV OGROŽA DRUŽINO

PRIRODNI PRIRASTEK PREBIVALSTVA TUDI V DOBI NAJVEČJEGA PRIRASTKA NI NIKDAR DOSEGEL 15 OTROK NA 1000 PREBIVALCEV. V NEKATERIH SE MANJ RAZVITIH DEŽELAH PA JE NARAVNI PRIRASTEK PREBIVALSTVA NA 1000 V ENEM LETU SE VEČJI. TAKO NA PRIMER ZNAŠA NARAVNI PRIRASTEK NA 1000 PREBIVALCEV V ENEM LETU NA CEJLONU 26,8 IN V MEHIKI 31,8. V SFRJ JE ZNAŠAL PRIRASTEK 17,7 OTROK NA 1000 PREBIVALCEV, TO JE PRESEŽEK ŽIVOROJENIH OTROK NAD UMRLJIVOSTJO PREBIVALCEV.

Od prejšnjega velikega števila rojenih otrok v eni družini in nizke smrtnosti se je tudi pri nas udomačila in skoraj ukoreninila miselnost, da je dovolj imeti 3, včasih samo 2 ali celo enega otroka v družini. Tudi žene, ki živijo v dobrih življenjskih razmerah, nočejo roditi več otrok. Za naše družine je torej najpomembnejše vprašanje, kako urediti porode tako, da se velikost družine kolikor mogoče prilagodi zdajšnjim življenjskim in družbenim razmeram. Naše družine si žele toliko otrok, kolikor jih lahko preživljajo in vzgojijo. Toda abortus ni sredstvo in način za regulacijo porodov. Abortus ne prizadene le osebne ali družinske interese, temveč postaja čedalje hujši družbeni problem. Zato je tudi spontani, nezakoniti in umetni splav pod nadzorstvom države in družbe. Današnja stopnja kulture, civilizacije in enakopravnosti dovoljuje, da si število porodov uredimo po svoji želji in volji. Družba je dolžna, da zakonce pri tem podpira in jim pomaga, da jim olajša vzgojo in oskrbo otrok, ali pa da ženo s sodobnimi sredstvi medicinske, kemične in tehnične znanosti zaščiti pred nosečnostjo, da organizira in izvaja kontracepcijo kot zdravstveno zaščito. Toda zaradi kulturne in zdravstveno-prosvetne zaostalosti ljudje še marsikje mislijo, da je abortus sredstvo za regulacijo porodov. Pri nas je abortusov čedalje več, posebno še, kar imajo žene možnost, da jim napravijo umetni splav v bolnici. Odnos med številom nezakonitih in mazaških splavov in umetnih splavov, opravljenih v bolnici, se je nekoliko spremenil.

Leta 1928 je bilo v Jugoslaviji 60 do 70 odstotkov abortusov v odnosu do vseh porodov. Letno imamo v SFRJ približno 500.000 porodov. Koliko je pri nas abortusov ne ve nihče, ker o vseh splavih ni seznanjena statistika. Zelo verjetno pa je, da se v SFRJ število abortusov približuje številu porodov.

Komplikacije po abortusih so zelo pogoste in težke. Pri splavih, ki jih delajo mazači ali koristolovci, so komplikacije 30 do 40 krat pogostejše kakor po zakonito dovoljenem splavu, opravljenem v bolnici. Vsi splavi, med njimi zlasti nezakonito izvzani splavi, ki jih delajo razni mazači, so zelo nevarni za ženino zdravje in življenje. Abortus izčrpava ženo duševno in telesno. Splavu lahko sledi vnetje jajčnikov, maternice ali celo sterilnost — jalavost. Sterilni zakon kot posledica septičnega abortusa pomeni v zakonu in nadaljnjih družinskih odnosih med ženo in možem največkrat nerazpoloženje, nerazumevanje, odtujitev, prepir, in tudi razvezo zakona.

Leta 1960 je umrlo v SFRJ zaradi nezakonitega mazaškega splava 80 in leta 1961 90 žena. Navedeni dve številki nam govorita, da se mazači za nekaj denarja ne ustavijo niti pred smrtjo. V boju proti nezakonitemu, prikritemu in mazaškemu splavu, najhujšemu sovražniku mladih žena in družine, je bila izdana uredba za dovolitev umetnega splava. Uredbo je rodila želja pomagati ženi pri nezaželenih nosečnostih, jo iztrgati iz rok mazačev in izkoriščevalcev, jo prepričati, da se proti nezaželeni nosečnosti lahko bori na zdrav in dostojen način z zdravstveno prosveto in kontracepcijo. Ginekološke ambulante za kontracepcijo in komisije za umetni splav so delale dobronamerno, toda z neuskladenimi kriteriji in so se deformirale predvsem zaradi pomanjkljivosti navodil za njeno izvajanje, zaradi slabe zdravstvene prosvete, zaradi primitivnega in neresnega gledanja ljudi na abortus. Komisije za umetni splav so do socialnih indikacij zavzemale zelo neusklajena in različna stališča, kar je imelo za posledico, da so žene prihajale iz kraja v kraj in iskale tisto komisijo, ki je imela najbolj liberalno stališče. Ta velika pomanjkljivost kaže na neskladnost in površnost med zdravstveno in socialno službo.

Lahko rečemo to: nezakonit, kakor tudi komisijsko odobren umetni splav sta postala ena najhujših epidemij našega časa, ker se ne zavedamo dovolj daljnosežnih posledic, ki jih povzročajo splavi. Družbena odgovornost je padla vedno samo na člane komisij, v glavnem na ginekologe, ki nosijo pri umetnih splavih vso administrativno, medicinsko in operativno delo ter odgovornost. Upravičeno imajo člani komisije za umetni splav resne propombe in socialne izvide, napisane po izpovedbah prosilk in brez ogleda, kontrole in preverjanja dejanskega stanja na kraju samem, na prijateljska strokovna navodila in intervenelje z leve in desne.

Analiza indikacij za dovoljeni splav nam pokaže, da je 80 odstotkov splavov odobrenih iz medicinskih razlogov, med katerimi so v večini hudi socialni problemi. Ta praksa se zrcali v uredbi iz leta 1960, ki je sprejela socialno indikacijo kot samostojen razlog za umetni splav. Uredba o umetnem splavu in postavljene komisije za splav na ginekoloških oddelkih v bolnici ne pomenijo, da je žena dobila pravico do splava, kakor to zmotno mislijo mnoge žene in zlasti še širokogrudni in dobrohotni možje. Zdravstvena prosvetljenost, kulturen in human odnos med žensko in moškim bo odpravil dvojno moralo, socialne in ostale družbene probleme in rešil žene in družine pred epidemijo našega časa, pred abortusom. Najslabše sredstvo za preprečevanje spočetja je prav gotovo boljše kot prekinitev nosečnosti. Drži namreč, da pokaže vsak splav, bodisi da ga je napravila mazačka doma, bodisi da so ga napravili pod strokovnim nadzorstvom legalno v bolnici, posledica na ženi včasih takoj, včasih pa šele kasneje.

Po nezakonitih splavih nastane 50 odstotkov žena delno ali stalno nesposobnih za delo; 30 odstotkov deklet, ki so nasilno prekinile prvo nosečnost, ostane sterilnih. Splav ne škoduje samo zdravju žene, ampak deluje škodljivo tudi na njeno duševnost, na družinske odnose in na družbo. Abortus deluje kvarno na ženo v njenih najbolj delovnih in plodnih letih. Abortus prizadene največkrat mlade žene oziroma dekleta, ki se pripravljajo na zakon in ki si želijo ustvariti družino. Pri nas pomaga v tem ženi država s socialno in zdravstveno zaščito matere in otroka. Uporaba sredstev za preprečevanje nosečnosti ne škoduje ženi, temveč narobe, kontracepcija utrjuje srečo družine, žena ostane zdrava in rodnost prebivalstva se ne zmanjšuje.

Prof. Stone, strokovnjak za kontracepcijo iz New Yorka pravi: dovoljeni splav in kontracepcija sta nezdružljiva pojma. Abortus ne rešuje žene pred nosečnostjo, kakor misli marsikatera žena in širokousten ali ukazovalen moški. Rešitev je samo v zdravstveni prosveti, seksualni vzgoji, izboljšanju socialne službe in življenjskega standarda ter v stalni in natančni kontracepciji.

DOGODEK, KI JE PRED PETIMI LETI PRESUNIL SVET, ZNOVA NA PRVIH STRANEH

Zdrav otrok in zdrava mati

Pred petimi leti, 15. oktobra 1958. leta je šest mladih učenjakov atomskega inštituta v Vinči pri Beogradu ravnokar končalo del eksperimentiranja ob atomskem reaktorju, ko je ozračje nenadoma začelo dišati po ozonu. Vonj po ozonu je bil prepozen znak, da nekaj ni v redu. Ko so odkrili napako, je bilo že prepozno, šest mladih učenjakov je bilo že izpostavljeno smrtonosnemu radioaktivnemu žarčenju. Nemuđoma so bili prepeljani s specialnim letalom v Pariz, na kliniko Curie, kjer se je skupina medicinskih učenjakov spustila v skoraj brezuspešen boj s smrtjo, da bi jim vrnili zdravje.

Takrat so prvič v zgodovini zdravstva uporabili presajevanje človeške kostne srži za regeneracijo poškodovanega organizma. Požrtvovalni Francozi, prostovoljci, ki so dali kostni mozeg, in strokovnjaki svetovnega slovesa so naredili vse, da bi se zgodil »čudež«. Od šestih poškodovancev je zaradi posledic umrl samo ŽIVOTA VRANIĆ, ostali so okrevali.

Pred dnevi je vladalo na beograjski ginekološko porodniški kliniki nenavadno razburjenje. Poleg dežurnega osebja so bili tega dne na kliniki še šefi oddelkov, docenti, asistenti in otroški zdravniki ... To nenavadno prisotnost je opravičevalo dejstvo, edinstven primer v svetu, tega dne je namreč rodila ROKSANDA RISTIĆ-DANGUBIĆ hčerkico Jeleno. ROKSANDA DANGUBIĆ je bila ena izmed znastvenikov, ki so se pred petimi leti v atomskem inštitutu ponesrečili.

Po zdravljenju in vrnitvi domov se ROSA DANGUBIĆ ni želela počutiti kot rekonvalescent. Po nekaj mesecih se je poročila s svojim prijateljem iz otroštva — ing. Moimirom Rističem. V drugi polovici lanskega leta je spoznala, da ju čaka srečen trenutek, ker pričakuje otroka. Zdravniki, ki so kontrolirali zdravstveno stanje poškodovancev po prihodu iz Pariza, so bili nekoliko črnogledi, ni čudno, saj je to prvi primer, vendar se je končalo vse najbolje. Primer, da je rodila ženska, ki je preživela radioaktivno žarčenje, zahvaljujoč presajevanju kostnega mozga, je dosedaj edinstven. Znano je, da so žene in moški v Hirošimi in Nagasakiju utrpeli ob eksploziji atomske bombe trajne posledice. Rojstvo male Jelene je še en dokaz, da je znanost prvič premagala atom. »Ta primer ni treba tretirali kot nekakšno senzacijo,« je poudaril docent porodniškega oddelka omenjene bolnice, dr. Vojin Sulović. »Zdrava žena je rodila — zdravega otroka.«

piše: IKOVIC KLANČNIK

BOJ NA KAČJEKU

riše: PETER KRIVEC

Lashof ni bil neobčutljiv za žene. Otroška vzgojiteljica Mitzi, ki jo je ne vem, kateri veter prinesel v Luče, mu je bila všeč. Hotel se ji je prikupiti. In ker je vedel, da je med njegovimi vojaki več prikupnejših od njega, ji je naslednje jutro ponudil, da ji posodi kočijo, če si želi ogledati lepote zelenega Untersteiermarka. »Pojdite v Logarsko, čudovita je! Žal sam ne morem. Saj razumete. Služba!«

»Kaj pa banditi?« je začvrkutala Mitzi.

»Banditov ni tukaj. Njihov smrad že od daleč vonjam!« je poduhovičil.

»Prav!« se je zasmejala Mitzi, ki ji je dvorjenje ugajalo. »Jutri bom imela prosto.«

»Le oglejte si ta biser našega večnega rajha!« je še dodal Lashof za odhajajočo Mitzi.

Nepopularen, zato pa tembolj pereč problem: KAM Z LJUDMI?

DANES ŽIVI NA SVETU 3,2 MILIJARDE LJUDI. DA SE JE ČLOVEŠTVO TAKO RAZMNOŽILO, JE POTREBOVALO — PO GROBIH CENITVAH — OKROG 800.000 LET. TODA ŽE ČEZ SEST LET BO NA ZEMLJI MILIJARDA LJUDI VEČ. LETA 2000 BO SVETOVNO PREBIVALSTVO STELO VEČ KOT 6 MILIJARD, LETA 2750 BI UTEGNILA GOSTOTA SVETOVNEGA PREBIVALSTVA ZNAŠATI 10 LJUDI NA KVADRATNI METER (NI POMOTA: 1 M²!), MEDTEM KO BI LETA 3750 ZNAŠALA TEŽA VSEH LJUDI NA ZEMLJI 6 KVADRILIJONOV KILOGRAMOV, NIČ VEČ IN NIČ MANJ KOT TEHTA SAMA LJUBA MATI ZEMLJA. ČE BI . . . ČE BI BILO MOGOČE. DA BI SE ČLOVEŠTVO DO LETA 3750 MNOŽILO PRAV TAKO NEMOTENO, KOT SE MNOŽI V NAŠEM ČASU, NE DA BI SI PREJ POISKALO POTI V — VESOLJE. TODA TO BI NE BILO MOGOČE, KER BI MORALI ŽE DAVNO PREJ POMRETI OD LAKOTE. »KAJ MI MAR«, BO MOREBITI KDO REKEL. »LETA 2000 ME NE BO VEČ!« IN S TEM IZRAZIL TISTI PROSLULI »ZA NAMI VESOLJNI POTOP«, NAZIRANJE, KI GA JE OBSODIL ALBERT SCHWEITZER, KO JE REKEL, DA JE DANAŠNJE ČLOVEŠTVO IZGUBILO SMISEL ZA BODOČNOST BIOLOŠKE VRSTE, KI JI PRIPADA, KAR UTEGNE IEMTI KATASTROFALNE POSLEDICE. TODA ZAČETEK KRIZE NI VEČ TAKO DALEČ, DA BI LAHKO BREZBRIŽNO »PUSTILI ČASU ČAS«. DO LETA 2000 JE SE DOBRIH ŠTIRIDESET LET. ŽIVIMO TOREJ PET MINUT PRED DVANAJSTO, KO BI SE MORAL VES TEHNIČNI IN ZNANSTVENI POTENCIAL ČLOVEŠTVA ZDRUŽITI V REŠEVANJU NAJVEČJEGA PROBLEMA BODOČNOSTI: PRENASELJENOSTI IN LAKOTE.

IZ ALBUMA SVETOVNEGA POTNIKA

Nenavadno lepotičenje

Prav gotovo ste se že kdaj vprašali, kaj pomenijo številne brazgotine, čudno obrite glave in podobni detajli »lepote« pri nekaterih primitivnih afriških plemenih. V večini primerov ljudje s tem nakažejo svojo plemensko pripadnost, izvor tetovriranja in iznakaževanja obraza in telesa pa je mnogo pomembnejši in zanimivejši.

Več stoletij, vse do konca preteklega, so milijone Afričanov prodajali v suženjstvo. Trgovci so sužnje odkupovali od plemenskih poglavarjev, plačevali pa so jih glede na postavo, moč in lepoto. Brazgotina ali kakšen znak bolezni — to je sužnju zmeraj zbilo vrednost in ceno. Če pa je bila iznakaženost očitna, sužnja niti kupili niso. To so Afričani kaj kmalu ugotovili. Začeli so kaziti svoja telesa, raztegovali so si ušesa in ustnice, ženam pa so obrili glave in jih s tem prikrajšali za enega najlepših ženskih obrasov. Običaj deformiranja telesa se je tako razvijal na različne načine. To je običaj, ki je kasneje temeljito spremenil tudi okus Afričanov. Danes namreč pravijo takole: tisto, kar je razširjeno in običajno, je tudi lepo.

Na sliki so dekleta iz Etiopije z napol obrito glavo. To je način, za katerega pravijo v etiopskih vaseh, da je zelo, zelo lep.

Tibor Sekelj

PARTIJA KART

medtem ko se ladja potaplja

»Svet«, je rekel duhovit ameriški novinar, »je danes podoben tisti groteskni smešnici o treh kapitanih — kvartopircih, ki so igrali poker na potapljajoči se ladji in ki so na opozorila potnikov, da je treba najprej zakrpati ladjo, odgovarjali: ‚Počakajte, da vidimo, kdo bo dobil partijo!' Partija je bila namreč hudo napeta — igrali so za ladjo z vsem, kar je bilo na njej.«

Če si ogledamo današnjo politično situacijo v svetu z naivnim očesom — včasih je naivnost priporočljiva — bomo morali temu novinarju vsekakor pritrditi. Ugotovili bomo namreč, da vodijo naš svet nenaivni, zato pa tembolj omejeni militaristični možgani, ki so presenetljivo podobni možganom tistih treh kvartopirskih kapitanov. PRESTIŽ je alfa in omega njihove filozofije. Prestiž! Jaz? Ti? On? Pet minut pred dvanajsto? Ob času, ko je vprašanje prestiža katerekoli vesesile ničevo celo v primerjavi z navidez tako nepomembnim vprašanjem: Kam z avtomobili čez dvajset, morebiti že čez deset let? Kaj šele s strahotnim vprašanjem: Kako bomo leta 2000 prehranili šest milijard ljudi, kako jih bomo oblekli, kje nastanili, kje zaposlili? Znanost napoveduje možnost največjega bankrota v zgodovini človeštva in vpije: »Kontrola rojstev, dokler ne bo prepozno!«, medtem ko se gredo velesile vojsko zdaj tu zdaj tam in si kot paglavci žugajo in se postavljajo z razdiralnimi igračkami. Znanstvenike in raziskovalce, ki z vso resnostjo opozarjajo, da je kratkovidnost današnjega človeka največja nevarnost za njegov lastni obstoj, imenujejo pesimiste. Skrbi jih nekaj kvadratnih kilometrov zemlje, ki jo imenujejo stateška baza, čisto brezbrižni pa so za usodo strateške baze človeštva, ki je vsota vseh njihovih baz, interesnih sfer in ozemelj. »Živimo v norišnici« je rekel vnuk Charlesa Darwina, sir Ch. Galton Darwin. »In če že živimo v norišnici, je vsekakor bolje, da se tega tudi zavedamo.« Večina današnjih politikov se ne more povzpeti preko svojega diletantizma in zapira oči pred dejstvi, ki se ne skladajo z njihovimi predsodki. Toda ta dejstva so neizbežna resnica in če jih ne bomo upoštevali, če se ne bomo pravočasno lotili velikih problemov, ki trkajo na vrata, če bomo tiščali glavo v pesek, mesto da bi storili vse, kar se storiti da — in tega ni malo — nas bodo ta dejstva, kakor se sanjačem vselej dogaja — prehitela in prerasla in sama rešila problem — na način, ki so v primeri z njim vse apokaliptične fantazmagorije, kar so si jih ljudje izmislili, nedolžen špektakel.

(Dalje prihodnjič)

Londončani

in dan poštenosti

Zaradi spora med nameščenci in upravo podzemne železnice v Londonu je prišlo pred nedavnim do stavke sprevodnikov, nameščencev in nadzornikov. Londončani so mislili, da bo zaradi tega podzemna železnica morala prenehati z obratovanjem, vendar je uprava našla rešitev: dan, ko so sprevodniki stavkali, so proglasili za »dan poštenosti«. Namesto sprevodnikov so ob izhodnih vratih postavili »zaboj poštenosti«. Vanj bi morali potniki ob izstopu vreči denar.

Iz podatkov, ki jih je objavil »Daily Mail«, je razvidno, da velikemu številu londonskih potnikov ni bilo mnogo do kolektivne poštenosti, saj je podjetje ta dan poslovalo z izgubo 30.000 funtov. Za toliko je bil namreč tega ponedeljka manjši inkaso v primerjavi z drugimi ponedeljki, ko podjetje kasira 80.000 funtov. Pri tem je zanimivo še to, da je stavkala samo polovica osebja, medtem ko je druga polovica redno delala.

Po objavi teh podatkov se je družba skesala in skušala popraviti slab vtis o poštenosti Londončanov s trditvijo, da ta številka sicer ni merilo, in da je res nekaj Londončanov, ki se radi vozijo na črno, vendar je to le manjši del. Vsekakor so številke le preveč zgovorne.

BRALCI O CT

RUDOLF ŠPINGLER IZ SOMBORA:

V CT zapažam vse premalo o športnih doživljajih, o celjskem ligašu »Kladivarju«. To je edini drugoligaš v celjski občini in bivšem okraju, zato bi morali malo več pisati o njem.

Pišemo o uspehih in porazih; raje bi samo o prvem.

JOŽICA OVTER iz ŠTRMCA PRI CELJU:

Z veseljem prebiram CT, zlasti novice iz domačih krajev. Želim si pa roman ali povest o ljudeh iz naših krajev!

Tudi mi!

ANTON BONAČ iz JANŠEVE v CELJU:

Na cestah srečujemo vedno več voznikov motornih vozil, ki vozijo v opitem stanju, pa jim prometni organi morajo odvzeti vozniško dovoljenje. Predlagam in priporočam, da bi v CT objavljali imena takih prestopnikov. Ob imenu bi morala biti pripomba, za kako dolgo mu je odvzeto vozniško dovoljenje, da bi občani vedeli. S tem bi verjetno lahko preprečili marsikatero usodno vožnjo.

Pošljite predlog še občinskemu svetu za notranje zadeve.

KARL DVORŠAK iz LEŠICNEGA:

Prosim vas, če veste, kje danes živi tovariš Peter Stante — Skala. Že maja 1941. je bodil kot partizan pri nas. Radi bi dobili njegov naslov. Za trud in požrtvovalnost najlepša hvala in veliko uspehov CT!

Zemun, Božidara Adžija 18.

FRANCI PETRE iz ŠTOR:

Poredko berem v CT o štorski mladini ali točneje, ničesar. Menim, da med mladimi ne manjka takšnih, ki bi se oglašali, pač pa se ne opogumijo, ker jim beseda pri pisanju teče bolj okorno. Ne zamerite, če sem se »razkorajžil« in se oglašam. Mislim, da bi bilo prav, če natisnete nekaj vrstic tudi o naši mladini.

Vselej bomo veseli, zato se pogumno oglašajte in nam pišite o vsem, kar je zanimivega v kraju.

RADO JANEŽIČ, glavni urednik »Slovenskega vestnika« v CELOVCU:

Z večino listov, ki izhajajo v Sloveniji, imamo že več let redno izmenjavo in me veseli, da podobno sodelovanje vzpostavimo na relaciji Celje — Celovec. Odslej vam bomo redno pošiljali naš list in bo nas vse veselilo, če boste v njem našli več stvari, ki bi jih lahko posredovali bralcem vašega lista.

Upamo, da se bo naše sodelovanje kar najbolj razvijalo in bomo lahko naše bralce večkrat seznanili z novicami iz Koroške. Hvala lepa!

ESKIMI ZA ZIMSKO ZALOGO

KO SE PRIBLIŽUJE ARKTIČNA NOČ, NASTOPI ČAS, KO SI PRIČNO KANADSKI ESKIMI NABIRATI ZALOGE HRANE ZA ZIMO. TAKRAT ZAPUSTIJO SVOJA LETNA PREBIVALIŠČA OB USTJIH REK IN SE PRESELIJO NEKAJ DESET MILJ OB REKAH NAVZGOR DO PRASTARIH LOVIŠČ, KJER JE OČITNO RIBJI LOV NAJBOGATEJŠI. TU S KAMENJEM PREGRADIJO REKO IN LOV, KI TRAJA VČASIH TUDI DELI KO TEDEN DNI, SE PRIČNE. RIBJE ZALOGE SHRANIJO V PODZEMELJSKE LUKNJE IN JIH OBLOŽIJO S KAMENJEM.

CELJSKI TEDNIK

9. 4. 1965 — Št. 14

Časopis je ustanovil okrajni odbor SZDL. Izšel je 2. 6. 1945 kot »Nova pot«, do 1955 kot »Savinjski vestnik« in dalje kot »Celjski tednik«. S 1. januarjem 1965 ga soustanavljajo občine: Mozirje, Laško, Celje, Slovenske Konjice, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Žalec in OO SZDL Celje. — Urejujejo: Rudi Lešnik, glavni urednik; Drago Hribar, odgovorni urednik; Borivoj Wudler, tehnični urednik; Ivica Burnik, Jože Klančnik in Janez Sever. — Tednik izhaja ob petkih. Izdaja in tiska CP »Celjski tisk«. Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152. Telefon: 23-72. Tekoči račun 603-11-1-656 Cena posamezne številke 30 din. Letna naročnina 1.200 din; polletna 600 din; mesečna 100 din. Inozemstvo 2.400 din.

27. MAREC 1941 ● 27. MAREC 1941 ● 27. MAREC 1941

Churchill spozna resnico

To je bil začetek. Pričela se je pretresljiva drama, kot je pozneje ugotovil tudi Churchill. »V srbskih gorah se je spet vnela srdita gverilska vojna, s kakršno je osmotno prebivalstvo cela stoletja kljubovalo Turkom. Upor generala Mihajloviča je zavodenel. Osvobodilni boj je moralo nadaljevati prirojeno junaštvo preprostega ljudstva. In tega prav gotovo ni manjkalo,« priznava britanski premier. »Nastale so partizanske skupine, ki so bile z Nemci srdit, neizprosen boj za golo življenje. Partizani pod Titovim vodstvom so se polaščali nemškega orožja. Njih število je naglo naraščalo. Omajale jih niso še tako krvave represalije nad talci in vasmi. Njihovo geslo je bilo — svoboda ali smrt. Kmalu so prizadejali Nemcem veliko škodo in postali so gospodarji širših področij«. Toda šele v maju 1943. se je zahod postavil na novo stališče. Vse do takrat je cenil četnike z izdajalcem Mihajlovičem. Šele zdaj so poskusili navezati stike s komunističnim upornikom Titom. Doslej ga niso hoteli priznati za voditelja najbolj zagrizenega odpora, ki ga je vodila na čelu jugoslovanskega ljudstva komunistična partija. Konec maja je s padalom pristal oxfordski docent kapetan Deakin, ki bi naj utrl misiji pot do Tita. Že 6. junija pa so britanski načelniki štabov poročali, da so se četniki v Hercegovini in Crni gori s svojimi stiki z Osjo brezupno kompromitirali. V nedavnih bojih so dobro organizirani partizani mnogo bolj kakor četniki zadrževali osne oborožene sile.«

Celo britanski poslanik pri kralju Petru II. Stevenson je izjavil vladi: »Partizani bodo zavladali Jugoslaviji. Vojaško so za nas tako zelo važni, da moramo politične preudarke podrediti vojaškim in partizane brez pridržka podpirati. Zelo dvomljivo je, če smemo monarhijo še nadalje presojati kot združevalno vez v Jugoslaviji.«

Hitler je vse bolj besnel. Na Titovo glavo so razpisali nagrado 100.000 zlatih mark. Jugoslavija se ni vdala niti za dan. To je bila strašna fronta, ki ji ni bilo mogoče izmeriti nobene meje.

Priredil: R. I.

ANEKDOTA O WINSTONU CHURCHILLU

Ko je Morois pred drugo svetovno vojno obiskal Churchilla, je bil malce začuden, ko mu je veliki državnik svetoval, naj pusti vse pisanje in naj ne počne drugega, kot objavi vsak dan kratek članek z naslovom: »Francozi, gradite letala!« Morois je po vojni dejal, da mu je žal, ker ga ni ubogal.

NIMAM BESED

Večkrat gledam slike, ki so mi ostale izpred dvajsetih let. Komaj verjamem, da je to bilo res. Samo bolna domišljija bi si lahko zamišljala zmrcvarjenost ljudi, ki jih je goltalo žrelo krematorija.

Nimam besed, da bi lahko opisal žive mrliče. Moj križev pot se je pričel jeseni 1941. Nemci so nas izselili iz Obsotelja, da bi se zavarovali ob meji. Najprej so nam obljubili, da bomo nekje v Nemčiji dobili zemljo, nove svetle domove. Toda znašli smo se v taborišču Arnstadt, v zdraviliški hiši Türing. Najhujše sem doživel sredi 1943. leta. Franc Ferlič, zdaj kmet in mlinar na Bučah, je priča naše težke poti.

»Veš, pobegnil bom iz Nemčije,« mi je prišepnil nekega dne. »Pojdi še ti!« Nisem se mogel odločiti, ker sem imel komaj malo čez dve leti starega sina. Izročil sem mu nekaj krušnih nakaznic, da bi si lahko spotoma kupil vsaj kruh.

Ferlič je pobegnil. Nemci so zagnali velik hrup in me zaslišavali, kje je moj tovariš. Seveda, ničesar nisem hotel vedeti. Tri dni in tri noči sem preždel v samici. Vse bi se morda še dobro izteklo, če ne bi čez nekaj časa prišlo Ferličevo pismo, v katerem mi je pripovedoval, kako mu je uspelo zbežati. Ni bilo prav, da sem ga prej prosil, da mi opiše svojo pot. V pismu mi je tudi prvikrat omenil partizane, ki se upirajo Nemcem. »Vzdrži še, upam, da se kmalu vidimo!«

»Kje je tvoj kamerad Ferlič?« Molčal sem, čeprav so mi prešteli že vsa rebra. Teden dni nisem dobil niti drobtine, pa tudi k potrebi me niso spustili. Niti kapljica vode ni kanila na razpokan jezik. Samo stena je bila hladna, da se mi je zdelo, kot bi bila vlažna. V Arnstadtu tako niso ničesar izvlekli; poslali so me v Wiemartüchenwald, kjer so me zaslišavali še osem dni. Tu so mi dali malo hrane, toda še vedno sem molčal. Zdaj so nas zaslišali že okoli 250. Stokrat so me vprašali, če imam zveze z »banditi«.

»A, kako je s tvojimi prijatelji, banditi v Jugoslaviji, a?« se je posmehljivo režal gestapovec in me česnil po glavi.

»Nič ne vem! Nič!« sem trdovratno ponavljal.

(Dalje prihodnjič)